

AS LHV Group

Konsolideeritud aastaaruanne 2013

Konsolideeritud aastaaruanne 01.01.2013 – 31.12.2013

Ärinimi	AS LHV Group
Äriregistri number	11098261
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, 10145 Tallinn
Telefon	(372) 6800400
Faks	(372) 6800410
E-post	lhv@lhv.ee
Põhitegevusalad	Valdusfirma tegevus Pangandus Väärtpaberite maaklerlus Finantsnõustamine Kapitalirent ja muu laenuandmine
Juhatus	Rain Lõhmus Erkki Raasuke
Nõukogu	Andres Viisemann (esimees) Tiina Mõis Hannes Tamjärv Heldur Meerits Raivo Hein Tauno Tats
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	5
Juhatuse esimehe pöördumine	5
Grupi ülevaade.....	7
Grupi finantstulemused	8
Grupi tütarettevõtete 2013 aasta ülevaade	9
AS LHV Varahaldus	9
AS LHV Pank	10
UAB Mokilizingas.....	12
Grupi ühingujuhtimine	13
Nõukogu	13
Juhatus	14
Tütarühingute nõukogud ja juhatused	14
Hea ühingujuhtimise tava aruanne	15
Grupi riskijuhtimine	19
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	20
Konsolideeritud koondkasumiaruanne.....	20
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	21
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	22
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	23
Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad.....	24
JUHATUSE ALLKIRJAD KONSOLIDEERITUD AASTAARUANDELE	69
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	70
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	71
NÕUKOGU ALLKIRJAD KONSOLIDEERITUD AASTAARUANDELE	72
TULUDE JAOTUS VASTAVALT EMTAK	73

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad

LISA 1 Üldine informatsioon.....	24
LISA 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	24
LISA 3 Riskide juhtimine.....	36
LISA 4 Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud.....	53
LISA 5 Tütarettevõtted ja sidusettevõtted, firmaväärtus.....	54
LISA 6 Neto intressitulu	56
LISA 7 Neto komisjoni- ja teenustasutulu	56
LISA 8 Kasum/kahjum finantsvaradelt.....	57
LISA 9 Tegevuskulud.....	57
LISA 10 Nõuded keskpangale, krediitiasutustele ja investeerimisühingutele	58
LISA 11 Müügivalmis finantsvarad	58
LISA 12 Finantsvarad ja -kohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.....	58
LISA 13 Lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud	58
LISA 14 Antud laenud	59
LISA 15 Nõuded klientide vastu	60
LISA 16 Muud varad.....	60
LISA 17 Materiaalne ja immateriaalne põhivara	61
LISA 18 Klientide hoiused ja saadud laenud.....	61
LISA 19 Viitvõlad ja muud kohustused	62
LISA 20 Eraldised.....	62
LISA 21 Allutatud kohustused	62
LISA 22 Omakapital aktsiaseltsis.....	63
LISA 23 Kapitali- ja kasutusrent	63
LISA 24 Varahaldusteenusega seotud klientide valitsetavad varad.....	63
LISA 25 Tingimuslikud kohustused.....	64
LISA 26 Tehingud seotud osapooltega.....	64
LISA 27 Konsolideerimata emaettevõtte finantsaruanded.....	65

TEGEVUSARUANNE

Tegevjuhi pöördumine

2013 oli LHV Groupile (LHV) kiire arengu ja uute sihtide seadmise aasta. Mitme varasema aasta keskendunud töö on toonud meid punkti, kus esmavajalik vundament põhiärile on loodud ja igapäevane tegevus on saavutamas oma head rütmi. Meil enesekindlus ja energia on kasvanud ning järgnevad kuud ja lähiaastad on meile võimalus otsustavalt edasi liikuda.

LHV tütarettevõtted pakuvad finantsteenuseid Eestis, Lätis Leedus ja Soomes. Meie äride majanduskeskkond on aeglaselt paranenud, kuid endiselt üsna habras. Finantskriisijärgne "uus reaalsus" ei ole veel oma tasakaalu päriselt leidnud ning mitmed olulised trendid on alles tugevas arengus. Baltimaade tarbijausaldus näitas järjekindlalt paranemise märke ja seda toetas kriisijärgse aja kiireim sissetulekute kasv. Uut ärevust on aga toonud 2013. aasta lõpus pingestunud geopoliitiline olukord Ida-Euroopas ning selle edasistel arengutel võib olla meie majanduskliimale oma mõju.

Oleme arvamusel, et keskmisest keerulisemad majandusolud on LHV-le pigem võimaluseks. Väikese ja paindliku meeskonnana oleme me oma otsustes vabad ja reageerime kiiresti. Meie ärid on nõtked ja saavad hoida oma energia ning tähelepanu just sellel, mis on antud hetkel kõige olulisem. Meie meeskonnas on palju head ettevõtlike ja finantsvaldkonna kogemust ning me rakendame seda igapäevaselt, et teha paremaid otsuseid.

LHV 2013. aasta puhaskasum oli 4,3 miljonit eurot. Kõik meie põhiärid olid kasumis ning äride portfelli lisandus mitu uut algatust.

LHV Varahaldus jätkas oma viimaste aastate hoogsat kasvu. Teise samba pensionifondide juhtimises tõusis aktiivsete klientide arv 124 tuhandeni ning hallatavate varade maht 341 miljoni euroni. Viie aastaga on LHV turuosa tõusnud 5%-lt 20% lähedale ning kogutud teenustasude poolest on LHV tõusnud Eesti turu suuruselt teiseks pensioniraha juhiks.

Möödunud aasta oli edukas ka varahalduse muude teenuste arendamisel. LHV Pärsia Lahe Fond leidis kõrget tunnustust läbi Zawya Thomson Reutersi poolt parimaks GCC aktsiafondiks nimetamise ning Morningstari kõrgeima 5-tärni reitingu hoidmise (3 aasta põhjal). Fondi maht kasvas aasta lõpuks 26 miljoni euroni ning fondi aastaseks tootluseks kujunes 49,5%. 76% fondi investoritest on väljastpoolt Eestit.

LHV Panga põhitähelepanu oli ettevõtete finantseerimistegevuse arendamisel. Aastaga kasvas laenuklientide arv ca 100 kliendi võrra 261-ni ja finantseerimisportfell 133 miljoni euroni. LHV ettevõtete panganduse meeskond on saanud head tagasisidet oma läbipaistvale ja efektiivsele kliendisuhtlusele. Meie kasvavaks tugevuseks on koostöö väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetega ja nende omanikega.

Jaepanganduse poolel tulime välja mitme uue pakkumisega. Tutvustasime Eesti esimest kombineeritud deebet- ja krediitkaarti. Partnerluses Euronics kauplusteketi omanikega alustasime järelmaksu pakkumist. LHV põhiteenused on nüüd kättesaadavad ka mobiilirakenduste kaudu.

Mais sõlmisime Leedu finantsturul ühiseks tegutsemiseks partnerlusleppe investeerimisettevõttega Razfin. Koostöö esimeseks väljundiks sai juulis Leedu ühe vanima ja tuntuima tarbimisfinantseerimise pakkuja – Snoro Lizingase ost. Ettevõtte uus nimi on nüüd MokiLizingas ning selle ostueelne raugenev majandustegevus õnnestus pöörata heaks kasvaks juba esimese poole aastaga. Mokilizingasel oli aasta lõpuks üle 70 tuhande aktiivse kliendi ning see on tänaseks taas üks Leedu turu suurimaid järelmaksu pakkujaid.

Õnnestunud 2013. aasta lubab meil vaadata suurenevate ootustega tulevikku. Oleme endale lähiaastateks seadnud neli eesmärki, millest juhendada ja mille poole pürgida:

- soovime olla parim finantsteenuste pakkuja finantsvara koguvatele ja investeerivatele eraisikutele ning väikestele- ja keskmise suurusega ettevõtetele;
- soovime olla atraktiivne ja tunnustatud tööandja, kes pakub arengut, eneseteostust ja kasvu;
- soovime teha oma äri nii, et saavutame kaasatud omakapitalile aastas üle 20%-se tootluse;
- püüme saada avalikuks ettevõtteks, mille aktsiad on noteeritud kohalikul väärtipaberibörsil.

Oma igapäevases töös tunneme klientide ja avalikkuse heatahtlikku ja toetavat suhtumist. See on väikese ja vilka turuosalise privileeg, mida soovime suure hoolega hoida. Kuigi LHV tähistas 2014 aasta alguses juba oma 15. sünnipäeva, siis seesmiselt näeme ennast alles alustava ettevõttena, kellel on kordades rohkem ees, kui selja taga.

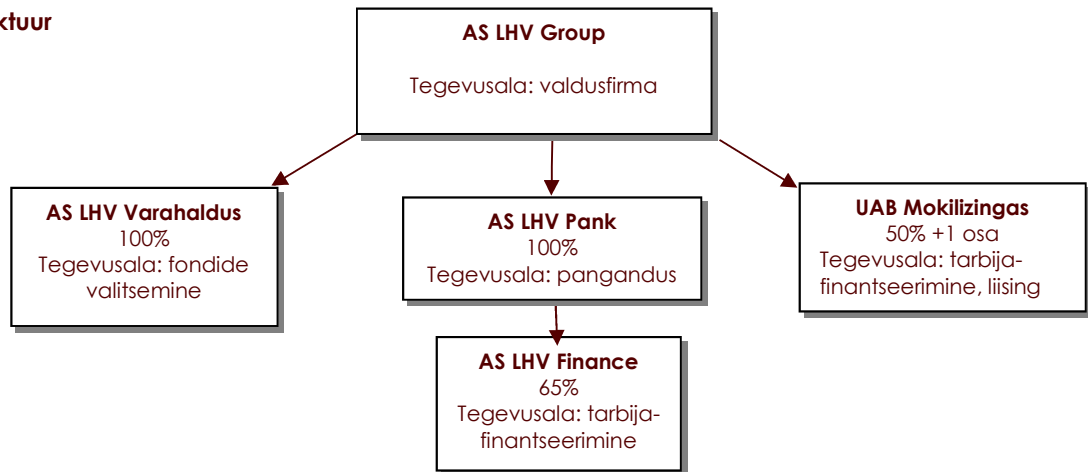
Erkki Raasuke

Grupi ülevaade

AS LHV Group (edaspidi: Grupp või LHV) on suurim kodumaine finantsgrupp ja kapitali pakkuja Eestis. AS-i LHV Group peamisteks tütarettevõteteks on AS LHV Pank ja AS LHV Varahaldus.

LHV on loodud 1999. aastal pikaajalise investeerimis- ja ettevõtluskogemusega inimeste poolt. LHV esindused asuvad Tallinnas, Tartus, Riias, Vilniuses ja Helsingis. LHV-s töötab üle 200 inimese. LHV pangateenuseid kasutab üle 50 000 kliendi ja LHV pensionifondidel on üle 120 000 kliendi.

Grupi struktuur

Olulisemad sündmused aastal 2013:

- Grupi struktuur**

2013 aasta novembris soetas Grupp 10%lise osaluse SIA EUVECA Livonia Partners ja detsembris 10lise 33%-lise osaluse start-up varajase kasvufaasi ettevõttes Svipe. Lisaks põhiinvesteeringutele ülaloleval graafikul omab Grupp 40% osalust sidusettevõttes AS LHV Capital ja 100% osalust tütarettevõttes LHV Finance OY, millel aktiivne tegevus puudub.

- Grupi juhtimine**

Septembris astus Erkki Raasuke ametisse LHV Grupi juhatuse liikmena.

- Muudatused aktsiakapitalis**

2013 aastal suurendati Grupi aktsiakapitali märtsis ja juunis kogusummas 1,8 miljonit eurot. Maksed olid kokku 4,8 miljonit, sealhulgas ülekurs.

- Allutatud võlakirjade emiteerimine**

2013 aastal emiteeriti võlakirju kogumahu 15,45 miljonit eurot. Võlakirju emiteeriti kahel korral juunis ja detsembris. Võlakirjad on tähtajaga 8 aastat.

Strateegiasuunad

LHV missioon on aidata luua kohalikku kapitali ning toetada kohaliku ettevõtluse arengut. LHV väärtused on: lihtne, toetav, tulemuslik.

LHV keskendub ettevõtliku meelelaadiga aktiivsetele ja iseseisvatele klientidele. Eraklientidele pakub LHV peamiselt raha hoidmise ja kasvatamise teenuseid. Äriklientidele pakub LHV paindlikku ja sobivat finantseerimist ning igapäevaste rahaasjade korraldamist.

LHV tooted ja teenused on lihtsad, läbipaistvad ning asjakohased. Kliendisuhklus käib peamiselt läbi kaasaegsete elektrooniliste suhtluskanalite. Kokkuhoitud kulud jõuavad LHV klientideni läbi igapäevaste teenuste taskukohaste hindade.

LHV loodi partnerlusena ja partnerlus on LHV äri kasvatamise keskne viis. Uued algatused saavad kiiremini ja edukamalt elluviidud siis, kui osapooltel on samad huvid ja teineteise pikaajaline tugi. Kõik LHV kliendid ja partnerid võivad olla tulevikus LHV omanikeks. LHV pürib avalikuks ettevõtteks läbi oma aktsiate noteerimise Tallinna börsil.

Aktsionärid

AS-il LHV Group on 19 202 669 lihtaktsiat, mille nimiväärtus on 1 euro.

10.03.2014 seisuga oli AS-il LHV Group 155 aktsionäri:

- 12 725 948 aktsiat (66,3%) kuulus nõukogu ja juhatuse liikmetele ning nendega seotud isikutele.
- 5 727 238 aktsiat (29,8%) kuulus Eesti ettevõtjatele ja investoritele ning nendega seotud isikutele.
- 749 483 aktsiat (3,9%) kuulus LHV praegustele ja endistele töötajatele ning nendega seotud isikutele.

10.03.2014 seisuga olid kümme suurimat aktsionäri:

aktsiate arv	osalus	aktsionäri nimi
3 316 130	17,3%	AS Lõhmus Holdings
3 208 367	16,7%	Rain Lõhmus
1 637 897	8,5%	Andres Viisemann
1 200 000	6,2%	Ambient Sound Investments OÜ
1 172 215	6,1%	OÜ Krenno
875 000	4,6%	AS Genteel
806 978	4,2%	AS Amalfi
596 297	3,1%	OÜ Kristobal
498 511	2,6%	Tõnis Sildmäe
461 667	2,4%	Bonaares OÜ

Grupi finantstulemused

mln eurot	2009	2010	2011	2012	2013
Hoiuste maht	32	114	208	279	352
Laenude maht	9	38	67	106	207
Fondide maht	53	85	144	252	374
Puhas intressitulu	0,6	1,3	3,5	6,1	11,8
Puhas teenustasutulu	3,9	4,5	5,3	6,5	9,5
Puhas finantstulu	-0,6	-0,3	-1,1	0,8	2,7
Puhastulud	3,9	5,5	7,7	13,4	24,0
Kulud	5,4	8,4	13,5	14,0	16,7
Ärikasum	-1,5	-2,9	-5,9	-0,7	7,3
Laenuprovisjonid	0,0	0,0	2,6	1,1	2,9
Tulumaksukulu	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Kasum	-1,5	-2,9	-8,5	-1,8	4,3
sh emaettevõtte osa	-1,4	-2,7	-8,5	-1,8	4,2

Grupi tütarettevõtete 2013 aasta ülevaade

AS LHV Varahaldus

AS LHV Varahaldus on investeerimisfondide valitsemisega tegelev ettevõte, mis tegutseb Eestis.

2013. aastal oli ettevõtte põhitegevuseks fondi valitsemise teenuse pakkumine viiele kohustuslikule pensionifondile, ühele vabatahtlikule pensionifondile ja kahele aktsiasse investeerivale eurofondile.

Aasta jooksul kasvasid ettevõtte äritulud 52%. Hallatavate fondide varade maht kasvas 48%, so 252 miljoni euro pealt 374 miljoni euro peale. Kohustuslike pensionifondide aktiivsete klientide arv kasvas 106 tuhande pealt 122 tuhande peale (19,6% turuosa).

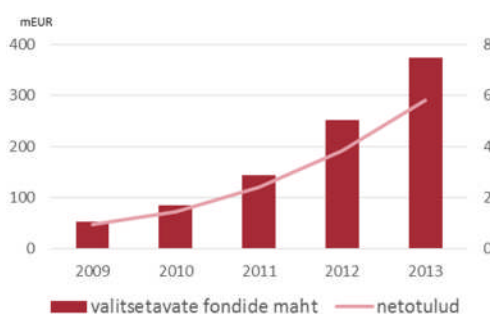
Ettevõtte on fondide mahu ning klientide arvu poolest suuruselt kolmas pensionifondide haldaja Eestis. LHV kohustuslike pensionifondide tootlused olid 2013. aastal vahemikus 0,55% (LHV pf XS) kuni 6,60% (LHV pf XL). LHV Täiendava Pensionifondi tootlus oli 7,55%. LHV pensionifondide investeerimisstrateegia muutus aasta jooksul ettevaatlikumaks. Ilma maailmamajanduse väljavaadete paranemiseta on aktsiaturgudel võita vähe ning kaotada potentsiaalselt oluliselt rohkem. Seetõttu oli 2013. aasta lõpuks aktsiaturgudega seotud investeeringute osakaal LHV pensionifondides tagasihoidlik ning peamine eesmärk oli suuremate kaotuste vältimine.

15. maist kuni 15. septembrini said kohustusliku kogumispensioniga liitunud esitada makse määra tõstmise avalduse, mille alusel tõusevad pensionimaksed 2014. aastast alates neljaks aastaks 3% + 6% peale. Septembri seisuga oli selle avalduse esitanud 21% LHV pensionifondide klientidest. Koos 2009. a maksete vabatahtliku jätkamise avalduse esitajatega, saavad riigilt 6% suuruse makse rohkem kui pooled LHV fondide klientidest.

LHV Pärsia Lahe Fondi osaku tootlus oli 2013. aastal 49,48% ning fondi maht kasvas aasta jooksul 6,7 korda. Zawya Thomson Reuters tunnustas 24. aprillil Dubais toimunud auhinnatseremoonial fondi tiitliga „Parim Araabia poolsaare riikidesse investeeriv aktsiafond 2012. aastal“ (Best Equity GCC Fund Of 2012). 2014. a jaanuaris omistas rahvusvaheline finantsinfo ettevõtte Citywire, mis jälgib ja hindab fondijuhtide tegevust, LHV Pärsia Lahe Fondi fondijuhile Joel Kukemelk kõrgeima AAA reitingu, mille on saanud vähem kui 2% Citywire'i poolt üle maailma jälgitud enam kui 9000 fondijuhist. Fondi pakutakse avalikult Baltikumis ning Skandinaavias.

Finantstulemused

miljonit eurot	2013	2012	muutus
neto teenustasutulu	5.8	3.8	52%
muud finantstulud	0.2	0.3	-45%
netotulud kokku	6.0	4.2	44%
tegevuskulud	-4.3	-4.0	5%
kasum	1.7	0.1	1305%
valitsetavate fondide maht	374	252	48%
pensionifondide klientide arv (tuhandetes)	138	121	14%

Juhtimine

LHV Varahalduse nõukogus on kolm liiget: Andres Viisemann, Erki Kilu and Erkki Raasuke.

LHV Varahalduse juhatuses on kaks liiget: Mihkel Oja and Kerli Lõhmus.

LHV Varahalduse põhilised äriüksused on: investeeringute üksus, turundus ja klienditeenindus, finantsjuhtimine ja tugifunktsioonid, riskijuhtimine ja vastavuskontroll.

AS LHV Pank

AS-is LHV Pank (edaspidi „Pank“) töötab üle 180 inimese. Panga klientideks on eraisikud, väikese ja keskmise suurusega ettevõtted ning institutsionaalsed investorid. Pangal tugevam investeerimis- ja ettevõtluskogemus. LHV Pank on suurimaid maaklereid NASDAQ OMX Balti börsidel ja suurim maakler rahvusvahelistel turgudel Baltikumi jaeinvestoritele. Jaanuaris asutati panga tütarettevõtte AS LHV Finance, mis hakkas pakkuma järelmaksu teenust kaupmeestele. Pank omab tütarettevõttes 65%-list osalust.

Ärimahud

Aastaga kasvasid Panga hoiuste ja laenude mahud oluliselt: hoiuste maht kasvas 26% 356 mln euroni ja laenude maht 94% 206 mln euroni.

Hoiustest kasvas nõudmiseni hoiuste maht 114% 164 mln euroni. Tähtajaliste hoiuste maht vähenes 6% 192 mln euroni.

Laenuportfellidest kasvas enim äri-laenude portfelli maht 70% 133 mln euroni, samuti liisingu portfelli maht 15 mln euroni ja järelmaksu portfelli maht 5 mln euroni. Lisaks teostati aasta jooksul emaettevõttele LHV Grupp kuuluva Leedu finantseerimisettevõtte Mokilizingas laenude refinantseerimine mahus 24 mln eurot.

Kasumlikkus

Aasta puhaskasumiks kujunes 2,3 mln eurot. Laenude mahu oluline kasv lõi head eeldused intressitulude ja kasumlikkuse kiiremaks kasvuks. Samuti otsustati märtsis ümber klassifitseerida lunastustähtajani hoitav võlakirjaportfell turuväärtuses portfelli ja suurem osa sellest realiseerida.

Aasta jooksul kehtestati üldprovisjonide mudel äri-laenudele, liisingule ja järelmaksule. Samuti analüüsiti Soome laenude provisjonide taset ning uuendati ja lihtsustati provisjoneerimise mudelit, mille tulemusena suurenesid Soome laenude provisjonid.

Alates juunist muudeti Soome laenude intressimäärasid ja sõlmimistasusid, et vastata uuele Soome seadusandlusest tulenevale nõudele maksimaalse krediitkulukuse määra osas. Samuti otsustati Soome laenude puhul oluliselt vähendada maksimaalseid laenusummasid. Kolmandas kvartali müüdi 1,7 miljoni euro eest Soome filiaali mittetöötavaid laene. Tegemist oli kohtutäiturite käes olevate laenulepingutega, millega pank enam aktiivselt tööd ei teinud. Alustati võlahalduse igapäevaste funktsioonide tsentraliseerimist Soomest Eestisse.

Arendus

Aasta jooksul valmisid mitmed uued jaepanganduse tooted ja teenused, milleks olid järelmaksu toode, mitme konto kaart ja Partner Pangakaart, arveldusteenuste täiendused internetipangas, SEPA arveldused, e-arved, arvelduskrediit, uus laenuhalduse tarkvara ja mobiilipank iPhone-ile. Alustati mobiilipanga tegemisega Androidile.

2013 aastal võeti kasutusele uuendatud analüüsikeskkond finantsportaal. Uute ettevõtetenä hakeri analüüsidesga katma Harju Elektri ja Siauli Bankas-t. Alates juulist liitus pank Balti börside turutegemise programmiga ja hakkas tegema turgu kolmele Tallinna börsi aktsiale. Alates 2014. aasta jaanuarist hakati turgu tegema ka ühele Vilniuse börsi aktsiale

Aasta alguses valiti pank teist aastat järjest Baltikumi parimaks börsiliikmeks.

Finantsstulemused

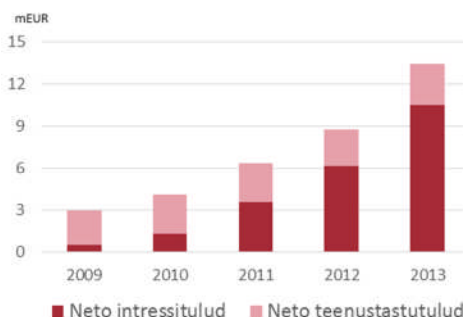
Aasta lõpu seisuga oli LHV Panga konsolideerimisgrupi (edaspidi: Pank) bilansimaht 400 mln eurot, mis on 28% suurem kui aasta alguses. LHV Panga hoiuste maht kasvas aasta lõpuks 356 mln euroni, mida on aasta algusega võrreldes 26% rohkem. Sellest 164 mln eurot olid nõudmiseni ja 192 mln eurot tähtajalised hoiused. Nõudmiseni hoiuste osakaal tõusis 46%-ni kõikidest hoiustest. LHV Panga laenuportfelli maht tõusis aasta lõpuks 206 mln euroni ja võlakirjaportfell 43 mln euroni, mis on vastavalt 94% enam ja 62% vähem kui aasta alguses.

LHV Pank teenis aastaga 10.5 mln eurot puhast intressitulu, 3.0 mln eurot puhast teenustasutulu ja sai 2.3 mln eurot finantstulu. Kokku oli LHV Panga puhastulu 15.8 mln eurot, kulud 11.0 mln eurot ja laenuprovisjonid 2.6 mln eurot. LHV Panga aasta kasumiks kujunes 2.3 mln eurot.

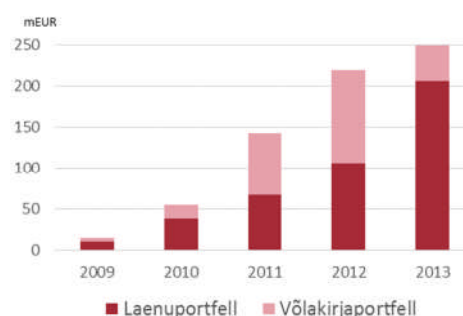
Aasta lõpu seisuga oli ettevõtetele väljastatud laenude maht oli 133 miljonit eurot. Väärtpaberite tagatisel klientidele väljastatud laenude maht oli 10 miljonit eurot, tarbimislaenude maht 16 miljonit eurot, liisingu maht oli üle 15 miljoni euro ja järeelmaksu portfelli ligi 5 miljonit eurot.

LHV Pangas varasid hoidvate klientide arv kasvas 2013. aastal 29%, aasta lõpuks oli klientide arv 48 863. Klientide väärtpaberite maht oli 2013 aasta lõpuks 362 miljonit eurot.

miljonit eurot	2013	2012	muutus
neto intressitulu	10.5	6.2	69%
neto teenustasutulu	3.0	2.6	15%
neto tulem finantsvaradelt	2.3	0.4	510%
neto tegevustulud kokku	15.8	9.2	72%
muud tulud	0.1	0.1	-15%
tegevuskulud	-11.0	-9.9	11%
laenukahjumid	-2.6	-1.1	144%
kasum / kahjum	2.3	-1.7	231%

miljonit eurot	2013	2012	muutus
laenuportfell	204.6	106.1	93%
võlakirjaportfell	42.7	112.8	-62%
klientide hoiused	356.3	282.0	26%
omakapital	26.9	14.7	83%
bilansimaht	400.5	311.5	29%
pangas varasid hoidvate klientide arv	48 863	37 953	29%
laenuklientide arv Soomes	9 066	6 878	32%
töötajate arv	186	152	22%

Juhtimine

AS LHV Pank nõukogus on seitse liiget: Rain Lõhmus, Andres Viisemann, Tiina Möis, Hannes Tamjärv, Heldur Meerits, Raivo Hein ja Erkki Raasuke. AS LHV Pank juhatuses on kuus liiget: Erki Kilu, Kerli Lõhmus, Jüri Heero, Martti Singi, Indrek Nuume ja Andres Kitter.

Panga organisatsiooniline struktuur jaotus viieks suuremaks valdkonnaks: jaepangandus, privaat- ja ettevõtete pangandus, infotehnoloogia, finantsjuhtimine ja tugiteenused ning riskijuhtimine (sh vastavuskontroll).

UAB Mokilizingas

2013. aasta on ettevõtte viieteistkümnes tegevusaasta. Oluline müügitulu langus 2012. aastal ainsa aktsionäri Bankas Snoras AB pankroti tõttu novembris 2011 tõestas vajadust 2013. aasta eesmärgiks seada partnerite usalduse taastamise ja tegevusmahtude kasvu ning ettevõtte konkurentsivõimelise turupositsiooni taastamise.

Augustis 2013 pärast uute aktsionäride LHV Group ja RAZFIN poolset aktsiate ostu toimus poole aastaga suur uute laenumahtude kasv tänu edukale koostööle partneritega. Jaemüügivõrkudega organiseeriti mitmed reklaamikampaaniad, samuti edukas kampaania nime muutmiseks Mokilizingas'eks novembris-detsembris, mille jooksul pakuti klientidele tasuta ostukindlustuse võimalust. Pärast nime muutmist kavatseb Mokilizingas jätkata regulaarsete investeeringute tegemist reklaamikampaaniatesse. Ettevõtte plaanib keskenduda kaasaegseid tehnoloogiaid kasutades arendatud lahendustele ja innovatiivsetele teenustele, mille eesmärgiks on pakkuda atraktiivset teenuste paketti, luua klientide jaoks lisaväärtust ja edendada partnerite koostööd ettevõttega Mokilizingas UAB.

Tooted ja turundus

2013. aastal pakkus ettevõtte uut järelmaksuga müügi teenust DVIESE (eng. *Together*), millega antakse lepingu sõlmimise õigus kahele isikule ja sel viisil pakutakse soodsamaid järelmaksu tingimusi. Detsembris esitleti partneritele uuendatud internetipõhist ostmissüsteemi (iseteenindus), mis võimaldab kaupu krediidiga osta ja allkirjastada vajalikke dokumente ilma kodust lahkumata. Pärast uue ostmissüsteemi rakendamist puudub edaspidi vajadus partneri poolseks käitsi tööks seoses lepingu haldamisega.

2013. aastal alustati tarbimislauu teenuse pakkumist kõikides Paypost asukohtades Leedus, mis muutus interneti iseteeninduskanali järel müügitulu suuruselt teiseks müügikanaliks.

Rangemad eeskirjad tarbimislauu saajate krediitvõime hindamiseks ja vastutustundlikuks laenamiseks, mis jõustusid 1. juulil ja nõuavad, et kliendi finantskohustused ei ületaks 40% tema sissetulekust laenu väljastamise päeval, avaldasid olulist mõju tarbimislauu turule. Ettevõttes Mokilizingas nende klientide protsent mõnevõrra kahanes, kellele esitati laenupakkumine.

2013. aastal oli tarbimislauu turul näha kasvavat konkurentsi nii tarbimislauu pakujate agressiivsete tegevuste kui uute turulesisenejate näol. Kuigi teiste turul osalejate tegevusskeem ei ole ettevõtte Mokilizingas UAB omaga identne ja nende teenuste hinnad on oluliselt kõrgemad, muutus uute klientide leidmine ettevõtte jaoks keerulisemaks. Konkurendid eraldasid märkimisväärsed summasid reklaamikampaaniateks läbi erinevate kanalite – televisioon, raadio, internet ja muud, samas kui Mokilizingas UAB investeeris 2013. aastal küllaltki väikesi summasid reklaami läbi väliste turunduskanalite.

Aasta 2014 algas sellega, et pakuti klientidele ostukindlustust, mille võis saada tasuta. Ettevõtte on seadnud eesmärgiks saavutada oluline kasv internetimüügis. Lisaks tehakse jõupingutusi, et lihtsustada internetis toimuvat lepingute allkirjastamise protsessi tarbimislauu jaoks, parandada klientide ja partnerite jaoks iseteenindussüsteemi ja potentsiaalselt arendada laenu väljastamiseks alternatiivseid kanaleid.

2014. aasta teisel poolaastal valmistub ettevõtte aktiivselt euro kasutuselevõtuks Leedus ja sellega seotud süsteemide arendamiseks.

Finants tulemused

2013. aasta lõpu seisuga oli laenu koguportfell 26 mln eurot ja klientide arv 71 tuhat. Grupp konsolideeris ettevõtte Mokilizingas müügitulu 2013. aasta teisest poolest. Aruandeperioodi netto intressitulu oli 1,5 mln eurot ja netotulu teenustasudest oli 0,6 mln eurot. Tegevuskulud olid 1,4 mln eurot, laenuprovisjonid 0,2 mln eurot, ettevõtte tulumaks 0,1 mln eurot ja aruandeperioodi kasum oli 0,4 mln eurot.

Juhtimine

UAB Mokilizingas nõukogu on neljaliikmeline: AS LHV Pank, AS LHV Group, KÜB „RAZFin, UAB „K2Z”

UAB Mokilizingas juhatuse liikmed on neljaliikmeline: Erkki Raasuke, Erki Kilu, Alvydas Žabolis, Khalid Bouzerda (juhatuse liikmed ei ole allkirjaõiguslikud)

Tegevjuht on Jurgis Rubazevicius, kes on allkirjaõiguslik (Leedu süsteem erineb Eesti süsteemist).

Grupi ühingujuhtimine

Nõukogu

Andres Viisemann on LHV asutaja ja LHV pensionifondide juht. Ta on AS-i LHV Pank, AS-i LHV Varahaldus ja AS-i Fertilitas nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Andres Viisemann on lõpetanud Tartu Ülikooli ja omandanud magistrikraadi INSEAD-is rahvusvahelise ärijuhtimise erialal. Ta on Eesti Haigekassa nõukogu liige. Andres Viisemann ja temaga seotud isikud omavad 2 472 822 AS-i LHV Group aktsiat.

Tiina Möis on AS-i Genteel omanik ja juhataja. Ta on AS-i LHV Pank, AS-i Baltika, AS-i Nordecon International ja teiste ettevõtete nõukogu liige. Tiina Möis on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli. Ta on Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse liige ja Eesti Raamatupidamise Toimkonna liige. Tiina Möis ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. AS Genteel omab 875 000 AS-i LHV Group aktsiat.

Hannes Tamjärv on HTB Investeeringute OÜ omanik ja juhatuse liige. Ta on AS-i LHV Pank, Rocca al Mare Kooli AS-i, Nelja Energia AS-i, EFTEN Capital AS-i ja teiste ettevõtete nõukogu liige. Hannes Tamjärv on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli. Ta on Rocca al Mare Kooli SA juhatuse liige ning Heateo SA, SA Eesti Mälu Instituut ja Inimsusevastaste Kuritegude Uurimise Eesti SA nõukogu liige. Hannes Tamjärv ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. HTB Investeeringute OÜ ja Hannes Tamjärvega seotud isikud omavad 400 000 AS-i LHV Group aktsiat.

Heldur Meerits on AS-i Amalfi omanik ja juhatuse liige. Ta on AS-i LHV Pank, AS-i Audentes ja Kodumaja AS-i nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Heldur Meerits on lõpetanud Tartu Ülikooli majandusteaduskonna. Ta on SA Avatud Eesti Fond, SA Dharma ja teiste sihtasutuste nõukogu liige. Heldur Meerits ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. AS Amalfi omab 806 978 AS-i LHV Group aktsiat.

Raivo Hein on OÜ Kakssada Kaksikümmend Volti omanik ja juhatuse liige. Ta on AS-i LHV Pank nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Raivo Hein on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli. Raivo Hein ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. OÜ Kakssada Kaksikümmend Volti omab 446 651 AS-i LHV Group aktsiat.

Tauno Tats on Ambient Sound Investments OÜ juhatuse liige. Ta on EFTEN Kinnisvarafond AS-i nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Tauno Tats on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli. Tauno Tats ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. Ambient Sound Investments OÜ omab 1 200 000 AS-i LHV Group aktsiat.

Juhatus

Rain Lõhmus on LHV asutaja. Ta on AS-i LHV Pank, AS-i Audentes ja AS-i Arco Vara nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatus ja nõukogu liige. Rain Lõhmus on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli ja Harvard Business School-i juhtimisprogrammi. Ta on Eesti Suurettevõtjate Assotsiatsiooni liige. Rain Lõhmus omab 3 208 367 ja AS Lõhmus Holdings 3 316 130 AS-i LHV Group aktsiat.

Erkki Raasuke on AS-i LHV Pank ja AS-i LHV Varahaldus nõukogu esimees ning EFTEN Kinnisvarafond AS-i nõukogu liige. Varem on ta töötanud majandusministri nõunikuna, nõukogu esimehena AS-is Estonian Air, finantsjuhina AB-s Swedbank ning juhatuse esimehe, tegevjuhi ja finantsjuhina AS-is Swedbank. Erkki Raasuke on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli ning INSEAD-i ja BICG-i juhtimisprogrammid. Erkki Raasuke ei oma AS-i LHV Group aktsiaid.

Tütärühingute nõukogud ja juhatused**AS LHV Varahaldus**

Nõukogu: Andres Viisemann, Erki Kilu and Erkki Raasuke.

Juhatus: Mihkel Oja and Kerli Lõhmus.

AS LHV Pank

Nõukogu: Rain Lõhmus, Andres Viisemann, Tiina Möis, Hannes Tamjärv, Heldur Meerits, Raivo Hein ja Erkki Raasuke.

Juhatus: Erki Kilu, Kerli Lõhmus, Jüri Heero, Martti Singi, Indrek Nuume ja Andres Kitter.

UAB Mokilizingas

Nõukogu: AS LHV Pank, AS LHV Group, KÜB „RAZFin, UAB „K2Z”

Juhatus: Erkki Raasuke, Erki Kilu, Alvydas Žabolis, Khalid Bouzerda.

Tegevjuht: Jurgis Rubazevicius

AS LHV Group planeerib kehtestada juhatuse liikmete, osakonnajuhtide ja nendega võrdsustatud töötajate tulemustasude ja aktsiaoptsioonide väljastamise. Aktsiaoptsioonide saamise eelduseks on head majandustulemused, millele annavad hinnangu AS-i LHV Group juhatus ja nõukogu. Aktsiaoptsioonide suurus sõltub ettevõtte ja individuaalsete tegevuseesmärkide edukast täitmisest. Aktsiaoptsioonide väljastamine otsustatakse aktsionäride üldkoosolekul.

2013. aastal moodustasid grupi emaettevõtte ning tütaretevõtete AS LHV Pank, AS LHV Varahaldus ja UAB Mokilizingas juhatuse liikmetele makstud tasud kokku 743 (2012: 450) tuhat eurot, sisaldades kõiki makse.

Hea ühingujuhtimise tava aruanne

Käesolev aruanne on koostatud kooskõlas Eesti raamatupidamise seadusega ning annab ülevaate AS-i LHV Group (edaspidi: Grupp või LHV) juhtimisest ja juhtimise vastavusest NASDAQ OMX Tallinna Börsi heale ühingujuhtimise tavale. LHV järgib head ühingujuhtimise tava, välja arvatud juhul, kui käesolevas aruandes ei ole märgitud teisiti.

1. Üldkoosolek

LHV on aktsiaselts, mille juhtimisorganiteks on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatus.

Üldkoosolek on LHV kõrgeim juhtimisorgan, kus aktsionärid teostavad oma õigusi. Üldkoosoleku esmased ülesanded on põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine, vahetusvõlakirjade väljalaskmise otsustamine, nõukogu liikmete valimine ja volituste pikendamine, nõukogu liikmete ennetähtaegne tagasikutsumine, majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine, audiitori(te) arvu määramine, audiitori(te) nimetamine ja tagasikutsumine ning muude seadusega üldkoosoleku pädevusse antud küsimuste otsustamine.

Igal aktsionäril on õigus osaleda üldkoosolekul, võtta üldkoosolekul sõna päevakorras esitatud teemadel ning esitada asjakohaseid küsimusi ja teha ettepanekuid.

Üldkoosoleku kutsub kokku juhatus. Korraline üldkoosolek, mille päevakorras on majandusaasta aruande kinnitamine, toimub vähemalt üks kord aastas. Juhatus kutsub korralise üldkoosoleku kokku hiljemalt kuue kuu jooksul majandusaasta lõppemisest. Korralise ja erakorralise üldkoosoleku toimumisest teatab juhatus ette vähemalt kolm nädalat.

Üldkoosoleku päevakord, juhatus ja nõukogu ettepanekud, otsuste eelnõud ja muud asjakohased materjalid tehakse aktsionäridele kättesaadavaks enne üldkoosolekut. Alates 2014. aastast tehakse materjalid kättesaadavaks LHV veebilehel. Alates 2014. aastast antakse aktsionäridele võimalus esitada küsimusi päevakorras nimetatud teemade kohta enne üldkoosoleku toimumise päeva ja avaldada need koos vastustega LHV veebilehel.

Üldkoosolekul osalemiseks õigustatud aktsionäride ring määratakse aktsiaraamatu alusel seisuga seitse päeva enne üldkoosoleku toimumist.

2013. aastal toimus üks korraline ja mitte ühtegi erakorralist aktsionäride üldkoosolekut. 06.06.2013 toimunud korralisel aktsionäride üldkoosolekul kinnitati 2012. aasta majandusaasta aruanne, valiti täiendav nõukogu liige ja otsustati suurendada aktsiakapitali. Üldkoosolek toimus eesti keeles.

2013. aastal oli üldkoosoleku juhataja juhatus liige Rain Lõhmus. 2014. aastast valitakse üldkoosoleku juhatajaks sõltumatu isik, kes tutvustab üldkoosoleku läbiviimise protseduuri ja juhatuselt ettevõtte tegevuse kohta küsimuste küsimise korda.

2013. aastal osalesid üldkoosolekul juhatus liige Rain Lõhmus ja nõukogu esimees Andres Viisemann. 2014. aastast kutsutakse üldkoosolekul võimalusel osalema ka nõukogu liikmed ja vähemalt üks audiitor. Kui üldkoosolekul valitakse nõukogu liikmeid, kes ei ole varem LHV nõukogu liikmeks olnud, ja audiitorit, osalevad kandidaatidena üles seatud isikud vastaval üldkoosolekul. 2013. aastal valiti täiendav nõukogu liige Tauno Tats, kes osales üldkoosolekul.

Ühelgi aktsionäril ei ole aktsiaid, mis annaksid neile spetsiifilisi kontrolliõigusi ja hääleõigusi. LHV ei ole teadlik aktsionäride vaheliste kokkulepete olemasolust, mis käsitlevad aktsionäriõiguste kooskõlastatud teostamist.

Olulist osalust omavad aktsionärid on Rain Lõhmus ja temaga seotud isikud 34,0% ning Andres Viisemann ja temaga seotud isikud 12,9%.

2. Juhatus

Juhatus on LHV juhtimisorgan, mis esindab ja juhib LHV-d. Juhatus koosneb ühest kuni viiest liikmest. Juhatus liigme volituste tähtaeg on viis aastat, kui nõukogu ei otsusta teisiti. Juhul, kui LHV juhatusel on üle kahe liikme, määrab nõukogu juhatus liigme. Juhatus liigme esimehe. Juhatus liigme korraldab juhatus tööd. Ettevõtet võib kõikide tehingute tegemisel esindada iga juhatus liige.

Juhatuse liikmed on Rain Lõhmus ja Erkki Raasuke. Erkki Raasuke on juhatuse liige alates 23.09.2013. Nõukogu on sõlminud juhatuse liikme lepingu Erkki Raasukesega. Nõukogu otsustab juhatuse liikmete tasustamise põhimõtted.

Rain Lõhmuse ülesanneteks on ettevõtte esindamine, osalemine LHV strateegia väljatöötamisel ja selle rakendamisel olles LHV suuremate tütarettevõtete nõukogu liige.

Erkki Raasukese ülesanneteks on LHV igapäevane juhtimine, ettevõtte esindamine, LHV strateegia väljatöötamise koordineerimine ja selle rakendamine olles LHV suuremate tütarettevõtete aktiivne nõukogu esimees, samuti LHV tegutsemise suunamine välisurgudel ja suhtlemine investoritega.

Juhatuse liikmed esitavad kord aastas majanduslike huvide ja majanduslike huvide konfliktide deklaratsiooni. 2013. aastal ei toimunud LHV ja juhatuse liikmete, nende lähedaste või nendega seotud isikute vahel äritehinguid.

LHV juhatuse liikmed ei ole teiste emitentide juhatuste liikmed ja nõukogu esimehed. Rain Lõhmus on AS-i Arco Vara nõukogu liige.

Juhatuse liikmetele ei ole antud volitusi aktsiaid emitteerida ja tagasi osta.

3. Nõukogu

Nõukogu on LHV juhtimisorgan, mis planeerib LHV tegevust ja korraldab LHV juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Nõukogu määrab kindlaks ja vaatab korrapäraselt üle LHV strateegia, üldise tegevuskava, riskijuhtimise põhimõtted ja aastaeelarve. Nõukogul on viis kuni seitse liiget. Nõukogu liikme volituste tähtaeg on kaks aastat. Nõukogu liikmed valivad enda seast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust.

Nõukogu liikmed on Andres Viisemann (esimees), Tiina Mõis, Hannes Tamjärv, Heldur Meerits, Raivo Hein ja Tauno Tats. Tauno Tats on nõukogu liige alates 06.06.2013. Üldkoosolek ei ole otsustanud nõukogu liikmete tasustamise põhimõtteid. 2013. aastal ei makstud nõukogu liikmetele tasu.

Nõukogu liikmed esitavad kord aastas majanduslike huvide ja majanduslike huvide konfliktide deklaratsiooni. 2013. aastal ei toimunud LHV ja nõukogu liikmete, nende lähedaste või nendega seotud isikute vahel äritehinguid.

2013. aastal toimus 10 korralist ja mitte ühtegi erakorralist nõukogu koosolekut. Nõukogu koosolekute raames sai nõukogu regulaarseid ülevaateid LHV tütarettevõtete tegevus- ja finantstulemustest. Nõukogu kinnitas nõukogu töökorra, 2012. aasta majandusaasta aruande enne selle esitamist aktsionäride korralisele üldkoosolekule kinnitamiseks, allutatud võlakirjade emissioonide korraldamised, osaluste omandamised tütarettevõttes UAB Mokilizingas (endise nimega UAB Snoro Lizingas) ja sidusettevõttes Sviipe OÜ, aktsionäride lepingu sõlmimise UAB Mokilizingas juhtimiseks, võimalike tulemustasude ja aktsiaoptsioonide põhimõtted LHV tütarettevõtete võtmetöötajatele ning LHV 2014.-2018. aasta finantsplaani. Hannes Tamjärv ja Heldur Meerits osalesid vähem kui pooltel nõukogu koosolekutel.

Nõukogu on moodustanud kaks komiteed, mille ülesandeks on nõustada nõukogu auditi ja töötasuga seotud küsimustes vastavalt allpool kirjeldatule.

3.1. Auditikomitee

Auditikomitee on eelkõige nõukogule nõuandev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja siseauditi, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas. Auditikomiteesse peab kuuluma vähemalt kaks liiget.

Auditikomitee ülesanne on jälgida ja analüüsida rahandusinformatsiooni töötlemist ulatuses, mis on vajalik kvartaalsete aruannete ning aastaaruande koostamiseks, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande audiitorkontrolli protsessi ning audiitorettevõtja ja seda seaduse alusel esindava vandeaudiitori sõltumatust ja tegevuse vastavust audiitortegevuse seaduse nõuetele.

Auditikomitee kohustus on teha nõukogule ettepanekud ja anda soovitusi audiitorettevõtja nimetamiseks või tagasikutsumiseks, siseaudiitori nimetamiseks või tagasikutsumiseks, probleemide ja ebatõhususe vältimiseks või kõrvaldamiseks organisatsioonis ning vastavuseks õigusaktidele ja kutsetegevuse heale tavale.

Auditikomitee liikmed on Gerli Kilusk (esimees), Marilin Hein (aseesimees) ja Sulev Luiga. Auditikomitee liikmete tasu on neto 100 eurot kuus. Auditikomitee moodustati alates 01.01.2014. Seni tegutses samas koosseisus auditikomitee LHV tütarettevõtte AS-i LHV Pank auditikomiteena. 2013. aastal tegi auditikomitee AS-i LHV Pank nõukogule neli korralist kvartaalset ülevaadet auditikomitee töö tulemustest.

3.2. Töötasukomitee

Töötasukomitee ülesandeks on hinnata tasustamise põhimõtete rakendamist LHV konsolideerimisgruppi kuuluvates ettevõtetes ning tasustamisega seotud otsuste mõju riskijuhtimise, omavahendite ja likviidsuse kohta sätestatud nõuete täitmisele. Töötasukomiteesse kuuluvad vähemalt kolm AS-i LHV Pank nõukogu liiget.

Töötasukomitee teostab järelevalvet LHV konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise üle, hindab vähemalt üks kord aastas tasustamise põhimõtete rakendamist ja teeb vajaduse korral ettepaneku tasustamise põhimõtete ajakohastamiseks ning valmistab nõukogule ette tasustamisalased otsuse projektid.

Töötasukomitee liikmed on Erkki Raasuke (esimees), Rain Lõhmus (aseesimees) ja Andres Viisemann. Töötasukomitee liikmetele tasu ei maksta. Töötasukomitee moodustati alates 01.01.2014. Seni tegutses töötasukomitee LHV tütarettevõtte AS-i LHV Pank töötasukomiteena. 2013. aastal toimus üks korraline töötasukomitee koosolek.

4. Juhatuse ja nõukogu koostöö

Juhatus ja nõukogu teevad LHV huvide parima kaitsmise eesmärgil tihedat koostööd. Koostöö aluseks on eelkõige avatud arvamuste vahetus nii juhatuse ja nõukogu vahel kui ka juhatuse ja nõukogu siseselt.

Juhatus ja nõukogu töötavad ühiselt välja emitendi tegevuseesmärgid ja strateegia. Juhatus lähtub emitendi juhtimisel nõukogu poolt antud strateegilistest juhistest ning arutab nõukoguga strateegilisi juhtimisküsimusi kindlate ajavahemike tagant.

5. Teabe avaldamine

LHV kohtleb kõiki aktsionäre võrdselt ja teavitab kõiki aktsionäre olulistest asjaoludest võrdselt.

Seni puudus LHV-l investoritele suunatud veebileht. 2014. aastal avati investoritele suunatud veebileht.

Alates 2014. aastast avaldab LHV veebilehel finantskalendri, mis sisaldab majandusaasta aruande ja vahearuanete avalikustamise kuupäevi ning aktsionäride korralise üldkoosoleku toimumise kuupäeva.

2013. aastal korraldati kohtumisi investoritega vastavalt vajadusele ja investorite soovidele.

6. Finantsaruandlus ja auditeerimine

LHV avalikustab korra igal aastal majandusaasta aruande. Majandusaasta aruanne auditeeritakse ja kiidetakse heaks nõukogu poolt.

Audiitorite arvu määrab ja audiitorid nimetab aktsionäride üldkoosolek, kes määrab ka audiitorite tasustamise korra. Audiitorid nimetatakse ühekordse audiitorkontrolli tegemiseks või teatud tähtjaks.

2012. aastal korraldas juhatus koos auditikomiteega konkursi audiitori valimiseks. Konkursi raames kohtuti ja küsiti pakkumisi kolmelt suuremalt rahvusvaheliselt tunnustatud ettevõttelt. Konkursi tulemusena valiti välja AS PricewaterhouseCoopers, kes nimetati 14.06.2012 toimunud aktsionäride korralisel üldkoosolekul ettevõtte audiitoriks ja kellega sõlmiti kolmeaastane leping 2012.-2014. aasta majandusaasta auditeerimiseks.

Tehingud seotud osapooltega on käsitletud raamatupidamise aastaaruande lisas.

Vastavuse deklaratsioon

LHV järgib hea ühingujuhtimise tava, välja arvatud järgmised juhised ja soovitusel nimetatud põhjustel:

"1.1.1. Emitent võimaldab aktsionäril esitada küsimusi päevakorras nimetatud teemade kohta ka enne üldkoosoleku toimumise päeva. Üldkoosoleku kokkukutsumise teates näitab emitent aadressi või e-posti aadressi, kuhu aktsionär saab küsimuse saata. Emitent tagab põhjendatud küsimustele vastamise kas üldkoosolekul vastava teema arutamise ajal või enne üldkoosoleku toimumist, jättes aktsionäriile mõistliku aja

vastusega tutvumiseks. Võimalusel vastab emitent esitatud küsimustele juba enne üldkoosoleku toimumist ning avaldab küsimuse ja vastuse emitendi veebilehel."

LHV ei ole võimaldanud aktsionäril esitada küsimusi päevakorras nimetatud teemade kohta ka enne üldkoosoleku toimumise päeva. LHV planeerib seda teha 2014. aastal.

"1.3.1. Üldkoosoleku juhatajaks ei valita nõukogu esimeest ega juhatuse liiget."

Üldkoosoleku juhatajaks on valitud juhatuse liige. LHV planeerib valida sõltumatu isiku üldkoosoleku juhatajaks 2014. aastal.

"1.3.2. Üldkoosolekul osalevad juhatuse liikmed, nõukogu esimees ning võimalusel ka nõukogu liikmed ja vähemalt 1 audiitoritest."

Üldkoosolekul ei ole osalenud vähemalt 1 audiitoritest. LHV planeerib seda teha 2014. aastal.

"1.3.2. Üldkoosolekul osalevad nõukogu liikme kandidaat, kes ei ole varem emitendi nõukogu liikmeks olnud ja audiitori kandidaat."

Üldkoosolekul ei ole osalenud audiitori kandidaat. LHV planeerib seda teha 2015. aastal.

"1.3.3. Emitent teeb vastavate tehniliste vahendite olemasolul ning juhul, kui see ei ole talle liiga kulukas, üldkoosoleku jälgimise ja sellest osavõtu võimalikuks sidevahendite kaudu (nt Internet)."

Üldkoosoleku jälgimist ja sellest osavõttu ei ole tehtud võimalikuks sidevahendite kaudu, kuna selleks on seni puudunud vajadus.

"2.2.1. Juhatusel on enam kui üks (1) liige ning juhatuse liikmete seast valitakse juhatuse esimees.

Juhatus või nõukogu eristab iga juhatuse liikme vastutusvaldkonna, piiritledes iga juhatuse liikme tööülesanded ja volitused võimalikult täpselt. Samuti määratakse kindlaks juhatuse liikmete vahelise koostöö alused.

Nõukogu esimees sõlmib juhatuse liikmega tema ülesannete täitmiseks ametilepingu."

Kuni 23.09.2013 oli LHV juhatusel üks liige, Rain Lõhmus. Juhatus ei ole valinud juhatuse esimeest. Iga juhatuse liikme vastutusvaldkonda ei ole eristatud. Rain Lõhmusega ei ole sõlmitud ametilepingut. LHV puhul on tegemist valdusettevõttega, millel puudub igapäevane äritegevus. LHV suurematel tütarettevõtetel on mitmeliikmelised juhatused.

"2.2.7. Juhatuse liikme põhipalk, tulemustasu, lahkumishüvitus, talle makstavad muud hüved ning preemiasüsteemid, samuti nende olulised tunnused (sh võrdlusel põhinevad tunnused, motiveerivad tunnused ja riski tunnused) avaldatakse selges ja üheselt arusaadavas vormis emitendi veebilehel ning Hea Ühingujuhtimise Tava aruandes. Avaldatavad andmed on selged ja üheselt arusaadavad, kui need väljendavad otseselt kulutuse suurust emitendile või tõenäolise kulutuse suurust avalikustamise päeva seisuga. Nõukogu esimees tutvustab juhatuse tasustamise olulisemaid aspekte ja muudatusi nendes üldkoosolekule. Juhul kui mõne juhatuse liikme tasustamine on toimunud tavapärastest erinevatel alustel, tutvustatakse üldkoosolekule erinevusi koos nende põhjendusega."

LHV avaldab juhatuse liikmetele makstud tasude kogusumma raamatupidamise aastaaruande lisas. LHV ei avalda üksikute juhatuse liikmete tasusid, kuna tegemist on isikliku informatsiooniga, mille avaldamine ei ole LHV tegevusele ja juhtimiskvaliteedile hinnangu andmiseks vältimatult vajalik.

"3.2.2. Vähemalt pooled emitendi nõukogu liikmetest on sõltumatud. Kui nõukogus on paaritu arv liikmeid, siis võib sõltumatuid liikmeid olla 1 liige vähem kui sõltuvaid liikmeid."

LHV nõukogu liikmed ei ole hea ühingujuhtimise tava mõistes sõltumatud. LHV on olnud aktiivse ülesehituse ja kasvu etapis, kus nõukogu liikmetena on eelistatud pikaajalise juhtimis- ja panganduskogemusega inimesi, kes on ühtlasi ka LHV suurimad aktsionärid.

"6.1.1. Emitent avalikustab korra igal aastal majandusaasta aruande ning majandusaasta jooksul vahearuanded.

Juhatus koostab raamatupidamise aastaaruande, mida kontrollivad audiitor ja nõukogu. Nõukogu koosolekul, kus vaadatakse läbi majandusaasta aruanne, osaleb nõukogu kutsel ka emitendi audiitor. Emitendi juhatuse liikmed ning teised tegevjuhtkonda kuuluvad isikud lahkuvad nõukogu koosolekult ajaks, kui audiitor kannab ette auditeerimise olulisemad järeldused.

Aktsionäridele esitatakse tutvumiseks majandusaasta aruanne, millele on alla kirjutanud juhatuse ja nõukogu liikmed. Nõukogu teeb koos majandusaasta aruandega aktsionäridele kättesaadavaks ka äriseedustiku § 333 lõikes 1 nimetatud nõukogu kirjaliku aruande selle kohta."

LHV ei ole koostanud vahearuandeid. LHV planeerib hakata koostama vahearuandeid 2014. aastal. Audiitor ei ole osalenud nõukogu koosolekul, kus vaadatakse läbi majandusaasta aruanne. LHV planeerib seda teha 2014. aastal. LHV ei ole teinud aktsionäridele kättesaadavaks nõukogu kirjalikku aruannet. LHV planeerib seda teha 2014. aastal.

"6.2.6. Auditeerimise järelduste tutvustamisel nõukogule esitab audiitor muuhulgas:

- ülevaate auditeerimise käigust, koostööst sisekontrolli töötajate ja juhatusega, samuti olulistest teemadest, mida juhatusega arutati ning ettepanekutest, mida juhatuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel arvesse ei võtnud;*
- ülevaate audiitori sõltumatusest ja huvide konflikti puudumisest auditeerimise jooksul;*
- analüüsi muutustest omakapitalis ja asjaoludest, mida ei ole kajastatud avalikustatavas aruandes, kuid mis on olulise tähtsusega emitendi finantsseisukorrast ja -tulemusest arusaamiseks;*
- enda arvamuse ühekordsete kirjete, nende suhtes raamatupidamises kasutatava arvestuspõhimõtte ja selle mõju kohta;*
- enda arvamuse tehtud finantsproгноoside ja eelarve kvaliteedi kohta.*

Audiitor esitab ülalkirjeldatud ülevaate, analüüsi ja arvamuse nõukogule kirjalikult."

Audiitor ei ole esitanud ülevaadet, analüüsi ja arvamust nõukogule kirjalikult. LHV planeerib seda teha 2014. aastal.

Grupi riskijuhtimine

Riskijuhtimise eesmärgiks on identifitseerida, hinnata, jälgida ja kontrollida kõiki AS LHV Group ja tema tütarettevõtte tegevusega seotud riske. LHV Grupi riskide identifitseerimise, mõõtmise, raporteerimise ja kontrolli põhimõtted on kehtestatud nõukogu poolt ning igapäevaselt korraldab riskide juhtimist Riskijuhtimise üksus. Riskide juhtimise eesmärgiks on identifitseerida, hinnata, jälgida ja juhtida kõiki LHV Grupi tegevusega seotud riske, kindlustamaks LHV Grupi usaldusväärsuse, stabiilsuse ja kasumlikkuse. Riskide juhtimine baseerub Grupis kolmel kaitseliinil. Esimene kaitseliin ehk äriüksused on vastutavad riskide võtmise ning juhtimise eest. Teine kaitseliin – kuhu kuulub riskijuhtimise üksus – on vastutav riskijuhtimise raamistiku väljatöötamise ning ülalhoiu eest. Kolmas kaitseliin ehk siseaudit teostab sõltumatut kontrolli riskijuhtimise üle kogu Grupi. Riskijuhtimise protsessid ja eeskirjad vaadatakse regulaarselt vähemalt kord aastas üle ja uuendatakse vastavalt vajadusele.

Detailne ülevaade Grupi poolt võetud riskidest ja kapitali adekvaatsuse arvutused on esitatud aastaaruande lisa 3.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	Lisa	2013	2012
Intressitulu	6	14 910	10 980
Intressikulu	6	-3 072	-4 923
Neto intressitulu		11 838	6 388
Teenustasutulu	7	10 440	7 277
Teenustasukulu	7	-1 014	- 889
Neto teenustasutulu		9 426	6 057
Netotulem õiglasel väärtusel kajastatavatelt finantsvaradelt	8	2 416	795
Valuutakursi ümberhindlus	8	-23	-2
Muud finantstulud	8	312	0
Neto kasum finantsvaradelt		2 705	793
Muud tulud		64	101
Tegevuskulud	9	-16 743	-14 048
Äri kasum/kahjum		7 290	- 709
Sidusettevõtte investeeringu muutus		10	26
Laenu allahindluse kulu	14	-2 871	-1 074
Tulumaksukulu		-84	0
Aruandeaasta puhaskasum/-kahjum		4 345	-1 757

Muu koondkasum/kahjum

Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse

Müügivalmis investeeringud:

Müügivalmis finantsvarade ümberhindlus	-27	0
Aruandeaasta koondkasum/kahjum	4 318	-1 757

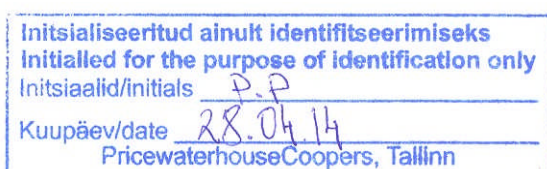
Kasum/kahjum omistatud:

Emaettevõtte omanikud	4 237	-1 757
Mittekontrolliv osalus	108	0
Aruandeaasta kasum/kahjum	4 345	-1 757

Kokku koondkasum/kahjum omistatud:

Emaettevõtte omanikud	4 210	-1 757
Mittekontrolliv osalus	108	0
Aruandeaasta koondkasum/kahjum	4 318	-1 757

Lisad lehekülgedel 24 kuni 68 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

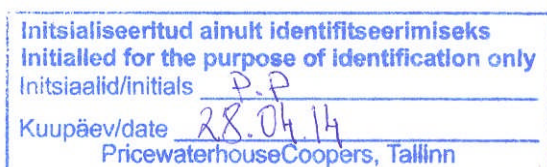

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Lisa	31.12.2013	31.12.2012
Varad			
Nõuded keskpankadele	10	133 839	77 965
Nõuded krediitiasutustele	10	17 004	10 900
Nõuded investeerimisühingutele	10	1 466	1 547
Müügivalmis finantsvarad	11	11 903	0
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	12	36 702	48 899
Lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud	13	0	67 965
Laenunõuded klientide vastu	14	206 768	106 067
Muud nõuded klientidele	15	1 507	641
Muud varad	16	3 892	1 083
Firmaväärtus	5	1 044	1 044
Materiaalne põhivara	17	491	635
Immateriaalne põhivara	17	621	479
Investeering sidusettevõtetesse	5	131	69
Varad kokku		415 368	317 294
Kohustused			
Klientide hoiused ja saadud laenud	18	356 381	284 150
Finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	12	433	656
Viitvõlad ja muud kohustused	19	6 891	2 169
Eetmakstud tulud	14	0	590
Eraldised	20	0	13
Allutatud kohustused	21	19 716	8 634
Kohustused kokku		383 421	296 212
Omakapital			
Mittekontrolliv osalus		1 695	0
Ematevõtte aktsionäridele kuuluv omakapital			
Aktsiakapital	22	19 202	17 382
Ülekurss		21 871	18 827
Aktsioptsioonid		15	232
Reservid		223	223
Muud reservid		-27	0
Jaotamata kahjum		-11 032	-15 581
Tagasiostetud omaaktsiad		0	-1
Ematevõtte aktsionäridele kuuluv omakapital kokku		30 252	21 082
Omakapital kokku		31 947	21 082
Kohustused ja omakapital kokku		415 368	317 294

Lisad lehekülgedel 24 kuni 68 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

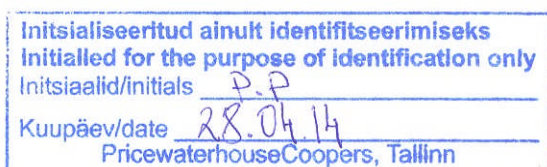

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Lisa	2013	2012
Rahavood äritegevusest			
Saadud intressid		14 362	10 980
Makstud intressid		-4 290	-4 888
Saadud teenustasud		10 528	7 378
Makstud teenustasud		-1 014	-889
Saadud muud tegevustulud		64	0
Makstud tööjõu kulu		-6 530	-5 017
Makstud administratiiv- ja muud tegevuskulud		-9 492	-8 485
Makstud tulumaks		-84	0
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		3 544	-921
Äritegevusega seotud varade muutus:			
Kauplemisportfelli neto soetus ja müük		-636	-2
Laenuõuded klientidele		-83 051	-40 728
Tähtajalised nõuded pankadele		2	9 176
Kohustuslik reservkapital keskpangas		-846	-767
Tagatisdeposiidid		64	-90
Muud varad		-942	-229
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:			
Klientide nõudmiseni hoiused		85 911	39 828
Klientide tähtajalised hoiused		-12 128	30 996
Saadud laenud ja nende tagasimaksed		-19 820	-194
Kauplemiseks hoitavad finantskohustused õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande		-223	216
Muud kohustused		1 805	674
Neto rahavood äritegevusest		-26 319	37 959
Rahavood investeerimistegevusest			
Soetatud põhivara	17	-486	-256
Tütarettevõtte soetus ja investeeringud sidusettevõtetesse, neto rahavoog		252	0
Lunastustähtajani hoitavate investeeringute soetused		-2 790	-45 988
Müüdud või lunastatud müügivalmis investeeringud (eelnevalt lunastustähtajani hoitavad investeeringud)		61 130	8 295
Netomuutus õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatelt investeeringutelt		13 076	677
Neto rahavood investeerimistegevusest		71 182	-37 272
Rahavood finantseerimistegevusest			
Mittekontrolliva osaluse sissemakse tütar-ettevõtte aktsiakapitali		175	0
Aktsiakapitali sissemakse	22	4 864	8 591
Omaaktsiate müük ja ost		1	-2
Saadud laenud	21	15 450	4 500
Saadud laenude tagasimaksed	21	-4 300	0
Neto rahavood finantseerimistegevusest		16 190	13 089
Raha ja raha ekvivalentide muutus		61 053	13 776
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	10	87 859	74 083
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus		148 912	87 859

Lisad lehekülgedel 24 kuni 68 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

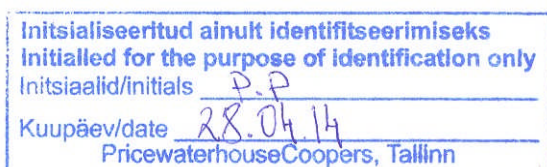
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Aktia- kapital	Üle- kurs	Aktia- opt- sioonid	Reser- vid	Muud reser- vid	Jaota- mata kahjum	Oma- aktiad	Kokku	Mitte- kontrolliv osalus	Oma- kapital kokku
Saldo seisuga 01.01.2012	14 200	13 419	210	223	0	-13 824	0	14 228	0	14 228
Aktiakapitali sissemakse	3 182	5 409	0	0	0	0	0	8 591	0	8 591
Aktiaoptsioonid	0	0	22	0	0	0	0	22	0	22
Omaaktiate ost	0	-1	0	0	0	0	-1	-2	0	-2
2012 a. koondkahjum	0	0	0	0	0	-1 757	0	-1 757	0	-1 757
Saldo seisuga 31.12.2012	17 382	18 827	232	223	0	-15 581	-1	21 082	0	21 082
Saldo seisuga 01.01.2013	17 382	18 827	232	223	0	-15 581	-1	21 082	0	21 082
Aktiakapitali sissemakse	1 820	3 044	0	0	0	0	0	4 864	0	4 864
Aktiaoptsioonid	0	0	-217	0	0	0	0	-217	0	-217
Omaaktiate müük	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1
Tütaretevõtete soetamine	0	0	0	0	0	312	0	312	1 587	1 899
Puhaskasum	0	0	0	0	0	4 237	0	4 237	108	4 345
Muu koondkasum	0	0	0	0	-27	0	0	-27	0	-27
2013 a. koondkasum	0	0	0	0	-27	4 237	0	4 210	108	4 318
Saldo seisuga 31.12.2013	19 202	21 871	15	223	-27	-11 032	0	30 252	1 695	31 947

Täpsem informatsioon on toodud lisas 22.

Lisad lehekülgedel 24 kuni 68 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad

LISA 1 Üldine informatsioon

AS-i LHV Group (Grupp) ja tema tütarettevõtete AS LHV Pank, AS LHV Finance (LHV Pank tütarettevõtte), AS LHV Varahaldus, LHV Finance Oy ja UAB Mokilizingas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded, mis on koostatud seisuga 31. detsember 2013, on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. AS LHV Group omab 50 % + 1 osa UAB Mokilizingas osakapitalist ja läbi LHV Panga 65%-ilist osalust LHV Finance's.

AS LHV Group on aktsiaselts, mis on registreeritud Eesti Vabariigis ja mille alaline asukoht on Eesti. Ettevõtte ametlik aadress on Tartu mnt 2, Tallinn. AS LHV Group on holding ettevõtte, mille tütarettevõtte AS LHV Pank osutab pangateenuseid ning finantsnõustamise- ja väärtpaberivahenduse teenuseid Eesti, Läti, Leedu ja Soome klientidele. Klientide teenindamiseks on avatud esindused Tallinnas, Tartus, Riias ja Vilniuses ning Helsingis asub LHV Panga filiaal. AS LHV Finance pakub jaemüüjatele järelmaksu teenust. AS LHV Varahaldus osutab pensioni- ja muude fondide fondivalitsemise teenuseid Eesti klientidele. UAB Mokilizingas osutab tarbimislaenude ja liisingu teenuseid Leedus. Seisuga 31.12.2013 on Grupi palgal 252 töötajat (31.12.2012: 174 töötajat).

Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on juhatuse poolt heaks kiidetud 28. aprillil 2014.a.

Olulist mõju AS LHV Grupi üle omavad 34,5% hääleõigusega Rain Lõhmus ja 10,3% hääleõigusega Andres Viisemann (vt ka lisa 22). Juhatuse kinnitatud konsolideeritud aastaaruande kinnitavad nõukogu ja aktsionärid. Aktsionärid omavad õigust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet mitte kinnitada. Nõukogu vastavat õigust ei oma.

LISA 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

Põhilised arvestuspõhimõtted, mida on kasutatud käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on toodud allpool. Toodud arvestuspõhimõtteid on Grupis järjepidevalt kasutatud kõikidele aruandes toodud perioodidele ja konsolideeritavatele ettevõtetele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti.

2.1 Koostamise alused

Grupi 2013.a. konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud kui mõnes allpool toodud arvestuspõhimõttes on kirjeldatud teisiti, näiteks "õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused", sh tuletisinstrumentid ja müügiotel finantsvarad.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine vastavalt IFRS-ile nõuab mitmetes valdkondades kriitiliste hinnangute tegemist. Samuti nõuab see juhtkonnapoolsete hinnangute tegemist arvestuspõhimõtete rakendamisel. Valdkonnad, mis on olulisel määral hinnangulised ja keerukad, või valdkonnad, kus tehtud eeldused ja hinnangud avaldavad raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju, on välja toodud Lisas 4.

Majandusaasta algas 1. jaanuaril 2013 ja lõppes 31. detsembril 2013. Raamatupidamise aastaaruande arvnäitajad on esitatud tuhandetes eurodes, kui ei ole märgitud teisiti.

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelise finantsaruandluse standardeid ning olemasolevate standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis on kohustuslikud Grupi aruandeaastatele, mis algavad 1. jaanuaril 2013 või hiljem. Ülevaade neist standarditest ning juhtkonna hinnang nimetatud standardite ja tõlgenduste mõju kohta Grupi aruannetele on välja toodud allpool.

Juhtkond on teinud 2013. aasta raamatupidamise aruande rahavoogude aruande esitusviisi muudatuse. Investeeringutegevuse rahavood lunastamistähtajani hoitavatest väärtpaberitest ja müügi valmis väärtpaberitest on avalikustatud brutos, kuid 2012. aastal oli vastav informatsioon avalikustatud netos.

a) Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Grupile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2013.

IFRS 13 "Õiglase väärtuse määrtamine"; (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Standardi eesmärgiks on ühtlustamine ja keerukuse vähendamine; seetõttu sisaldab standard õiglase väärtuse korrigeeritud definitsiooni ning õiglase väärtuse määrtamise aluseid ja avalikustamise nõudeid, mis on kasutatavad läbi erinevate IFRS standardite. Standardi rakendamine ei ole muutnud finantsvarade ega ka finantskohustuste õiglase väärtuse määrtamist, kuna noteeritud finantsvarade turuhinnaks on ostunoteering (*bid price*) ja noteeritud finantskohustuste turuhinnaks on müüginoteering (*ask price*) ning Grupp kasutas samu hindamisaluseid ka enne 1. jaanuari 2013. Standardi rakendamise tulemusena on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud lisainformatsiooni. Vt. Lisa 3.6.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1. jaanuaril 2013 algaval aruandeaastal, ei ole eeldatavasti olulist mõju Grupile.

b) Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Grupile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2014 või hilisematel perioodidel ja mida Grupp ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ (ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt) – IFRS 9 asendab IAS 39 need osad, mis käsitlevad finantsvarade klassifitseerimist ja määrtamist, ning detsembris 2011, muutmaks rakenduskuupäeva ning lisamaks nõuded ülemineku kohta avalikustatava informatsiooni osas. Peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kahest (määrtamis)kategorias – varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses, ja varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Otsus tehakse vara esmasel arvele võtmisel. Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelist finantsinstrumentide haldamisel ning instrumendi lepinguliste rahavoogude omadustest.
- Instrumenti kajastatakse pärast arvele võtmist korrigeeritud soetusmaksumuses ainult juhul, kui on tegemist võlainstrumendiga ja (i) ettevõtte ärimudeli eesmärk on hoida vara, et saada temast tulenevaid lepingulisi rahavoogusid ning (ii) vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid, s.t. tal on „instrumendi baasomadused“. Kõik muud võlainstrumendid kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Kõik omakapitaliinstrumendid tuleb pärast arvele võtmist kajastada õiglases väärtuses. Omakapitaliinstrumendid, mida hoitakse kauplemiseesmärgil, kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kõikide muude omakapitaliinstrumentide puhul võib arvele võtmise hetkel teha mittetühistatava valiku kajastada realiseerimata ja realiseeritud kasumid ja kahjumid õiglase väärtuse muutustest kasumiaruande asemel läbi muu koondkasumiaruande. Õiglase väärtuse muutusi ei hakata ümber klassifitseerima läbi kasumiaruande. Selle valiku võib teha instrumendipõhiselt. Dividendid kajastatakse läbi kasumiaruande, tingimusel et nad kujutavad endast investeringult saadavat tulu.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja määrtamiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamine muudatus on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediitrisiiki muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- Riskimaandamise arvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamise arvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamise instrumentidele, kuna standard ei käsitlenud hetkel makro-riskimaandamise arvestust.

IFRS 9-sse novembris 2013 tehtud muudatustega eemaldati standardist kohustuslik rakenduskuupäev, muutes seega standardi rakendamise vabatahtlikuks. Grupp ei plaani olemasolevat IFRS 9 versiooni rakendada.

IFRS 12, „Avalikustamise nõuded osaluste kohta teistes ettevõtetes“ (rakendub 1. jaanuaril 2014 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Standard rakendub ettevõtetele, kellel on osalused tütar-ettevõtetes, ühisettevõtmistes, sidusettevõttes või konsolideerimata struktureeritud üksuses. IFRS 12 sätestab avalikustamise nõuded ettevõtetele, kes rakendavad kahte uut standardit – IFRS 10 „Konsolideeritud aruanded“ ja IFRS 11 „Ühisettevõtmised“ – ning see asendab IAS 28-s „Investeeringud sidusettevõtetesse“ praegu sisalduvad avalikustamise nõuded. IFRS 12 nõuab ettevõtelt sellise informatsiooni avalikustamist, mis aitaks finantsaruande lugejatel hinnata tütar- ja sidusettevõtetes, ühisettevõtmistes ja konsolideerimata struktureeritud üksustes osaluste olemust ja osalustega seotud riske ja

finantsmõjusid. Nende eesmärkide täitmiseks nõuab uus standard erinevate valdkondade kohta info avalikustamist, sh tuleb avalikustada (i) olulised otsused ja hinnangud, mida tehti määramaks, kas ettevõtte kontrollib, ühiselt kontrollib või omab olulist mõju teise ettevõtte üle; (ii) rohkem infot mittekontrollivale osalusele kuuluva osa kohta kontserni tegevustes ja rahavoogudes; (iii) summeeritud finantsinformatsioon tütarettevõtete kohta, milles on olulised mittekontrollivad osalused; ja (iv) detailne info osaluste kohta konsolideerimata struktureeritud üksustes. Grupp hindab standardi põhimõtteid, mõjusid Grupile ja Grupi poolt selle rakendamise ajastust.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Grupile.

2.2 Konsolideerimine

2013. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab AS LHV Group (emaettevõtte) ja tema tütarettevõtjate AS LHV Pank, AS LHV Finance (LHV Panga tütarettevõtte), AS LHV Varahaldus, LHV Finance Oy ja UAB Mokilizingas finantsaruandeid. AS LHV Group omab 50% + 1 osa UAB Mokilizingas osakapitalist ja läbi LHV Panga 65% osalust LHV Finances.

Tütarettevõtjaks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõtte omab kontrolli. Tütarettevõtjat loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtja omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtja hääleõiguslikest aktsiastest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtja tegevus- ja finantspoliitikat. Tütarettevõtja ja äritegevuse soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise kontrolli all olevate ettevõtete soetused). Soetusmaksumuseks loetakse omandamise kuupäeval makstava tasu (s.o. omandamise eesmärgil üleantava vara, võetud kohustuse ja omandaja poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide) õiglast väärtust. Omakapitaliinstrumentide emiteerimise tehingukulud kajastatakse omakapitali vähendamisenä, võlainstrumenti emiteerimise tehingukulud kajastatakse võlainstrumenti bilansilise väärtuse vähendamisenä ning kõik muud omandamisega seotud väljaminekud kajastatakse kuludes.

Ostumeetodi korral võetakse kõik omandatud tütarettevõtja eristatavad varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused ostukuupäeval arvele nende õiglastes väärtustes, sõltumata mittekontrolliva osaluse olemasolust.

Iga äriühenduse puhul teeb Grupp valiku, kas kajastada mitte-kontrolliv osalus omandatavas ettevõttes, mis annab selle omanikule õiguse proportsionaalsele osale ettevõtte netovarast selle likvideerimise korral, (a) õiglastes väärtustes või (b) mitte-kontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatavast eristatavast netovarast. Mitte-kontrollivaid osalusi, mis ei ole osalused enam käesoleval hetkel, mõõdetakse õiglastes väärtustes.

Kui üleantud tasu, omandatavas ettevõttes oleva mitte-kontrolliva osaluse ja omandajale eelnevalt omandatavas ettevõttes kuulunud omakapitaliosaluse õiglase väärtuse (omandamise kuupäeva seisuga) summa ületab Grupi osalust omandatud eristatavates varades ja ülevõetud kohustustes, kajastatakse vahe firmaväärtusena. Kui eelnimetatud summa on soodusostude puhul väiksem kui omandatud tütarettevõtte netovarade õiglane väärtus, siis pärast juhtkonna poolt täiendavate hinnangute tegemist kõikide omandatud varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste ja nende õiglaste väärtuste hindamise osas, kajastatakse vahe koheselt kasumiaruandes.

Kõik omavahelised nõuded ja kohustused ning grupisesed tehingud ja realiseerimata tulu Grupi ettevõtete vahelistelt tehingutelt on elimineeritud. Elimineeritud on ka realiseerimata kahjumid, v.a. kui tehing viitab loovutatud vara väärtuse langusele.

Majandusaasta kestel soetatud tütarettevõtjate tulud ja kulud konsolideeritakse Grupi koondkasumiaruandes alates omandamise hetkest kuni majandusaasta lõpuni. Majandusaasta jooksul müüdud tütarettevõtjate tulemus konsolideeritakse koondkasumiaruandes alates majandusaasta algusest kuni müügihetkeni.

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtja) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtja põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Tütarettevõtjate kajastamist käsitlevaid arvestuspõhimõtteid on emaettevõtja eraldiseisvates põhjaruannetes, mis on esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisana, muudetud IAS 27 „Konsolideeritud ja Eraldiseisvad raamatupidamise aruanded“ nõuetele vastavalt.

Emaettevõtja eraldiseisvates põhjaruannetes, mis on lisatud käesolevasse konsolideeritud raamatupidamise aruandes (vt. lisa 28), on investeringud tütarettevõtjate aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses miinus võimalikud allahindlused vara väärtuse langusest.

Mittekontrolliv osalus

Mitte-kontrollivat osalust näidatakse konsolideeritud kasumiaruandes Grupile otseselt või kaudselt mittekuuluvat osa tütarettevõtete puhaskasumist (kahjumist). Mitte-kontrolliva osalusena konsolideeritud finantsseisundi aruandes näidatakse omakapitali koosseisus eraldi real Grupi tütarettevõtete Grupiväliste aktsionäride või osanike osa tütarettevõtte omakapitalist. Mittekontrolliva osaluse osa koondkasumist kajastatakse finantsseisundi aruandes omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist ning on avalikustatud konsolideeritud koondkasumiaruande järgselt.

2.3 Sidusettevõtted

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle kontsern omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui kontsern omab ettevõttes 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Investeeringud sidusettevõtetesse kajastatakse konsolideeritud bilansis kapitaliosaluse meetodil. Selle meetodi kohaselt võetakse investeering algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investoril osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis (nii muutused sidusettevõtte kasumis/kahjumis kui muudel omakapitali kirjetel) ning investeeringuobjekti varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste ostuanalüüsis leitud õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahe elimineerimisega või amortisatsiooniga. Omavahelistes tehingutes tekkinud realiseerumata kasumid elimineeritakse vastavalt kontserni osaluse suurusele. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus.

Juhul kui kontserni osalus kapitaliosaluse meetodil kajastatava sidusettevõtte kahjumis ületab sidusettevõtte bilansilist väärtust, vähendatakse investeeringu bilansilist väärtust nullini ning hinnatakse alla selliseid pikaajalisi nõudeid, mis sisuliselt moodustavad osa investeeringust. Edasi kahjumeid kajastatakse bilansiväliselt. Juhul kui kontsern on garanteerinud või kohustatud rahuldama sidusettevõtte kohustusi, kajastatakse bilansis nii vastavat kohustust kui kapitaliosaluse meetodi kahjumit. Muid nõudeid sidusettevõtte vastu hinnatakse vastavalt nõude laekumise tõenäosusele.

Osalust omandatud sidusettevõtte varades ja kohustustes ning omandamisel tekkinud firmaväärtust kajastatakse bilansis netosummana real „Investeeringud sidusettevõtetesse“.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas on indikatsioone, et investeeringu kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui selliseid indikatsioone esineb, viiakse läbi vara väärtuse test. Investeeringu kaetava väärtuse määramisel lähtutakse punktis 2.8 kirjeldatud põhimõtetest.

2.4 Välisvaluutas toimunud tehingute ja saldode kajastamine**(a) Arvestus- ja esitusvaluuta**

Grupi ettevõtete arvestus- ja esitusvaluutaks on euro.

(b) Tehingud ja saldod välisvaluutas

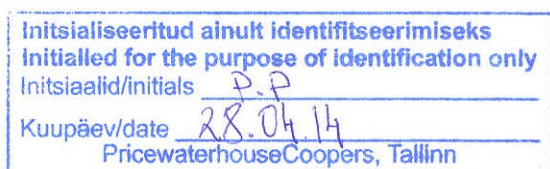
Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka (keskpank) valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustused ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsete varade ja kohustuste ümberarvestamisel tekkivad kasumid ning kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes real „Valuutakursi ümberhindlus“. Mittemonetaarsete varade, nagu investeeringud omakapitaliinstrumentidesse, mida kajastatakse õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, valuutakursimuutuste mõju kajastatakse koondkasumiaruandes real „Valuutakursi ümberhindlus“.

2.5 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiuseid keskpangas ja teistes krediidiasutustes ning tähtajalisi hoiuseid esialgse tähtajaga kuni 3 kuud, mida saab ilma märkimisväärselte piiranguteta kasutada ja mille väärtuse muutuse risk on ebaoluline.

2.6 Finantsvarad

Grupp klassifitseerib finantsvarasid järgmistesse kategooriatesse:

- õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad
- lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud
- müügiootel finantsvarad
- laenud ja nõuded

Klassifitseerimine sõltub finantsvara soetuse eesmärgist. Grupi juhtkond määrab finantsvarade esmasel kajastamisel nende klassifitseerimise. Täiendav informatsioon lunastustähtajani hoitavate finantsinvesteeringute ümberklassifitseerimisest müügiootel finantsvaradeks lisas 4.

IAS 39 kategooria		Klass (määratletud Grupis)	
		Nõuded krediidiasutustele ja investeerimisühingutele	
Finants- varad	Laenud ja nõuded	Laenunõuded klientide vastu	Laenud juriidilistele isikutele
			Laenud eraisikutele
	Õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid	Aktsiad
			Noteeritud võlakirjad
			Derivaatiivid
	Müügiootel finantsvarad	Investeeringuväärtpaberid	Noteeritud võlakirjad
	Lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud	Investeeringuväärtpaberid	Noteeritud võlakirjad

(a) Finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Finantsvaradena õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse

- kauplemise eesmärgil hoitavaid finantsvarasid (sh tuletisinstrumente)
- finantsvarasid, mida nende esmasel kajastamisel on määratletud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaks

Finantsvarad kajastatakse **kauplemise eesmärgil hoitavaks**, kui need on soetatud peamiselt edasimüügi eesmärgil lähitulevikus. Tuletisinstrumentid kajastatakse kauplemise eesmärgil hoitavaks, kui neid ei ole kajastatud riskimaandamisinstrumentidena.

Finantsvarade tavapäraseid oste ja müüke kajastatakse bilansis väärtuspäeval. Sellesse kategooriasse kuuluvad finantsvarad võetakse algselt arvele nende õiglasel väärtuses; tehingukulud kajastatakse otse kasumiaruandes. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse neid finantsvarasid jätkuvalt nende õiglasel väärtuses. Finantsvaradelt arvestatakse intressitulu korrigeeritud soetusmaksumuselt kasutades sisemist intressimäära ning kajastatakse koondkasumiaruandes intressitulude koosseisus. Finantsvarade õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumi või kahjumina aruandeperioodi koondkasumiaruandes real netona "Netotulem õiglasel väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt". Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade ostu ja müügi arvestusel kajastatakse soetatavate varade tehingu- ja bilansipäeva vahelisel perioodil toimunud väärtuse muutust aruandeperioodi kasumi või kahjumina, analoogiliselt Grupi omanduses olevate samasuguste finantsvarade kajastamisele. Dividenditulu finantsvaradelt, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kajastatakse koondkasumiaruandes real „Dividenditulu“ siis, kui Grupil tekib õigus dividendide saamiseks.

Investeeringute õiglaseks väärtuseks on noteeritud väärtpaberite puhul (st väärtpaberid, millele eksisteerib aktiivne turg) nende ostunoteering. Turul aktiivselt mittekaubeldavate investeeringute õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse alternatiivseid meetodeid nagu hiljutistes tehingutes kasutatud hind (kui tegu on turutingimustega), diskonteeritud rahavoogude meetod või optsioonide hindamise mudelid.

Tuletisinstrumentid (futuuri-, forward-, swap- ja optsioonitehingud) võetakse arvele õiglasel väärtuses, arvestamata tehingukulusid, tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglasel väärtuses. Juhul, kui tuletisinstrumentid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamise meetodeid. Kasumid/kahjumid tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulu või kuluna koondkasumiaruande real „Netotulem õiglasel väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt“. Tuletisinstrumentid kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansilisi varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidelt ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erieegleid

Finantsvarad, mis on soetamisel määratletud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande - finantsvarad klassifitseeritakse nimetatud kategooriasse, kui varade esmasel kajastamisel on need määratletud õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande kajastatavateks ning muutused õiglasel väärtuses kajastatakse järjepidevalt koondkasumiaruandes.

Finantsvara ja finantskohustus kajastatakse esmasel arvele võtmisel finantsvarana õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande kui teatudinvesteeringute, nagu näiteks võla- või omakapitaliinstrumentide, õiglast väärtust hinnatakse kooskõlas dokumenteeritud riskipoliitika ja investeerimisstrateegiaga ning raporteerimine juhtkonnale toimub samadel alustel.

Lisas 3.6 on toodud finantsvarade õiglane väärtus.

(b) Lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud

Lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud on aktiivsel turul noteeritud finantsinstrumendid, millel on kindel tähtaeg ja mille osas panga juhatusel on kavatsus ja võimalus hoida neid lõpptähtajani. Nendeks ei ole:

- (a) investeeringud, mis on soetusel defineeritud kui õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad;
- (b) investeeringud, mis on klassifitseeritud kui müügijootel varad; ja
- (c) investeeringud, mis vastavad laenude ja nõuete kriteeriumitele.

Need investeeringud on algselt arvele võetud õiglasel väärtuses koos kõigi soetusega otseselt seotud kuludega ning edasi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressitulu lunastustähtajani hoitavatelt investeeringutelt kajastatakse koondkasumiaruandes intressitulude koosseisus. Allahindlused lahutatakse investeeringu bilansilisest väärtusest ja allahindluse kulu kajastatakse koondkasumiaruandes real „Neto kasum/kahjum finantsvaradelt“.

(c) Müügijootel finantsvarad

Müügijootel finantsvarad on finantsinstrumendid, mis on mõeldud määramata tähtajaga hoidmiseks, mida võidakse müüa vastavalt likviidsusvajadusele või muutustele intressimäärades, valuutakurssides või aktsiahindades. Müügijootel väärtpaberid kajastatakse õiglasel väärtuses. Müügijootel finantsvaradena kajastatud võlakirjade intressitulu kajastatakse kasumiaruandes kasutades sisemise intressimäära meetodit. Muud müügijootel finantsvarade õiglasel väärtuse muutused on kajastatud muus koondkasumis.

(d) Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenu- ja nõuded klientide vastu kajastatakse siis, kui Grupp annab võlgnikule raha kindlaksmääratavate maksetega noteerimata nõude vastu, mis ei ole tuletisinstrument, ilma kavatsuseta sellest tuleneva debitoorse võlgnevusega kaubelda. Laenud ja ettemaksed võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses tehingukuludega ning neid kajastatakse kuni nende tagasimaksmiseni või mahakandmiseni. Peale esmast arvele võtmist kajastab Grupp laene ja ettemakseid korrigeeritud soetusmaksumuses (miinus põhiosa tagasimaksed ja vajadusel võimalikud allahindlused) ning arvestab järgmistel perioodidel intressitulu nõudelt kasutades sisemise intressimäära meetodit. Krediitkaartide puhul on finantsseisundi aruandes kajastatud laenuvõtja tegelik limiidi kasutus.

Kapitalirenditehinguteks loetakse renditehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad rendileandjalt üle rentnikule. Vara juriidiline omandiõigus võib rentnikule üle minna rendiperioodi lõppedes. Kapitalirenti kajastatakse bilansis varana renditud vara õiglasel väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses (pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus), juhul kui see on madalam. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendi nõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Kui rendilepingu sõlmimisega kaasnevad teenustasud, võetakse need arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendi nõude arvestusel. Nõude hindamise aluseks on lepinguliste kohustuste õigeaegne täitmine, rendiobjekti eeldatav turuväärtus ja täiendavad tagatised, kliendi finantspositsioon ja usaldusväärsus. Nõude allahindlust kajastatakse vastava vara bilansireal negatiivse summana.

Tulenevalt lepingutingimuste olulistest muutustest kajastatakse restruktureeritud laenud uute laenudena juhul, kui on toimunud uue laenu väljastamine, sh olemasoleva laenu refinantseerimine või olemasoleva laenu suurendamine laenu põhiosa, intresside, viiviste või muude sellega seotud maksete tasumiseks. Laenud, mille puhul toimub muude lepingutingimuste muutmine kliendi krediitkvaliteedi halvenemise tõttu kajastatakse sarnaselt varasemale ja uue laenu väljastamist ei toimu.

Nõuded klientidele tekivad klientidele teenuse osutamisest ja need võetakse algselt arvele õiglasest väärtuses koos tehingukuludega ning kajastatakse seejärel korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit (miinus tagasimaksed ning võimalik allahindlus vara väärtuse langusest).

Laenude ja nõuete väärtuse langust hinnatakse vastavalt punktis 2.7. kirjeldatud põhimõtetele.

2.7 Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtuse langus

Finantsvarade väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse kasumiaruandes perioodil, mil kahjulik sündmus (või sündmused) leiab aset pärast vara esialgset arvele võtmist ja see kahjulik sündmus (või sündmused) omab mõju finantsvara või finantsvarade grupi tuleviku rahavoole, mis on usaldusväärselt hinnatav. Kui Grupp hindab, et individuaalselt hinnatava finantsvara osas ei ole võimalik objektiivselt hinnata kahjuliku sündmuse (või sündmuste) toimumist, siis nimetatud finantsvara kaasatakse teiste sarnaste krediidiriski tunnustega finantsvarade gruppi ja hinnatakse allahindlusvajadust grupipõhiselt.

Grupp hindab riske konservatiivselt, võttes arvesse kogu deebitori maksevõime kohta teada oleva informatsiooni ning kas on ilmnenud objektiivseid asjaolusid, mis viitaks väärtuse langusele (ostja finantsraskused, pankrot või võimetus täita oma võlakohustus Grupi ees).

Ettevõtluslaene ja liisinguid hinnatakse individuaalselt lähtudes peamiselt võlgnevuses nõuete ületähtaegsete päevade arvust ja tagatise realiseerimisväärtusest selle olemasolul. Muud kriteeriumid vara väärtuse võimaliku languse objektiivseks hindamiseks on ettevõtja majanduslik seisund, majandusharu olukord, laenuvõtja usaldusväärsus, tema juhtkonna kompetents ja muud faktorid. Aktsiate või võlakirjade tagatisel väljastatud võimenduslaene nii juriidilistele kui füüsilistele isikutele hinnatakse individuaalselt lähtudes eelkõige tagatise turuväärtusest. Eraisikutest klientidele väljastatud tarbimislaene, krediitkaardilaene ja järelmaksulaene hinnatakse grupipõhiselt. Füüsilisest isikust laenusaaajate puhul hinnatakse laenulepingus fikseeritud kohustuste täitmise õigeaegsust, maksevõimet, tagatise väärtust, vanust, haridust, tööstäazi, säästmisharjumusi ja muid krediidiriski mõjutavaid tegureid.

Grupipõhise allahindluse otstarbel grupeeritakse finantsvarasid homogeensete krediidiriski tunnuste põhjal. Need tunnused on vajalikud hindamiseks selliste varagruppide tulevase rahavooge, mille puhul toimub võlgnike eeldatava maksekäitumise hindamine lepinguliste kohustuste õigeaegse ja täieliku täitmise osas. Grupipõhiselt allahinnatavate varagruppide tuleviku rahavoogu hinnatakse varade lepinguliste rahavoogude põhjal ning juhtkonna hinnangu põhjal nende varade ajaloolise makseviivitusse jäämise ja laenukahjumite kohta. Ajaloolisi laenukahjumeid korrigeeritakse kehtivate vaadeldavate andmete põhjal, kajastamaks hetke tingimuste mõju, mis ei mõjutanud seda perioodi, millel ajaloolised kahjumid tuginevad ja kõrvaldamaks nende möödunud perioodide neid mõjusid, mis hetkel ei esine. Grupp vaatab regulaarselt üle tuleviku rahavoogude hindamise meetodeid ja eeldusi, et vähendada võimalikke erinevusi kahjuhinnangute ja tegelike kahjude vahel.

Juhul, kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatav varasemalt allahinnatud finantsvara lepingutingimusi muudetakse või toimub muu muutus seoses võlgniku finantsraskustega, leitakse allahindlus kasutades enne lepingutingimuste muutmist kehtinud esialgset sisemist intressimäära. Muudetud lepingutingimustega vara kajastamine lõpetatakse ning kajastatakse uus vara õiglasest väärtuses ainult juhul, kui varaga seotud riskid ja hüved oluliselt muutusid. Viimane on tavaliselt hinnatav olulise erinevusega vara esialgsete rahavoogude ja uute tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuses.

Vara väärtuse langused kajastatakse alati läbi allahindluskonto, milleks on vara jääkväärtuse allahindamine eeldatavate tulevaste rahavoogude (mis ei sisalda veel toimumata tulevase krediitkahjumeid) nüüdisväärtuseni, kasutades diskonteerimiseks laenu esialgset sisemist intressimäära. Tagatisega kaetud finantsvarade tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse arvutamisel võetakse arvesse ülevõetavast tagatisest eeldatavalt saadavad rahavood, millest arvestatakse maha tagatise saamise ja müügiga seotud kulud, olenemata kas tagatise ülevõtmine on tõenäoline. Vara väärtuse langused kajastatakse koondkasumiaruandes real „Laenude allahindluse kulu“.

Juhul, kui nõuete hindamise aluseks olevad asjaolud muutuvad (kliendi krediitdireitingu paranemine) ning muutust on võimalik objektiivselt seostada peale vara väärtuse langust toimunud sündmusega, tühistatakse eelnevalt kajastatud allahindlus vähendades aruandeaastal kasumiaruande allahindluse kontot. Koondkasumiaruandes kajastatakse allahindluse tühistamine tuluna real „Laenude allahindluse kulu“.

Ebatõenäoliselt laekuvad laenud kantakse bilansist maha vastava laenu allahindluse arvelt, kui kõik laenu sissenõudmisega seotud protseduurid on lõpetatud ning täpne laenust saadav kahjum selgunud. Varasemalt bilansist välja kantud laenude hilisemad laekumised krediteeritakse kasumiaruandes allahindluse konto vähendamisena.

Intressitulu laenudelt on kajastatud koondkasumiaruandes real „Intressitulu“.

2.8 Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse Grupi enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et Grupp saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Arvutustehnika, mööbli ning sisustuse aastase amortisatsioonimäärana kasutatakse 33%, rendipinna parendustele kas 20% aastas või amortiseerimist rendiperioodi pikkuse jooksul, sõltuvalt kumb on lühem. Amortisatsiooni arvestamist alustatakse kasutusele võtmise kuust ning arvestatakse kuni vara bilansiline väärtus jõuab selle vara lõppväärtuseni. Kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse amortisatsiooni arvestamine.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas kasutatavad amortisatsiooninormid, -meetodid ja varade lõppväärtuste hinnangud on asjakohased. Grupp viib läbi materiaalse varade väärtuse testi, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võiksid viidata varade kaetava väärtuse langusele alla bilansilise jääkmaksumuse. Juhul, kui vara bilansiline jääkmaksumus on suurem tema kaetavast väärtusest (kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus miinus müügikulud või vara kasutusväärtus), on materiaalse põhivara objektid kokkese alla hinnatud nende kaetavale väärtusele kajastades vara väärtuse languse kulu aruandeperioodi koondkasumiaruandes.

Põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid, mis leitakse jääkväärtuse lahutamisel müügist saadud summadest, on kajastatud koondkasumiaruandes ridadel „Muud tulud“ ja „Tegevuskulud“.

2.9 Immateriaalne põhivara

Immateriaalsed varad on eraldi identifitseeritavad mitterahalised mittefüüsilised varad ja mille hulka hetkel kuulub soetatud tarkvara. Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Peale soetamist kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja kogunenud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt. Amortisatsioonimäär ostetud litsentsidele on 33% aastas. Igal bilansipäeval hinnatakse, kas kasutatavad amortisatsiooninormid, -meetodid ja immateriaalsete varade lõppväärtuste hinnangud on asjakohased. Grupp viib läbi immateriaalsete varade väärtuse testi, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võiksid viidata varade kaetava väärtuse langusele alla bilansilise jääkmaksumuse. Väärtuse languse kulu kajastatakse koondkasumiaruandes ulatuses, mille võrra vara bilansiline jääkmaksumus ületab kaetavat väärtust, mis on kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus miinus neto müügikulud või vara kasutusväärtus.

2.10 Finantsgarantiid

Grupp väljastab finantsgarantiisid ja võtab kohustusi väljastada laene. Finantsgarantii lepingud nõuavad garantii andjalt ettenähtud maksete tegemist, kui klient ei ole täitnud võlakohustuse tingimusi kolmanda osapoole ees ning finantsgarantiid kannavad krediidiriski nagu antud laenud. Finantsgarantiid võetakse algselt arvele õiglasel väärtusel (lepingu väärtus) garantii andmise päeval. Seejärel garantii jääkväärtus amortiseeritakse lineaarselt garantii eluea jooksul, välja arvatud juhul, kui on muutunud tõenäoliseks, et Grupil on kohustus välja anda laen ning ei planeerita nimetatud laenu kokkese peale väljastamist müüa. Sellistel juhtudel laenu esmasel kajastamisel garantiitasud kajastatakse laenu jääkväärtuse osana. Igal bilansipäeval hinnatakse garantiist tulenevaid kohustusi kõrgemas kahest, kas lineaarselt amortiseeritud garantiitasu jääkväärtus või juhtkonna hinnangust garantiilepingust tulenevate kohustuste arveldamiseks.

2.11 Finantskohustused

Grupp klassifitseerib finantskohustused 2 kategooriasse:

- a) finantskohustused õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande
- b) korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustused

Õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande finantskohustuse (derivatiiv) kajastamist vaata arvestuspõhimõtte 2.5. a). Kõigi muude finantskohustuste edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Laenukulutused kaasatakse sisemise intressimäära arvutustesse. Erinevused laekunud summade (miinus tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahel kajastatakse koondkasumiaruandes instrumendi tähtsaja jooksul kasutades sisemist intressimäära. Intressikulud kajastatakse koondkasumiaruandes real „Intressikulu“.

Klientide deposiidid võetakse arvele väärtuspäeval õiglasel väärtusel, miinus tehingukulud, ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit ja kajastatakse real „Klientide hoiused ja saadud laenud“, sh kajastatakse samal real tekkepõhiselt arvestatud intressikohustusi. Tekkepõhiselt arvestatud intressikulud kajastatakse koondkasumiaruandes real „Intressikulu“.

Võetud laenud, käibele lastud võlaväärtpaberid ja sarnased allutatud kohustused võetakse algselt arvele õiglasel väärtusel, miinus tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Allutatud kohustuseks loetakse kohustusi, mis krediidasutuse lõpetamise või pankroti väljakuulutamise korral rahuldatakse pärast teiste võlausaldajate õigustatud nõuete rahuldamist. Muud finantskohustused (võlad hankijatele, viitvõlad ja muud võlakohustused) võetakse algselt arvele nende õiglasel väärtusel, millest on maha arvatud tehingukulud.

2.12 Kohustused töövõtjate ees

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad nii väljamaksmata palgakohustusi kui Eesti Vabariigis kehtiva tööseadusandluse kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustust bilansipäeva seisuga, mis sisaldab lisaks puhkusetasu kohustusele ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu. Kohustused töövõtjatele kajastatakse bilansis lühiajalise kohustusena ning koondkasumiaruandes kajastatakse seonduv kulu tööjõukuluna.

Sotsiaalmaks sisaldab ka sissemakseid riigi pensionifondi. Grupil puudub juriidiline või faktiline kohustus teha sotsiaalmaksule lisanduvat pensioni- või muid sarnaseid makseid.

2.13 Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi, millel on kas seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad Grupi senisest tegevuspraktikast (seaduslik või tõlgenduslik), mis nõuavad ressurssidest loobumist, mille realiseerumine on tõenäoline (on rohkem tõenäoline kui mitte, et vahendite väljavool on vajalik kohustuse rahuldamiseks) ja mille summa suurus on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldiste kajastamisel bilansis lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldiste täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolele. Eraldiste kulu ja eraldiste bilansilise maksumuse muutuste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Eraldisi ei moodustata äritegevuse tulevaste perioodide kahjumite katmiseks.

Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtusel (eraldisega seotud väljamaksete nüüdsväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Muude tingimuslike kohustuste osas (garantiid, v.a. finantsgarantiid, ja muud kohustused), mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või millega seotud kulud ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kajastatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena. Kui ettevõtte on vastutav ühiselt või eraldi vastutav osalise kahju katmise eest, siis kajastatakse see ülejäänud osa kahjust, mille katmise eest on vastutavad teised osapooled tingimusliku kohustusena. Tingimuslikud kohustused võivad ajas muutuda esialgselt ootusest erineval viisil. Seetõttu hinnatakse neid järjepidevalt portfelli põhiselt tuvastamiseks, kas on muutunud tõenäoliseks, et tulenevalt kohustusest on tõenäoliselt Grupil vaja varast loobuda. Kui on muutunud tõenäoliseks, et seni tingimusliku kohustusena kajastatud kohustise või mitmete kohustiste tulemusena peab ettevõtte varast loobuma, võtab Grupp arvele eraldise selle perioodi raamatupidamise

aastaaruandes, millal vastav tõenäosuse muutus toimus (välja arvatud väga harvadel juhtudel kui kohustusega seotud kulu ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata

2.14 Pika- ja lühiajaliste varade ja kohustuste eristamine

Varad, milledest tulenevate hüvede realiseerumist Grupi jaoks on oodata 12 kuu jooksul, kajastatakse lühiajalise varana. Varad, millede puhul osaline hüvede realiseerumine toimub peale 12 kuu möödumist bilansipäevast, kajastatakse pikaajalisena selles osas, mille realiseerumist on oodata pärast 12 kuulise perioodi möödumist.

Kohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või Grupil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu (Lisa 3.4).

Kõigi pikaajaliste varade ja kohustuste kohta on vastav pikaajaline osa eraldi välja toodud raamatupidamise aastaaruande vastava lisa juures.

2.15 Tulud ja kulud

Tulud ja kulud on kirjendatud tekkepõhise arvestusprintsipi alusel. Tulu kajastatakse siis, kui on tekkinud põhjendatud eeldus, et tehingust tulenevad hüved laekuvad Grupile, tulu on usaldusväärselt määratav ning teenused on Grupi poolt osutatud. Tulu Grupi tavapärase äritegevuse käigus osutatud teenuste eest kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Kulud kajastatakse kui Grupil on tekkinud kohustus vastava kulu osas ja/või kui Grupp on saanud kaupu või teenuseid, ja viimane on varasem.

Teenustasutulud (ka kontohalduse ja portfelli halduse tasud) kirjendatakse raamatupidamises siis, kui teenus on osutatud ja Grupil on tekkinud summale nõudeõigus. Laenude kohustistasud, mis on seotud antud laenude väljavõtmata osaga ja mille tasu muutub vastavalt väljavõtmata osa suurusele, kajastatakse teenustasutuluna perioodi jooksul, mil täiendava laenusumma väljavõtmist on kliendile võimaldatud. Nõustamisteenuste käigus saadavad teenustasutulud kolmandatelt osapooltelt (müügi- ja ostunõustamised, osaluste omandamised jms) kajastatakse üldjuhul lepingu aluseks oleva tehingu toimumisel või juhul, kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist. Portfelli halduse, muude nõustamisteenuste tasud ning investeerimisfondide tegevusega seonduvad varahaldustasud kajastatakse vastavalt lepingule, tavaliselt teenuse osutamise perioodi jooksul. Samu arvestuspõhimõtteid kasutatakse ka pikema perioodi jooksul osutatavate varahalduse, finantsplaneerimise ja kontohalduse teenuste osas. Tulemusega seotud tasud või tasu osad kajastatakse siis, kui vastavad tulemusega seotud kriteeriumid on täidetud või lähtudes valmidusastme meetodist. Muud ühekordsed tehingutulud ning muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt vastava tehingu toimumise hetkel.

Teenustasukulu kajastatakse peale teenuse saamist ja kui kohustus on tekkinud.

Intressitulu ja intressikulu on kajastatud koondkasumiaruandes kõikide instrumentide osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit või õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande kajastatavate võlakirjade osas. Õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande kajastatavate võlakirjade osas ei kajastata intressitulu koosseisus tehingutasude amortisatsiooni.

Sisemise intressimäära meetod on finantsvara või -kohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni. Sisemise intressimäära arvutamisel hindab Grupp rahavooge arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevase krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised olulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised.

Kui nõude puhul tekib vajadus allahindluseks, siis vähendatakse nõude bilansilist väärtust tema kaetava väärtuseni, milleks on eeldatavad rahavood diskonteerituna esialgse sisemise intressimääraga ning jätkates intressitulu kajastamist järgnevatel perioodidel vähendades allahindlust. Kui finantsvara või rühm samaseid finantsvarasid on vara väärtuse

languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkivat intressitulu kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.

Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

2.16 Varahaldusteenused

Grupp tegeleb varahaldusteenuste pakkumisega (Lisa 22). Selliseid varasid, mille on Grupile hallata andnud kolmandad osapooled ja mis ei kuulu Grupile, kajastatakse bilansiväliselt. Antud varade haldamisest ja hoidmisest saadakse teenustasu ja Grupile nendega krediidi- ega tururiske ei kaasne.

2.17 Rendiarvestus – Grupp kui rentnik

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised materiaalse põhivara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt koondkasumiaruandes kuluna. Grupp kasutab kasutusrenti peamiselt ruumide rentimiseks. Rendikulud kajastatakse koondkasumiaruande real „Tegevuskulud“.

2.18 Maksustamine ja edasilükkunud tulumaks

Ettevõtte tulumaks Eestis

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ajutisi erinevusi maksubaasi ja varade ning kohustuste bilansilise väärtuse vahel ega ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ja kohustusi. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks on 21/79 väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividendide jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Ettevõtte tulumaks teistes riikides

Vastavalt kohalikele tulumaksuseadustele maksustatakse Lätis, Leedus ja Soomes ettevõtte kasumit, mida on korrigeeritud seaduses ettenähtud püsivate ja ajutiste erinevustega, tulumaksuga.

Ettevõtte tulumaksumäärad	2013	2012
Läti	15%	15%
Leedu	15%	15%
Soome	24.5%	26%

Edasilükkunud tulumaks on arvestatud kõikidelt olulistelt ajutistelt erinevustelt maksuarvestuse ja konsolideeritud finantsaruandes kajastatud vara ja kohustuste bilansiliste väärtuste vahel. Põhilised ajutised erinevused tekivad põhivara amortisatsioonist ja edasikantavast maksukahjumist. Edasilükkunud tulumaks arvutatakse kehtivate või eeldatavalt kehtivate maksumääradega, mis on rakendatavad nendel perioodidel, kui ajutised erinevused või maksukahjumid realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvara ja kohustused on tasaarveldatud ainult ühe Gruppi kuuluva äriühingu piires. Edasilükkunud tulumaksuvara ajutistelt erinevustelt ning maksukahjumitelt kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult siis, kui on tõenäoline, et see realiseerub läbi maksustatava kasumi tekke tulevikus. Edasilükkunud tulumaks arvestatakse ajutistelt erinevustelt investeeringutest tütarettevõtetesse, välja arvatud juhul, kui ajutise erinevuse realiseerumine on Grupi kontrolli all ja ajutise erinevuse realiseerumine lähitulevikus on ebatõenäoline.

Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande Lisas 22.

2.19 Varade ja kohustuste saldeerimine

Finantsvarade ja –kohustuste vahel tehakse netoarvestusi ja netosumma kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui selleks eksisteerib juriidiline õigus ning on kavas nimetatud summad realiseerida netobaasil või samaaegselt. Grupp ei ole saldeerimist kasutanud aruandeaastal ega võrreldaval perioodil.

2.20 Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule moodustatakse kohustuslik reservkapital iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

LISA 3 Riskide juhtimine

Riskijuhtimise eesmärgiks on identifitseerida, hinnata, jälgida ja kontrollida kõiki AS LHV Group ja tema tütarettevõtete tegevusega seotud riske. LHV Grupi riskide identifitseerimise, mõõtmise, raporteerimise ja kontrolli põhimõtted on kehtestatud nõukogu poolt ning igapäevaselt korraldab riskide juhtimist Riskijuhtimise üksus. Riskide juhtimise eesmärgiks on identifitseerida, hinnata, jälgida ja juhtida kõiki LHV Grupi tegevusega seotud riske, kindlustamaks LHV Grupi usaldusväärsuse, stabiilsuse ja kasumlikkuse. Riskide juhtimine baseerub Grupis kolmel kaitseliinil. Esimene kaitseliin ehk äriüksused on vastutavad riskide võtmise ning juhtimise eest. Teine kaitseliin – kuhu kuulub riskijuhtimise üksus – on vastutav riskijuhtimise raamistiku väljatöötamise ning ülalhoiu eest. Kolmas kaitseliin ehk siseaudit teostab sõltumatut kontrolli riskijuhtimise üle kogu Grupi. Riskijuhtimise protsessid ja eeskirjad vaadatakse regulaarselt vähemalt kord aastas üle ja uuendatakse vastavalt vajadusele.

3.1 Kapitali juhtimine

Grupi eesmärk kapitali juhtimisel on:

- ✓ tagada Grupi tegevuse jätkuvus ning võime aktsionäridele kasumit toota;
- ✓ säilitada tugev kapitali baas, mis toetab äritegevuse arengut;
- ✓ täita kapitalile kehtestatud nõudeid, nagu need on ette nähtud järevalveorgani poolt;

Grupi poolt hallatav kapital 31.12.2013 seisuga oli 44 927 tuhat eurot (31.12.2012: 27 827 tuhat eurot). Kapitali juhtimine toimub sisemiste reeglite alusel ning kapitali juhtimist korraldab Riski ja Kapitali Komitee (RKK). RKK tegeleb optimaalse bilansistruktuuri kujundamisega, jälgib likviidsust ja intressimäärariski ning teeb ettepanekud vajadusel täiendava aktsiakapitali kaasamiseks tagamaks grupi arengut ja täitmaks igal ajahetkel konsolideerimisgrupile kehtestatud usaldatavusnormatiivide nõudeid.

Kapitali adekvaatsus

Kapitalibaas	31.12.2013	31.12.2012
Sissemakstud aktsiakapital	19 202	17 381
Ülekurs	21 871	18 827
Reservkapital	223	223
Eelmiste perioodide jaotamata kahjum	-15 581	-13 824
Mittekontrolliv osalus	1 695	0
Aruandeperioodi kasum/kahjum	4 206	-1 757
Immateriaalne põhivara (miinusega)	-1 665	-1 523
Esimese taseme omavahendid kokku	29 951	19 327
Allutatud kohustused	19 600	8 500
Teise taseme omavahendid kokku	19 600	8 500
Piiranguid ületavad allutatud kohustused ja eelisaktsiad	-4 625	0
Neto-omavahendid kapitali adekvaatsuse arvutamiseks	44 927	27 827
Kapitalinõuded		
Keskvalitsused ja keskpangad standardmeetodil	0	232
Krediitdiasutused ja investeerimisühingud standardmeetodil	373	689
Äriühingus standardmeetodil	8 303	5 674
Jaenõuded standardmeetodil	7 348	2 812
Viivituses nõuded standardmeetodil	366	190
Investeerimisfondide aktsiad ja osakud standardmeetodil	422	305
Muud varad standardmeetodil	564	244
Krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski kapitalinõuded kokku	17 376	10 146
Valuutariski kapitalinõue	432	311
Intressipositsiooniriski kapitalinõue	413	702
Aktsiapositsiooniriski kapitalinõue	6	6
Operatsiooniriski kapitalinõuded baasmeetodil	1 331	934
Kokku kapitalinõuded adekvaatsuse arvutamiseks	19 558	12 099
Kapitali adekvaatsus (%)	22.97	23.00
Tier 1 kapitali suhtarv (%)	15.31	15.97

Krediidiasutuse omavahendid peavad igal hetkel olema võrdsed või ületama krediidiasutuste seaduses sätestatud aktsiakapitali (5 miljonit eurot) minimaalsuurust. Kapitali adekvaatsuse tase ehk Panga omavahendite suhe riskiga kaalutud varadesse peab olema vähemalt 10%. Vastavalt uutele kapitali standarditele (CRR/CRD IV) suurendatakse alates 2014. aastast minimaalne kapitali adekvaatsuse tase 12.5%-ni. Igal aastal kinnitab Panga nõukogu kapitaliseerituse eesmärgid ja kapitali adekvaatsuse sihttaseme katmaks ära kiirest kasvust tulenevaid võimalikke riske. Igal aastal viiakse läbi sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess (ICAAP), mille eesmärk on tuvastada võimalik kapitalivajadus lisaks regulatiivsetele kapitalinõuetele.

Kapitali adekvaatsust ja seaduses ette nähtud kapitali kasutamist jälgib finantsosakond. Järelevalveorganile esitatakse igakuiselt aruandlus krediidiasutusele kehtestatud usaldatavusnormatiivide nõuete ning riskide katmiseks vajalike kapitalinõuete täitmise kohta. Grupi konsolideeritud baasil ja LHV Panga eraldiseisva baasil krediidi- ja tururiski kapitalinõuete arvutamiseks kasutab standardmeetodit ning operatsiooniriski kapitalinõuete arvutamiseks baasmeetodit.

LHV Varahalduse kui fondivalitseja omavahendid peavad igal hetkel ületama investeerimisfondide seaduses sätestatud aktsiakapitali (3 000 tuhande euro) minimaalsuurust. Fondivalitseja, kelle valitsetavate pensionifondide vara turuväärtus on suurem kui 125 miljonit eurot, neto-omavahendid peavad olema vähemalt 2.5 miljonit eurot ning 1% tema valitsetavate pensionifondide vara turuväärtuse osast, mis ületab 125 miljonit eurot.

Grupp on aruandeaastal ning võrreldaval perioodil täitnud kõiki kapitalinõudeid.

3.2 Krediidirisk

Krediidirisk kajastab potentsiaalset kahju, mis tuleneb vastaspoole suutmatusest täita õigeaegselt endale võetud kohustusi Grupi ees. Krediidirisk tuleneb rahast ja raha ekvivalentidest, tuletisinstrumentidest, panga- ja teiste finantsinstitutsioonide deposiitidest, võlakirjadest, kõige rohkem aga klientidele laenu andmisest, sealhulgas laekumata laenudest, antud garantiidest ja muudest nõuetest ning väljastamata laenudest. Krediidiriski alandamiseks analüüsib Grupp nii klientide kui ka äripartnerite majandustegevust ja finantsseisu. Pärast laenu väljastamist jälgitakse regulaarselt kliendi maksevõimet ja tagatise väärtust.

3.2.1 Krediidiriskide jaotus

Grupp jaotab krediidiriski kandvad finantsvarad järgnevasse olulisematesse kategooriasse:

- võlakirjad
- laenud ja nõuded krediidiasutustele ja investeerimisühingutele (tabelites kasutatud „pankadele“)
- finantsvõimenduslaenud (laenud aktsiate või võlakirjade tagatisel), sh repolaenud
- ettevõtluslaenud
- tagatiseta tarbimislaenud
- krediitkaardid
- liising
- järeilmaks
- hüpoteeklaenud

a) Võlakirjad

Võlakirjad krediidiriski võtmisele kehtestatakse limiidid vastavalt emitendi reitingule krediidikomitees. Limiitide piires otsustab investeringud RKK või selleks volitatud töötajad.

Vastavalt Standard & Poor's reitingutele või nende ekvivalentidele jagunevad Grupi õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (FVTPL), müügigootel (AFS) ja lunastustähtajani hoitav (HTM) võlakirjaportfell järgnevalt:

Reitinguklass	FVTPL	AFS	Kokku 31.12.2013	FVTPL	HTM	Kokku 31.12.2012
AAA	15 462	9 198	24 660	25 769	0	25 769
AA- to AA+	2 842	189	3 031	5 395	3 190	8 585
A- to A+	6 602	599	7 201	17 089	22 492	39 581
BBB- to BBB+	6 807	1 917	8 724	12 742	17 708	30 450
B- to BB+	313	0	313	2 592	654	3 246
Reitinguta	0	0	0	5 378	793	6 171
Kokku (Lisa 11, 12 ja 13)	32 026	11 903	43 929	68 965	44 837	113 802

Kõik võlakirjadest tulenevad põhiosa ja tekkepõhised intressinõuded on õigeaegsed ja ei ole tähtaega ületanud. 2013 aasta jooksul võlakirja portfelli maht vähenes 113 802 tuhandelt eurolt EUR 43 929 tuhande euroni. Vähenemine toimus seetõttu, et LHV Pank klassifitseeris lunastustähtajani hoitavad investeringute portfelli ümber müügivalmis finantsvaradeks ja realiseeris suurema osas sellest portfelli.

b) Laenud ja nõuded keskpangale, krediidasutustele ja investeerimisühingutele

Krediidiriskile avatud positsioon rahast ja raha ekvivalentidest, mida hoitakse keskpangas, teistes korrespondentpankades ning investeerimisasutustes, kannab oma olemuselt juhtkonna hinnangul madalat krediidiriski. Vastavalt Standard & Poor's reitingutele või nende ekvivalentidele on Grupi vahendid hoiustatud järgmiselt (keskpank on reitinguta):

Reitinguklass	Krediidi- asutused	Investeerimis- ühingud	Kokku 31.12.2013	Krediidi- asutused	Investeerimis- ühingud	Kokku 31.12.2012
Keskpank	133 839	0	133 839	77 965	0	77 965
AA- to AA+	1 140	0	1 140	441	0	441
A- to A+	13 480	1 359	14 839	9 190	0	9 190
BBB to BBB+	569	0	569	0	0	0
Reitinguta	1 815	107	1 922	1 269	1 547	2 816
Kokku (Lisa 8)	150 843	1 466	152 309	88 865	1 547	90 412

Kõik laenud ja nõuded keskpangale, krediidasutustele ja investeerimisühingutele on õigeaegsed ega ole tähtaega ületanud.

c) Finantsvõimenduslaenud

LHV Pank annab klientidele võimenduslaene aktsia- või võlaväärtpaberite tagatisel ehk võimaldab finantsvõimendust. Laenu maksimaalne summa sõltub investeerimiskontol hoitavate tagatisvarade turuväärtusest ja LHV Panga poolt määratud üldisest liimist, milleks on 100 tuhat eurot (või selle ekvivalent välisvaluutas) kliendi kohta LHV Panga portaali vahendusel. Suuremate laenude väljastamine eeldab kliendi poolt tagatiseks pakutava portfelli analüüsi ja otsustus kuulub krediitkomitee pädevusse. LHV Panga poolt tagatisena aktsepteeritavate turukõlblike finantsinstrumentide loetelu ja tagatismäärad on avaldatud LHV Panga kodulehel www.lhv.ee. Võimenduse laenuga seotud risk on maandatud tagatiseks nõutavate finantsinstrumentide väärtuse pideva jälgimise kaudu. Grupp on kehtestanud piisavalt konservatiivsed laenu ja tagatisvarade väärtuse suhte piirmäärad. Tagatisvarade väärtuse langemisel alla kehtestatud piirmäära on LHV Pangal õigus nõuda kliendilt lisatagatise kandmist kontole või teostada ilma kliendi tehingukorralduseta kliendi kontol laenu tagastamist, likvideerides selleks tagatisvara. Detailsem info laenude krediitkvaliteedi kohta vt lisa 3.2.2.

Finantsvõimenduse laenude krediidiriski hindamiseks teostatakse stressiteste võimaliku kahju määratlemiseks tagatisvarade väärtuste muutuste korral ning muude laenude krediidiriski hindamiseks hinnatakse laenusaaaja maksejõuetuse tekkimise tõenäosust, tagatisega katmata laenu suurus maksejõuetuse tekkimise hetkel ja sellest tulenevat oodatava kahju suurus. Vajadusel otsustatakse täiendava riskikapitali hoidmine krediidiriskide katteks.

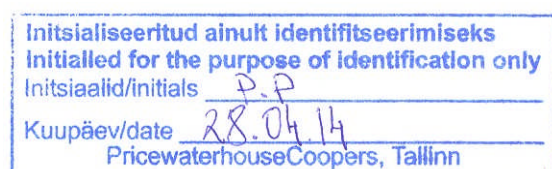
Seisuga 31.12.2013 on üks finantsvõimenduslaen summas 18 tuhat eurot, mille tagatisväärtus on 0 ning laen on täies ulatuses alla hinnatud (31.12.2012: 18 tuhat eurot).

d) Ettevõtluslaenud

LHV Pank väljastab alates 2009. aastast ka ettevõtluslaene. Enne laenu väljastamist teostatakse iga kliendi kohta krediidiriski analüüs, mis hõlmab kliendi majandustegevuse, aruannete ning rahavoogude analüüsi, taustauuringut, ettevõtte struktuuri, juhtkonna ning omanike riski, tegevusala ning majanduskeskkonna riski analüüsi. Iga kliendile määratakse krediitdireiting (1-13). Riskivõtmise otsustatakse krediitkomitees ühehäälsel otsusel. LHV Panga maksimaalne ühele kliendile väljastatava laenu liim on 25% neto-omavahenditest. Nõuded laenude tagatistele on kehtestatud Grupi Krediitipoliitikas. Üldjuhul peab panditud vara olema kindlustatud, tagatise eluiga peab olema pikem kui laenu lõplik tagasimakse tähtaeg ja tagatisvara turuväärtus peab ületama laenujääki. Iga kliendi kohta teostatakse peale laenu väljastamist järelmonitooringut tema finantsseisundi kohta vähemalt kord kvartalis. Detailsem info laenude krediitkvaliteedi kohta vt lisa 3.2.2.

e) Tarbimislaenud

Kliendi maksevõime hindamiseks kasutatakse Soomes krediitkäitumise mudelit. Krediitdiskooringu mudel hindab lisaks kliendi varasemale maksekäitumisele ja sissetulekule ning olemasolevatele laenudele ka muid statistilisi parameetreid,

mida varasemalt on klienditüüpide lõikes kogutud. Tarbimislaine väljastatakse ainult eraisikutele ning rahavoo tagatisel.

Kuna tarbimislained on homogeenised, siis võimalikud krediitkalkulatsioonid tulenevad allahindlused arvutatakse nende homogeensete laenude ajaloolise maksekäitumise baasil ning allahindlusemäärade rakendatakse bilansipäeva portfelliga. Grupipõhise allahindluse otstarbel grupeeritakse nõuded homogeensete krediitriski tunnuste põhjal alamklassidesse, arvestades klientide maksepraktikat, makseviivituses olnud aega ja kohtutäiturile antud laenude puhul menetluses olnud aega. Grupeeritud nõuete puhul on allahindluse suurus antud gruppi kuuluvate nõuete jääkväärtuse ning grupi allahindluse protsentuaalse määra korrutis. Raamistik põhineb klassikalisel meetodil, kus leitakse laenu makseviivituse tõenäosus (PD ehk probability of default), kahjumäär antud makseviivituse korral (LGD ehk loss given default) ning laenu suurus makseviivituse hetkel (EAD ehk exposure at default). Seisuga 31.12.2013 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 9,4% tarbimislainetest ja nendega seotud intressinõuetest (31.12.2012 7,8%). Lainud ja nõuded kantakse bilansist välja, kui kohtutäitur on edastanud teatise menetluse lõpetamise kohta.

Grupp pakub tarbimislaine ka Leedus peale Mokilizingase omandamist. Tarbimislaine väljastatakse ainult eraisikutele ja rahavoo tagatisel.

Eeldatakse, et laenuportfell on homogeenne ja seetõttu provisjoneeritakse üldisel põhimõttel. Provisjonid kajastatakse vastavalt konservatiivsuse, järjepidevuse ja võrreldavuse printsiipidele. Iga tootegrupi lõikes jaotatakse laenud töötavateks (alla 90 päeva makseviivituses ja mittelõpetatud), mittetöötavateks (üle 90 päeva makseviivituses ja/või lõpetatud) ja ebatõenäoliselt laekuvateks (esialgne laenugraafik on läbi saanud ja järjepideva 6-kuulise perioodi jooksul ei ole rahavoogusid tekkinud; pettuse juhtum, jne.). Kahjumäärad leitakse ajalooliste maksejõuetuse andmete ja laekumiste tervikliku ajaloo põhjal. Maksejõuetuse määra volatiilsuse ja andmekvaliteedi ebakindluse tõttu rakendatakse nii PD kui LGD määradale konservatiivset 20% puhvrit. PD ja LGD väärtused uuendatakse vähemalt kord aastas uute ajalooliste andmetega, et portfellis säilitada piisavaid provisjonide tasemeid. Vajadusel kajastatakse bilansis täiendavad allahindlused. Kui mittetöötavate või ebatõenäoliselt laekuvate laenude sissenõudmise jätkamine ei ole majanduslikult kasulik ega praktiline, hinnatakse laenu lootusetuks ja kantakse maha.

f) Krediitkaardid

Alates 2011. aastast väljastab LHV Pank krediitkaarte ning alates 2012. aasta kevadest väljastab pank koostöös Tallinna Kaubamajaga Partner krediitkaarte. Sarnaselt tarbimislainetega rakendatakse krediitkaardi portfelliga krediitdiskooringu mudelit hindamaks kliendi maksekäitumist. Skooringu teostatakse taotluse hetkel ning on üks kriteeriumitest laenu väljastamiseks.

Krediitkalkulatsioonid tulenevad võimalikud allahindlused moodustatakse tarbimislainetega samadel põhimõtetel. Raamistik baseerub PD, LGD ja EAD näitajatel. EAD koosneb siinkohal kahest komponendist, olemasolevast nõude suurusel ning hinnangulisel täiendava liimi kasutusele võtmise suurusel. Viimase arvutamiseks on mudelisse sisse toodud krediidi ümberarvestamise koefitsient CCF (credit conversion factor). Seisuga 31.12.2013 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 3,6% krediitkaardilainetest ja nendega seotud nõuetest (31.12.2012 2,4%).

g) Liising

2012. aasta sügisest alustas LHV Pank liisingutoodete pakkumist nii era- kui ka juriidilistele klientidele. Klientide krediitvõime hindamiseks kasutatakse skooringumudeleid, mis peamiselt koosnevad tarbimislainete juures kirjeldatud tunnustest. Sarnaselt teiste homogeensete portfelliga kajastatakse allahindlused tarbimislainetega samadel põhimõtetel. Seisuga 31.12.2013 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 1,0% liisinguportfelist (31.12.2012: 0%).

Leedus pakutakse liisingutooteid nii eraisikutele kui juriidilistele isikutele. Klientide krediitvõimet hinnatakse krediitdiskooringu mudelite abil, mis peamiselt koosnevad tarbimislainete juures kirjeldatud tunnustest. Kapitalirendi provisjonid arvestatakse järgmisel meetodil: portfelli bilansiline väärtus miinus portfelli nüüdispuhasväärtus. Nüüdispuhasväärtus leitakse tulevaste rahavoogude diskonteerimisel kasutades sisemist intressimäära, mida korrigeeritakse võimalike kahjude koefitsiendiga. Lisaks ühesugusele allahindlusele hinnatakse mõnesid probleemeid laene individuaalselt vastavalt nende aluseks olevate varade turuhinnale/kiirmüügihinnale.

h) Järelmaks

2013. aastal alustas AS LHV Finance järelmaksu teenuse pakkumist jaemüüjatele. Klientide krediitdivõime hindamiseks kasutatakse skoorimudeleid, mis peamiselt koosnevad tarbimislaenu juures kirjeldatud tunnustest. Samaselt teiste homogeensete portfelliidega kajastatakse allahindlused tarbimislaenuudega samadel põhimõtetel. Seisuga 31.12.2013 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 1,4% järelmaksu portfelist.

Pärast Mokilizingase ostu pakutakse järelmaksu ka Leedus. Klientide krediitdivõime hindamiseks ja allahindluste moodustamiseks kasutatakse samu põhimõtteid, mida Leedus väljastatud tarbimislaenuudele.

i) Hüpoteeklaenud

2013. aastal alustas LHV Pank klientidele hüpoteeklaenuude väljastamist. Antud äritegevuse valdkond on suhteliselt väike ning hüpoteeklaenuudele ei ole allahindlusi moodustatud.

3.2.2 Krediitkvaliteet

Maksimaalne krediitiriskile avatud positsioon	31.12.2013	31.12.2012
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	152 309	90 412
Teised finantsvarad õiglasel väärtuses (võlakirjad) (lisa 12)	44 369	45 837
Lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud (lisa 13)	0	67 965
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	206 768	106 067
Muud nõuded klientidele (lisa 15)	1 507	641
Muud varad (lisa 16)	650	713
Varad kokku	405 603	311 635
Bilansivälised kohustused (lisa 25)	39 185	16 131
Kokku maksimaalne krediitiriskile avatud positsioon	444 788	327 766

Laenud ja nõuded klientidele ja pankadele 31.12.2013	Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud, aga mitte allahinnatud	Indi- viduaalselt allahinnatud	Kokku	Üld- provision	Indi- viduaal- provision	Neto
Laenud juriidilistele isikutele							
Ettevõtluslaenud	125 067	0	3 752	128 819	-632	-238	127 949
Arvelduskrediit	3 918	0	0	3 918	0	0	3 918
Finantsvõimenduslaenud	4 218	0	0	4 218	0	0	4 218
Kapitalirent	12 394	0	2 505	14 900	-115	-204	14 580
Hüpoteeklaenud	43	0	0	43	0	0	43
Krediitkaardilaenud	47	0	0	47	-2	0	45
Laenud eraisikutele							
Tarbimislaenud	13 226	0	10 565	23 791	-1 138	-1 637	21 015
Järelmaks	18 092	0	5 011	23 102	-581	-836	21 686
Finantsvõimenduslaenud	5 721	0	18	5 739	0	-18	5 721
Kapitalirent	3 083	0	386	3 469	-23	-15	3 431
Hüpoteeklaenud	1 948	0	0	1 948	0	0	1 948
Krediitkaardilaenud	2 083	0	168	2 251	-53	-28	2 170
Arvelduskrediit	29	0	0	29	0	0	29
Muud laenud eraisikutele	0	15	0	15	0	0	15
Kokku laenud ja nõuded klientidele	189 869	15	22 404	212 288	-2 543	-2 977	206 768
Laenud ja nõuded pankadele	152 309	0	0	152 309	0	0	152 309
Kokku (lisa 10 ja 14)	342 178	15	22 404	364 597	-2 543	-2 977	359 077

Laenud loetakse individuaalselt allahinnatuks alates esimesest makseviivitusega päevast.

Riskianalüüsi protsess Grupis hõlmab regulaarselt stressitestide ja sensitiivsusanalüüside läbi viimist tulenevalt krediidiriskist ja selle komponentidest (näiteks laenu makseviituse tõenäosus (PD), kahjumäär antud makseviituse korral (LGD)). Krediidikahjude hindamisel lähtutakse potentsiaalse kahju meetodist. Grupp on läbi viinud stressitestid lähtuvalt olukorrast, kus nii PD ja LGD hinnangud tõusevad 10% (näiteks 1,0% pealt 1,1% peale). Stressitestide kogumõju allahindlustele on toodud järgnevas tabelis.

Mõju allahindlusele seisuga 31.12.2013 (PD ja LGD komponendid suurenevad 10%)	Saldo seisuga 31.12.2013	Allahindlus suurenenud PD ja LGDga	Mõju bilansis kajastatud allahindlusele
Laenud juriidilistele isikutele			
Ettevõtuluslaenud	128 819	-993	-63
Kapitalirent	14 900	-331	-29
Laenud eraisikutele			
Tarbimislaenud	23 792	-3 014	-459
Järelmaks	23 102	-1 424	-214
Kapitalirent	3 468	-41	-7
Krediitkaardilaenud	2 251	-97	-14
Kokku	196 331	-5 899	-785

Laenud ja nõuded klientidele ja pankadele 31.12.2012	Tähtaega mitteüle- tanud ja mitte alla- hinnatud	Tähtaega ületanud, aga mitte alla- hinnatud	Indivi- duaalselt alla- hinnatud	Kokku	Üld- provision	Indi- viduaal- provision	Neto
Laenud juriidilistele isikutele							
Finantsvõimenduslaenud	4 658	0	0	4 658	0	0	4 658
Ettevõtuluslaenud	77 135	1 330	132	78 597	0	-26	78 571
Kapitalirent	1 906	0	0	1 906	0	0	1 906
Laenud eraisikutele							
Finantsvõimenduslaenud	6 486	0	18	6 504	0	-18	6 486
Tarbimislaenud	5 693	0	7 451	13 144	-63	-966	12 115
Eluasemelaenud ja kapitalirent	936	0	0	936	0	0	936
Krediitkaardilaenud	0	0	96	1 428	-31	-3	1 394
Kokku laenud ja nõuded klientidele	91 121	1 330	7 697	107 174	-94	-1 013	106 067
Laenud ja nõuded pankadele	90 412	0	0	90 412	0	0	90 412
Kokku (lisa 10 ja lisa 14)	181 533	1 330	7 697	197 586	-94	-1 013	196 479

Ettevõtuluslaenude maksejõuetuse tõenäosuse hindamiseks mõeldud reitinguskaala koosneb kokku 13st krediidireitingust, kus 1 tähistab madalaimat ja 13 kõige kõrgemat krediidiriski. Reitingud 1 ja 2 omistatakse ainult reitinguagentuuride Fitch, Moody's ja Standard & Poor's keskmise reitingu põhjal, Grupi finantsanalüüs viiakse läbi lähtuvalt vajadusest. Seega omistatakse reitingud 1 ja 2 ainult rahvusvahelistele ettevõtetele ja organisatsioonidele ning omavalitsustele ja riikidele, mille makseuutlikkust on reitinguagentuurid oma investeerimisjärgu reitinguga kinnitanud. Reitinguagentuuride hinnangul põhinevad osaliselt ka reitinguklassid 3 kuni 13, ehkki selles kategoorias on peamiselt rahvusvahelise reitinguta Eesti ettevõtted.

Ettevõtuluslaenude sisemiste reitingute jaotus:

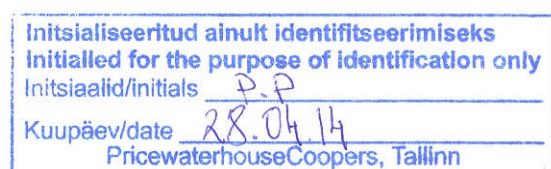
- 1 – minimaalne krediidirisk. Reiting omistatakse ainult reitinguagentuuride reitingute põhjal, reitinguagentuuride poolt omistatud reitingute keskmine peab vastama vähemalt väärtusele AAA (Moody reiting Aaa).
- 2 - minimaalne krediidirisk. Reiting omistatakse ainult reitinguagentuuride reitingute põhjal, keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele AA+ (Moody Aa1).
- 3 – madal krediidirisk. Reiting omistatakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele AA- (Moody Aa3).

- 4 – pigem madal krediidirisk. Reiting omistatakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele A- (Moody A3).
- 5 – madal krediidirisk. Reiting omistatakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BBB+ (Moody Baa1).
- 6 – madal krediidirisk. Reiting omistatakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BBB (Moody Baa2).
- 7 – keskmine krediidirisk. Reiting omistatakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BBB- (Moody Baa3).
- 8 – keskmine krediidirisk. Reiting omistatakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BB (Moody Ba2).
- 9 – kõrgendatud krediidirisk. Reiting omistatakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BB- (Moody Ba3).
- 10 – kõrge krediidirisk. Reiting omistatakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele B+ (Moody B1).
- 11 – kõrge krediidirisk. Reiting omistatakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele B- (Moody B3).
- 12 – kõrge krediidirisk. Reiting omistatakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Ettevõtte finantsseis on LHV krediidiandluse hinnangul piisavalt nõrk, et tõenäoliselt muutub ettevõtte maksejõuetuks ning langeb reitinguklassi 13. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele C (Moody Caa).
- 13 – maksejõuetu - ettevõtte on maksejõuetu. Ettevõtte võlgnevus ületab 90 päeva või tema suhtes on algatatud saneerimis- või pankrotimenetlus. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele D (Moody C).

Ettevõtluslaenu jaotus sisemise reitingu järgi	Tähtaega		Kokku
	mitteületanud ja mitte allahinnatud	Indiivuaalselt allahinnatud	
31.12.2013			
4 pigem madal krediidirisk	1 139	0	1 139
5 keskmine krediidirisk	350	0	350
6 keskmine krediidirisk	8 286	0	8 286
7 keskmine krediidirisk	34 284	215	34 499
8 keskmisest kõrgem krediidirisk	40 054	0	40 054
9 kõrge krediidirisk	20 463	121	20 584
10 spekulatiivne reiting	15 205	0	15 205
11 spekulatiivne reiting	5 286	0	5 286
12 mitterahuldav reiting	0	3 215	3 215
13 maksejõuetu	0	201	201
Kokku	125 067	3 752	128 819

Ettevõtluslaenu jaotus sisemise reitingu järgi	Tähtaega		Indiivuaalselt allahinnatud	Kokku
	mitteületanud ja mitte allahinnatud	ületanud, aga mitte allahinnatud		
31.12.2012				
4 pigem madal krediidirisk	2 600	0	0	2 600
5 keskmine krediidirisk	2 955	0	0	2 955
6 keskmine krediidirisk	8 037	0	0	8 037
7 keskmine krediidirisk	17 737	0	0	17 737
8 keskmisest kõrgem krediidirisk	24 722	152	0	24 722
9 kõrge krediidirisk	10 107	0	0	10 107
10 spekulatiivne reiting	5 916	298	0	5 916
11 spekulatiivne reiting	4 109	0	0	4 109
12 mitterahuldav reiting	952	880	0	1 832
13 maksejõuetu	0	0	132	132
Kokku	77 135	1 330	132	78 597

Järgnevas tabelis on välja toodud ettevõtluslaenu väljastamata osad ja garantiilimiidid. Lisaks sellele on Grupp seisuga 31.12.2013 võtnud kohustuse väljastada hüpoteeklaene summas 351 tuhat eurot. Bilansivälistele kohustustele ei ole moodustatud allahindlusi, kuna tagatiste väärtus ületab võimalikku maksimaalselt kohustust.

Bilansivälised kohustused ettevõtetele: krediitkvaliteet	31.12.2013	31.12.2012
4 pigem madal krediidirisk	2 129	1 250
5 keskmine krediidirisk	2 950	67
6 keskmine krediidirisk	9 581	318
7 keskmine krediidirisk	14 205	8 643
8 keskmisest kõrgem krediidirisk	5 486	2 667
9 kõrge krediidirisk	3 887	1 372
10 spekulatiivne reiting	10	568
12 mitterahuldav reiting	580	1 246
Kokku (lisa 25)	38 834	16 131

Sisemiste reitingute jaotus muude laenutoodete osas:

- Suurepärane – aktsia- või võlaväärtpaberi tagatisel väljastatud laenud ning väga madala äririskiga laenud.
- Väga hea – keskmisest madalama äririskiga laenud, millel ei ole ühtegi makset üle tähtaja.
- Hea – keskmisest madalama äririskiga laenud, mis on kuni 30 päeva makseviivituses olnud.
- Rahuldav – keskmise äririskiga laenud, mis on kuni 60 päeva makseviivituses olnud.
- Kahtlane või nõrk – suure äririskiga laenud, mis on üle 60 päeva makseviivituses olnud ja kohtutäituri menetluses olev portfell.

Laenud ja nõuded on alljärgnevates tabelites jagatud seitsmesse gruppi:

1. Võimenduslaenud
2. Krediitkaardid
3. Liising
4. Tarbijalaenud
5. Järelmaks
6. Arvelduskrediit
7. Hüpoteeklaenud

Seisuga 31.12.2013	1	2	3	4	5	6	7	Kokku
Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud								
Suurepärane	9 939	0	0	0	0	0	0	9 939
Hea ja väga hea	0	2 130	15 476	13 226	18 092	3 947	1 991	54 862
Individuaalselt allahinnatud								
Hea	0	81	2 425	4 683	2 520	0	0	9 710
Rahuldav	0	18	236	1 941	593	0	0	2 788
Kahtlane või nõrk	18	69	230	3 941	1 897	0	0	6 156
Kokku	9 957	2 298	18 367	23 792	23 102	3 947	1 991	83 454

Muud laenud eraisikutele summas 15 tuhat eurot olid seisuga 31.12.2013 tähtaja ületanud, kuid mitte alla hinnatud.

Seisuga 31.12.2012	1	2	3	4	5	6	7	Kokku
Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud								
Suurepärane	11 144	0	0	0	0	0	0	11 144
Hea ja väga hea	0	1 428	2 843	5 693	0	0	0	9 964
Individuaalselt allahinnatud								
Hea	0	0	0	3 060	0	0	0	3 060
Rahuldav	0	0	0	1 353	0	0	0	1 353
Kahtlane või nõrk	18	0	0	3 038	0	0	0	3 056
Kokku	11 162	1 428	2 843	13 144	0	0	0	28 577

Lisaks väljastatud laenudele on sõlmitud ja allkirjastatud laenulepinguid, mille osas väljastamata laenulimiit seisuga 31.12.2013 on 32 629 tuhat eurot (31.12.2012 13 578 tuhat eurot), vt ka Lisa 25.

Laenude tagatiste struktuur	2013	2012
Noteeritud väärtpaberid	5%	10%
Mittenoteeritud ettevõtete aksiad	7%	7%
Hüpoteegid, kinnisvara	40%	36%
KredEx ja Maaelu Edendamise SA käendus	6%	10%
Nõudeõiguse pant	3%	7%
Deposiidid	2%	6%
Liisitud vara	9%	2%
Muud	9%	7%
Tagatiseta tarbimislaenud ja krediitkaardilaenud	20%	14%

Grupp hindab laenu mittetöötavaks ja hindab alla, kui laenumakseid ei ole tähtajaks tasutud ja/või eeldatav tagatise realiseerimisest saadav rahavoog ei kata laenu põhiosa jääki ega intressimakseid. Grupp hindab neid laene individuaalselt. Individuaalse hindamise puhul on allahindluse suurusks nõude jääkväärtuse ning sisemise intressimääraga diskonteeritud oodatavate rahavoogude nüüdsväärtuse vahe. 2013. aastal tegi Grupp ettevõtluslaenudele allahindlusi kogusummas 858 tuhat eurot (2012: 26 tuhat eurot).

Seisuga 31.12.2013	Ületagatud laenud		Alatagatud laenud	
	Bilansiline väärtus	Tagatise õiglane väärtus	Bilansiline väärtus	Tagatise õiglane väärtus
Ettevõtluslaenud ja ettevõtete arvelduskrediidid	99 887	212 692	34 169	16 636

Alatagatud ettevõtluslaenude osas tuleb arvesse võtta, et Grupp on teatud tagatiste (isiklikud käendused, kommertsandid) turuväärtust hinnanud väga konservatiivselt. Alatagatud laenud on peamiselt kõrgema riskiga, mille osas teostab Grupi krediitkomitee võimalike krediitkajade maandamiseks igakuist monitoorimist.

Grupp ei jälgi regulaarselt ja individuaalselt tagatiste väärtust liisingute ja järelmaksulaenude osas vaid on nimetatud laenude väljastamisel konservatiivsem ja regulaarselt monitoorib võlgnevuses kliente.

Võimenduslaenude tagatise monitooritakse igapäevaselt ning kui tagatise väärtus langeb, viiakse kohe läbi vajalikud meetmed krediitkajade vältimiseks. Seisuga 31.12.2013 on kõik võimendus- ning repolaenud ületagatud, välja arvatud üks võimenduslaen summas 18 tuhat eurot (2012: 18 tuhat eurot), mille osas on moodustatud ka allahindlus.

Tarbimis- ja krediitkaardilaenud on väljastatud tagatiseta ning riski maandamiseks toimub regulaarne klientide maksekäitumise monitoorimine.

Laenud, millel on bilansipäeva seisuga tasumata kas intressimakse või põhiosa makse ning millele on moodustatud allahindlus, jagunevad vastavalt nõuete jääkidele viimase graafikujärgse maksega võlgnevuses oldud aja järgi. Laenud ja nõuded on järgnevates tabelites jagatud seitsmesse gruppi:

1. Ettevõtluslaenud
2. Tarbimislaenud
3. Võimenduslaenud
4. Krediitkaardid
5. Liising
6. Järelmaks
7. Muud laenud eraisikutele

Allahinnatud laenu struktuur vastavalt makseviivituses olnud ajale:

Seisuga 31.12.2013	1	2	3	4	5	6	7	Kokku	Individuaalne allahindlus	Neto
Makseid ei ole üle tähtaja	2 344	0	0	0	0	0	0	2 344	-231	2 113
Tähtaja ületanud nõuded										
1-30 päeva	639	4 683	0	81	2 425	2 520	15	10 364	-537	9 827
31-60 päeva	0	1 941	0	18	236	593	0	2 788	-165	2 623
61-90 päeva	769	646	0	8	41	140	0	1 605	-62	1 543
91-180 päeva	0	1 381	0	61	43	163	0	1 648	-509	1 139
181-360 päeva	0	1 397	0	0	96	184	0	1 676	-582	1 094
üle 360 päeva	0	518	18	0	49	1 411	0	1 996	-891	1 105
Kokku	3 752	10 566	18	168	2 891	5 011	15	22 420	-2 977	19 443

Seisuga 31.12.2012	1	2	3	4	Kokku	Individuaalne allahindlus	Neto
1-30 päeva	152	3 060	0	53	3 265	-35	3 230
31-60 päeva	488	1 353	0	11	1 852	-141	1 711
61-90 päeva	0	497	0	7	504	-81	423
91-180 päeva	690	952	0	25	1 667	-240	1 427
181-360 päeva	132	1 290	0	0	1 422	-350	1 072
üle 360 päeva	0	299	18	0	317	-166	151
Kokku	1 462	7 451	18	96	9 027	-1 013	8 014

Muude nõuete krediitkvaliteet

	31.12.2013	31.12.2012
Allahindlusvajadusest ja tähtaega mitte ületanud nõuded	1 405	570
Tähtaja ületanud nõuded (mitte alla hinnatud)	102	71
sh. nõuded eraisikutele	17	39
sh. nõuded juriidilistele isikutele	85	32
Kokku (lisa 15)	1 507	641

3.3 Tururisk

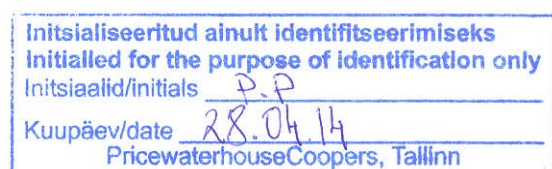
Tururisk tuleneb LHV Panga kauplemis- ja investeerimistegevusest intressitoodete, valuuta- ja aktsiaturgudel ning laenuvõtmisest ja finantseerimisallikate kaasamisest. Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida valuutakursside, väärtpaberite hindade või intressimäärade ebasoodsatest muutustest. Potentsiaalsete kahjude hindamiseks kasutatakse sisemist hinnangut. Tururiskide maandamiseks on kehtestatud konservatiivsed kauplemisportfelli ja välisvaluuta netopositsiooni limiidid.

LHV Varahaldus investeerib üle poole oma kapitalist enda poolt juhitud investeerimisfondide osakutesse. Tururiski komplekteerimise ja jälgimisega tegeleb LHV Varahalduse juhatus.

3.3.1 Valuutarisk

Valuutarisk võib tekkida seoses välisvaluutas denomineeritud väärtpaberite omandamisega või välisvaluutas nõuete ja kohustuste tekkimisel klientide vastu. LHV Grupi Treasury vastutab igapäevaselt välisvaluutade avatud netopositsioonide jälgimise eest. LHV Panga välisvaluuta riskimaandamine on kirjeldatud riskipoliitikas, kehtestatud liimidega ning sise-eeskirjadega. Ettepanekud välisvaluutade avatud netopositsioonide sisemistele liimidele teeb Riskikontrolli üksus ja Treasury ning liimid kinnitatakse Riski ja Kapitali Komitee poolt. Komitee poolt seatakse maksimaalne euro ekvivalendi nominaalne liim suhestatuna Grupi neto-omavahenditesse. Individuaalsele valuutale määratud liimid on kooskõlas Eesti Panga poolt antud juhistega. Kui riskile avatud positsioon ületab Komitee poolt kehtestatud liimite, rakendatakse koheselt meetmed selliste positsioonide sulgemiseks või vähendamiseks (maandatakse risk vastavate instrumentidega, nt valuutafoward, valuutafutuur).

Leedu lüüdi positsioonid on sisemiselt vähem limiteeritud võrreldes teiste valuutadega kuna lüü on seotud euroga kindla kursi alusel, seetõttu ei ole lüü valuutakursi kõikumised olulised. Seisuga 31.12.2013 on Läti lüü positsioon ebaolulise mõjuga kuna Läti ühines eurotsooniga 1.01.2014.

Info valuutariski kandvate varade ja kohustuste kohta on toodud järgnevates tabelites.

Avatud valuutaposisioonid

Tabelid järgneval leheküljel annavad ülevaate valuutade avatud positsioonist tulenevast riskist. Erinevates valuutades nomineeritud varad ja kohustused on tabeli veergudes toodud EUR ekvivalendis vastavalt bilansipäeval kehtinud vahetuskursile. Bilansis õiglasest väärtuses kajastatud tuletisinstrumentid on kajastatud bilansiväliste varade/kohustuste hulgas lepingulistest summades. Grupi avatus valuutariskile ja finantsvarade ja -kohustuste mahud bilansipäeval ei erine oluliselt aasta jooksul esinenud keskmisest positsioonist.

31.12.2013	EUR	LTL	LVL	SEK	USD	Muud	Kokku
Valuutariski kandvad varad							
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	140 417	1 703	410	313	7 784	1 683	152 309
Väärtpaberid (lisa 11, 12, 13)	48 280	4	0	1	319	1	48 605
Antud laenud (lisa 14)	179 493	26 224	295	15	708	33	206 768
Nõuded klientide vastu (lisa 15)	1 293	213	0	0	1	0	1 507
Muud varad	93	16	0	0	558	0	667
Valuutariski kandvad varad kokku *	369 575	28 160	705	329	9 370	1 717	409 856
Valuutariski kandvad kohustused							
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	363 289	685	841	332	9 333	1 617	376 097
Intressiswapid	433	0	0	0	0	0	433
Viitvõlad ja muud kohustused (lisa 19)	3 463	3 302	9	10	73	34	6 891
Valuutariski kandvad kohustused kokku *	367 185	3 987	850	342	9 406	1 651	383 421
Avatud valuutaposisioon	2 390	24 173	-145	-13	-36	66	26 435

31.12.2012	EUR	LTL	LVL	SEK	USD	Muud	Kokku
Valuutariski kandvad varad							
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	81 139	1 165	629	177	6 716	586	90 412
Väärtpaberid	116 214	0	0	1	648	1	116 864
Antud laenud	104 873	92	278	14	776	34	106 067
Nõuded klientide vastu	634	0	0	1	4	2	641
Muud varad	130	0	0	0	584	0	714
Valuutariski kandvad varad kokku *	302 990	1 257	907	193	8 728	623	314 698
Valuutariski kandvad kohustused							
Klientide hoiused ja saadud laenud	281 919	703	676	184	8 747	555	292 784
Intressiswapid	656	0	0	0	0	0	656
Viitvõlad ja muud kohustused	2 777	14	9	16	9	0	2 825
Valuutariski kandvad kohustused kokku *	285 352	717	685	200	8 756	555	296 265
Avatud valuutaposisioon	17 638	540	222	-7	-28	68	18 433

* valuutariski kandvate varade ja kohustuste koosseis ei ole esitatud valuutafutuuere nende õiglasest väärtuses, vaid käesolevas tabelis on nad näidatud lepingulistest summades (vt lisa 12), samuti ei kajastu tabelis valuutariski mittekandvad varad (põhivarad), kohustused (eraldised) ja omakapital.

Teostatud on tundlikkuse analüüs valuutariskile avatud positsioonidest tulenevate põhjendatud võimalike muutuste mõju kohta koondkasumile juhul, kui kõik muud muutujad on konstantsed. Sensitiivsusanalüüsi ei ole teostatud Läti lati ning Leedu liiti kohta kuna nimetatud valuutad on seotud euroga ning Läti latil oli määratud 1% kõikumise koridor, kuid alates 1.1.2014 sai Lätist eurotsooni liige.

Mõju koondkasumile	Kursimuutus	2013	Kursimuutus	2012
USD kurss	+/-10%	+/-2	+/-10%	+/-2
SEK kurss	+/-10%	+/-2	+/-10%	+/-1

3.3.2 Hinnarisk

Hinnariski kandvateks finantsinstrumentideks on Grupi kauplemisportfelli ja investeerimisportfelli väärtpaberid (vt lisa 11, 12). Grupis on kehtestatud limiidid kauplemisportfelli suurusele ning määratud krediidi kvaliteedi reitingud investeerimisportfelli võlakirjadele. Limiitidest kinni pidamist kontrollib Riskijuhtimise üksus.

Riskipositsioonide tundlikkuse analüüs põhjendatud võimalike muutuste mõju kohta kasumiaruandele (tuhandetes eurodes):

Mõju koondkasumile	Hinnamuutus	2013	Hinnamuutus	2012
Aktiaid ja fondiosakud	+/-10%	+/-2	+/-15%	+/-3
Võlakirjad	+/-0.7%	+/-287	+/-1.9%	+/-830

LHV Pank ei hoi oma positsioonis märkimisväärses ulatuses aktsiaid ja fondiosakuid, mille tõttu tundlikkus nende positsioonide turuväärtuse muutusele on marginaalne. LHV Panga turuhinnas kajastatav võlakirjaportfell on lühiajaline ja kvaliteetne, mistõttu ligikaudne turu riskipreemiate muutmise mõju portfelli turuväärtusele on vastavalt teostatud stressitestidele 0,7% (2012: 1,9%).

LHV Varahalduse investeerimisportfelli eesmärk on investeerida vabad vahendid sarnaselt sellele, kuidas investeeritakse LHV Varahalduse poolt juhitud fondide varasid, mistõttu investeerib LHV Varahaldus rohkem kui poole kapitalist enda poolt juhitud fondidesse. Likviidsuse tagamise eesmärgil paigutatakse ülejäänud vabad vahendid likviidsesse väärtpaberitesse, muuhulgas võlakirjadesse ja hoiustesse.

Vastavalt investeerimisfondide seadusele on LHV Varahalduse kui fondivalitseja kohustuslik osalus igas tema hallatavas kohustuslikus pensionifondis minimaalselt 1% osakute arvust. LHV Varahalduse investeerimisportfelli kuuluvad nii pensionifondide osakud kui ka tema poolt hallatavate eurofondide osakud. Fondide osakute hinnamuutusi järgneva 12-kuulise perioodi jooksul ei ole võimalik kindlalt ette näha, mistõttu ei ole seda võimalikku mõju kasumiaruandele siin välja toodud.

3.3.3 Intressimäära risk

Intressimäära risk avaldub bilansiliste ja bilansiväliste varade, kohustuste ja derivatiivide omavahelises mittevastavuses seoses intressimäärade ümberhindamise perioodide, mahtude või intressimäärdega. LHV Grupi intressimäära riski juhtimine baseerub riskipoliitikal, limiitidel ja sise-eeskirjadel, mille eesmärgiks on tuvastada kõik olulised intressimäära riski tekkimise võimalused ja hoida tasakaalukat riskivõtmist. Intressimäära riski mõõdetakse mitmete stsenaariumi-analüüside põhjal teostatud intressitulu arvutustega ning võrreldes saadud tulemuste erinevusi. Põhiliselt mõõdetakse intressiriski kahe stsenaariumiga – intressimäärade tõusmisest või langusest tekkiv mõju neto intressitulule järgmisel 12 kuul. Intressimäärade riski juhtimiseks on määratud sisemised limiidid LHV Panga Riski ja Kapitali Komitee poolt ning operatiivne riskijuhtimine on *Treasury* vastutusalal.

Intressimäära riski jälgimise, mõõtmise ja juhtimise eesmärk on hinnata Grupi intressikandvate toodete kasumlikkust, prognoosida intressitulusi ning sätestada piirid riski juhtimiseks ennetamaks tulude olulist vähenemist riskide limiteerimise kaudu kahes perspektiivis:

- rahavoo intressirisk, kus limiteeritakse aastase neto intressitulu muutus 1% turu intressimuutuse korral võrreldes hinnanguliste tegelike tuludega tulenevalt hetke bilansi instrumentide tähtaja struktuurist;
- õiglase väärtuse intressirisk: kus limiteeritakse panga majandusliku väärtuse muutus 1% turu intressimäärade muutuse korral (varade ja kohustuste õiglase väärtus leitakse tulevaste rahavoogude diskonteerimise teel turu intressimääradega).

Eeldatakse, et varade ja deposiitide bilansilised väärtused ning marginaalid jäävad ajas konstantseks.

2013. esimesel poolaastal olid deposiitide intressimäärad vahemikus 0,7% kuni 1% (kuni 3,2% aastal 2012). 2013. teisel poolaastal toimus deposiitide intressimäärade kerge tõus 1%-ni.

Antud võimenduslaenu intressimäärasid muudetakse maksimaalselt kord kuus vastavalt turu intressimäärade liikumisele. 2013. aastal oli saadud sihtotstarbeliste laenu intressimäär 1,5% (2012: sama) ja 2012. aastal sõlmitud

allutatud laenude sisemine intressimäär 7,27% (2012: 7,38%). Lepinguliste intressimäärade osas on informatsioon toodud lisas 21.

Seisuga 31.12.2013 on teostatud stresstestid Grupi suurima intressitundlikkusega üksusele AS LHV Pank. 1% turu intressimäärade tõusu mõju panga aastasele neto intressitulule ja kasumile oli 31.12.2013 seisuga +1 841 tuhat eurot (2012: +158 tuhat eurot). Samal ajal mõjutaks 1% intressimäärade langus panga aastast neto intressitulut (kasumit) -860 tuhande euro võrra (2012: +379 tuhande euro võrra). 1% turu intressimäärade tõusu mõju panga majanduslikule väärtusele ehk omakapitalile oli 3 117 tuhat eurot (2012: 605 tuhat eurot). 1% langus turu intressimäärades mõjutaks panga majanduslikku väärtust (omakapitali) -644 tuhande euro võrra (2012: +1 179 tuhande euro võrra). 2013. aastal on mõju panga majanduslikule väärtusele positiivne, kuivõrd pank on investeerinud lühiajalistesse aktivatesse ja tulenevalt nõudmiseni kohustuste käitumuslikust iseloomust, mistõttu keskmine intressiteenivate varade kestvus on lühem kui intressikandvate kohustuste keskmine kestus.

Grupi intressiteenivate varade ja intressikandvate kohustuste struktuur intressi ümber hindamise tähtaja järgi on esitatud järgnevas tabelites nõuete ja kohustuste põhisummades. Finantsvõimenduslaenu käsitletakse kui kuu-ajalist toodet järgmise intressimäära fikseerimise tähtajani.

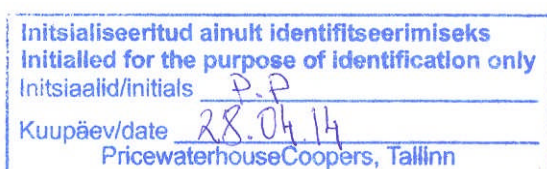
	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
31.12.2013					
Intressiteenivad varad					
Nõuded pankadele ja inv.ühingutele	152 309	0	0	0	152 309
Väärtpaberid	30 169	7 084	4 653	354	42 260
Laenud klientidele	51 452	87 389	62 204	8 148	209 193
Kokku	233 930	94 473	66 857	8 502	403 762
Intressikandvad kohustused					
Klientide hoiused ja saadud laenud	93 080	144 946	116 574	1 214	355 814
Allutatud laenud *	0	0	19 635	0	19 635
Kokku	93 080	144 946	136 209	1 214	375 449
Intressi ümberhindamise aja erinevus	140 850	-50 473	-69 352	7 288	28 313

	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
31.12.2012					
Intressiteenivad varad					
Nõuded pankadele ja inv.ühingutele	90 411	0	0	0	90 411
Väärtpaberid	35 452	35 775	32 633	6 776	110 636
Laenud klientidele	40 649	46 563	14 750	4 110	106 072
Kokku	166 512	82 338	47 383	10 886	307 119
Intressikandvad kohustused					
Klientide hoiused ja saadud laenud	99 603	98 570	82 988	1 483	282 644
Allutatud laenud *	0	2 790	5 478	0	8 268
Kokku	99 603	101 360	88 466	1 483	290 912
Intressi ümberhindamise aja erinevus	66 909	-19 022	-41 083	9 403	16 207

* 2012 ja 2013 aastal sõlmitud allutatud laenude lepinguline tähtaeg on 8 aastat. Intressimäära muudetakse iga-aastaselt pärast kolme aasta möödumist.

3.4 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on seotud Grupi maksevõimega lepinguliste kohustuste õigeaegseks täitmiseks ning see tuleneb erinevustest varade ja kohustuste tähtaegade vahel. LHV Grupi likviidsusjuhtimine ja strateegia baseerub riskipoliitikal, mis sisaldab mitmeid likviidsusrisi meetmeid, limiide ning sise-eeskirjad. Vastavalt LHV Grupi riskipoliitikale on võetud likviidsusjuhtimises konservatiivne lähenemine. Likviidsusrisi juhtimine sisaldab stressiteste ning likviidsusjuhtimisega

seotud äritegevuse jätkuvuse taasteplaane. Stressitestide raamistik hõlmab ellujäämisperioodi mõõdikuid, mis kirjeldavad kombineeritud likviidsusriski stsenaariumit, sisaldades nii ettevõttepõhist kui ka turu-ülest stressi. Sisemisi mõõdikuid täiendavad Basel III mõõdikud – Likviidsuse kattekordaja (LCR) ja Stabiilse rahastamise kordaja (NSFR) mille osas on Grupp (sh tütarettevõtte LHV Pank) täitnud kõik nõuded seisuga 31.12.2013.

Likviidsusriski juhtimisega tegeleb Panga Treasury. Likviidsusriski maandamiseks jälgitakse igapäevaselt nõuete ja kohustuste tõenäolist netopositsiooni erinevate ajavahemike kaupa ning hoitakse seejuures igal ajal oma arvel piisavat varu likviidseid vahendeid, samuti jälgitakse Panga kohustuste kontsentratsiooni tähtaegade lõikes. Ootamatute rahaliste väljaminekute katteks hoiab LHV Pank likviidsuspuhvit. Likviidsuspuhver koosneb rahalistest vahenditest deposiitides ja keskpanga juures ning Treasury poolt hoitavatest likviidsetest väärtpaberitest, mida saab kiiresti realiseerida või kasutada tagatisena keskpangalt lisavahendite kaasamisel. LHV Pangal on piisavalt likviidseid vahendeid väljastamaks valmisolekulaene. Seisuga 31.12.2013 ja 31.12.2012 ei ole Grupil ühtegi tähtaega ületanud võlgnevust.

Järgnevatel tabelitel on ära toodud finantsvarade ja -kohustuste, v.a. tuletisinstrumendid, jaotus tähtaegade lõikes lepinguliste tuleviku diskonteerimata rahavoogude alusel, mistõttu ei ühti tabelid bilansis kajastatud positsioonidega. Tähtaegade analüüsis on rahavood jaotatud perioodidesse, millal rahavood tekivad (sh rahavood intressidest).

Vastavat selgitust nende varade ja kohustuste õiglase väärtuse kohta vt lisa 3.6.

31.12.2013	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi					
Klientide hoiused ja saadud laenud	257 585	92 717	5 687	1 268	357 257
Allutatud kohustused	1 366	1 047	5 721	23 787	31 921
Muud kohustused	6 318	0	0	0	6 318
Valmisolekulaenud	32 629	0	0	0	32 629
Väljastatud garantiid lepingulistes summades	6 556	0	0	0	6 556
Intressiswapid	24	177	236	0	436
Kohustused kokku	304 478	93 941	11 644	25 055	435 117
Likviidsusriski katteks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi					
Nõuded pankadele ja inv.ühingutele	152 309	0	0	0	152 309
Turu hinnas kajastatavad võlakirjad	12 626	9 335	22 423	408	44 792
Laenud ja nõuded klientidele	32 168	54 288	137 794	19 356	243 606
Nõuded klientide vastu	1 507	0	0	0	1 507
Kokku likviidsusriski katteks hoitavad varad	198 610	63 623	160 217	19 764	442 214
Finantskohustuste ja -varade tähtaegade vahe	-105 868	-30 318	148 573	-5 291	7 097

31.12.2012	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi					
Klientide hoiused ja saadud laenud	177 330	101 135	7 571	3 115	289 151
Allutatud kohustused	159	481	5 785	6 620	13 045
Muud kohustused	2 008	0	13	0	2 093
Valmisolekulaenud	1 908	10 420	1 250	0	13 578
Väljastatud garantiid lepingulistest summades	553	1 293	722	0	2 568
Intressiswapid	19	206	431	0	656
Kohustused kokku	182 049	113 535	15 772	9 735	321 091
Likviidsusrisiki katteks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi					
Nõuded pankadele ja inv.ühingutele	90 412	0	0	0	90 412
Turuhinnas kajastatavad võlakirjad	13 012	20 505	12 561	528	46 606
Lunastustähtajani hoitavad võlakirjad	4 259	11 825	50 250	7 014	73 348
Laenud ja nõuded klientidele	15 073	30 201	58 915	12 259	116 448
Nõuded klientide vastu	640	0	0	0	640
Kokku likviidsusrisiki katteks hoitavad varad	123 397	62 531	121 726	19 801	327 455
Finantskohustuste ja -varade tähtaegade vahe	-58 652	-51 004	105 954	10 066	6 364

3.5 Riskikontsentratsioon

Varade ja kohustuste jaotumine riikide lõikes kajastub järgnevatel tabelitel.

31.12.2013	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Hol- land	Saksa- maa	Euroo- pa Liit	USA	Muud	Kokku
Varade jaotumine riikide lõikes										
Nõuded pankadele ja inv.ühingutele	143 768	518	2 427	1 150	452	1	2 526	1 359	108	152 309
Finantsinstrumendid ja väärtpaberid	5 437	0	790	201	282	6 020	29 501	815	5 558	48 605
Laenud ja nõuded klientidele	159 116	580	25 897	16 996	15	0	3 163	0	1	206 768
Nõuded klientide vastu	1 286	2	219	0	0	0	0	0	0	1 507
Muud varad	431	5	2 814	0	0	0	0	642	0	3 892
Firmaväärtus ja sidusettevõtted	1 175	0	0	0	0	0	0	0	0	1 175
Põhivarad	841	0	87	136	0	0	0	0	48	1 112
Varad kokku	312 055	1 105	33 234	18 483	749	6 021	35 190	2 816	5 715	415 368
Kohustuste jaotumine riikide lõikes										
Klientide hoiused ja saadud laenud	349 985	860	1 850	569	2	42	2 358	129	585	356 381
Allutatud laenud	19 716	0	0	0	0	0	0	0	0	19 716
Muud kohustused	3 884	9	3 313	105	0	0	11	2	0	7 324
Kohustused kokku	373 585	869	5 163	674	2	42	2 369	131	585	383 421

Valmisolekulaenud summas 32 629 tuhat eurot on Eesti residentidele (2012: 13 578 tuhat).

31.12.2012	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Hol-land	Saksa-maa	Euroopa Liit	USA	Muud	Kokku
Varade jaotumine riikide lõikes										
Nõuded pankadele ja inv. ühingutele	81 633	473	2 029	283	68	160	4 284	1 370	112	90 412
Finantsinstrumendid ja väärtpaberid	5 954	0	1 820	4 121	4 147	13 859	65 484	7 877	13 603	116 864
Laenud ja nõuded klientidele	86 459	672	855	14 911	24	0	3 146	0	0	106 067
Nõuded klientide vastu	627	9	5	0	0	0	0	0	0	641
Muud varad	370	5	3	0	0	0	0	705	0	1 083
Firmaväärtus ja sidusettevõtted	1 113	0	0	0	0	0	0	0	0	1 113
Põhivarad	924	0	0	190	0	0	0	0	0	1 114
Varad kokku	177 079	1 159	4 712	19 505	4 239	14 019	72 914	9 952	13 715	317 294

Kohustuste jaotumine riikide lõikes

Klientide hoiused ja saadud laenud										
	279 427	1 086	1 222	679	49	36	1 311	21	319	284 150
Allutatud laenud	8 634	0	0	0	0	0	0	0	0	8 634
Muud kohustused	3 241	15	43	115	0	0	10	4	0	3 428
Kohustused kokku	291 302	1 101	1 265	794	49	36	1 321	25	319	296 212

Seisuga 31.12.2013 oli suure riskikontsentratsiooniga, st. individuaalselt või seotud grupi riskiga üle 10% Grupi neto-omavahenditest (NOV), väljastatud laenu 4 kliendile ja 2 korrespondentpangale (2012: kokku 14), mis moodustasid kokku 70% NOV-st (2012: 32%). Grupp on investeerinud 2 emitendi võlakirjadesse (2012: 8), kelle suhtes on suur riskikontsentratsioon, mis moodustavad kokku 43% NOV-st (2012: 146%).

Laenude jaotus majandusharude lõikes (brutos):

	31.12.2013	%	31.12.2012	%
Eraisikud	60 344	28.43%	22 012	20.54%
Kinnisvaraalaane tegevus	26 039	12.27%	19 479	18.17%
Finantsitegevus	43 958	20.71%	19 244	17.96%
Tööstus	21 004	9.89%	11 163	10.42%
Kutse-, teadus- ja tehnikaalaane tegevus	10 204	4.81%	7 482	6.98%
Hulgi- ja jaekaubandus	9 125	4.30%	2 385	2.23%
Muud teenindavad tegevused	6 076	2.86%	4 491	4.19%
Kunst ja meelelahutus	6 048	2.85%	786	0.73%
Veondus ja laondus	7 360	3.47%	2 048	1.91%
Põllumajandus	5 598	2.64%	5 612	5.24%
Haldus- ja abitegevused	4 200	1.98%	5 354	5.00%
Ehitus	3 298	1.55%	0	0.00%
Haridus	2 249	1.06%	2 410	2.25%
Info ja side	2 218	1.05%	710	0.66%
Avalik haldus	0	0.00%	540	0.50%
Muud tegevusalad	4 567	2.15%	3 458	3.23%
Kokku	212 288	100%	107 174	100%

3.6 Finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus

Grupi juhatus on hinnanud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade ja kohustuste õiglast väärtust. Õiglase väärtuse hindamiseks diskonteeritakse tuleviku rahavood turuintressikõvera alusel.

Õiglases väärtuses mõõdetavate varade ja kohustuste hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

	1. tase	2. tase	3. tase	31.12. 2013	1. tase	2. tase	3. tase	31.12. 2012
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande								
aktsiad ja fondiosakud (lisa 12)	4 676	0	0	4 676	3 062	0	0	3 062
müügivalmis võlakirjad (lisa 11)	11 903	0	0	11 903	0	0	0	0
võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (Lisa 12)	32 026	0	0	32 026	45 837	0	0	45 837
Finantsvarad kokku	48 605	0	0	48 605	48 899	0	0	48 899
Finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande								
intressiswapid	0	433	0	433	0	656	0	656
Finantskohustused kokku	0	433	0	433	0	656	0	656

Hierarhias kasutatud tasemed:

1. tase – aktiivsel turul noteeritud hind
2. tase – hindamistehnika, mille sisendiks on turu informatsioon (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – muud hindamismeetodid (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod) hinnanguliste sisenditega

Intressiswapid on instrumendid, millele osas kasutatakse mudelipõhisel hindamisel õiglase väärtuse määramiseks aktiivsel turul kättesaadavaid sisendeid. Selliste turuväliste derivatiivide õiglane väärtus arvutatakse teoreetilise nüüdisväärtusena (NPV), kasutades sõltumatuid turuparameetreid eeldades, et ei eksisteeri riski ning määramatust. Nüüdisväärtuse diskonteerimisel kasutatakse turult kättesaadavat riskivaba tulususe määra.

Seisuga 31.12.2013 on ettevõtluslaenude õiglane väärtus 522 tuhat eurot (0,4%) kõrgem bilansilisest väärtusest. Laenud on väljastatud Grupi äritegevuse segmentis turutingimustel ning seetõttu ettevõtluslaenude õiglane väärtus seisuga 31.12.2013 ja 31.12.2012 ei erine oluliselt nende bilansilistest väärtustest. Ettevõtluslaenude õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad ettevõtluslaenud hierarhia 3. tasemele.

Klientidele antud finantsvõimenduse laenud on piisavalt lühiajalised ja väljastatud turutingimustel, seega ei muutu õiglane turuintress ja ka laenu õiglane väärtus oluliselt laenuperioodi jooksul. Väljastatud tarbimislaenude sisemine intressimäär on samal tasemel turul taolisele laenukoostele pakutava intressimääraga ning võib öelda, et laenude bilansiline väärtus ei erine oluliselt nende õiglasest väärtusest. (31.12.2012: sama). Võimendus- ja tarbimislaenude õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad võimendus- ja tarbimislaenud hierarhia 3. tasemele.

Lunastustähtajani hoitavate finantsinvesteeringute õiglane väärtus seisuga 31.12.2012 oli 2 201 tuhat eurot kõrgem bilansilisest väärtusest arvestades vastavatele instrumentidele noteeritud turuhinda. Seetõttu oli 31.12.2012 seisuga lunastustähtajani hoitavate finantsinvesteeringud hinnatud 1. tasemel. 2013. aasta kevadel otsustas juhatus ümber klassifitseerida lunastustähtajani hoitav portfell müügivalmis portfelli, mida kajastatakse õiglases väärtuses.

Nõuded klientidele (teised debitoorsed võlgnevused peale laenu ja nõuete klientide vastu) ning viitvõlad ja muud kohustused on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud ja kuuluvad tasumisele lühiajaliselt, mistõttu ei erine nende õiglane väärtus juhtkonna hinnangul bilansilisest väärtusest oluliselt. Need nõuded ja kohustused ei kannu intressi. Nende debitoorsete võlgnevuste, tekkepõhiste kulude ja muude võlgade õiglane väärtus on hierarhia tase 3.

Fikseeritud intressimääradega klientide deposiidid on valdavas osas lühiajalised ja deposiitide hinnastamine toimub vastavalt turutingimustele, mistõttu tuleviku rahavoogude diskonteerimise tulemusena leitav deposiitide õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Kliendi deposiitide õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad klientide deposiidid hierarhia 3. tasemele.

Vt ka finantsvarade ja finantskohustuste tähtajalist struktuuri likviidsusriski lisas 3.4.

3.7 Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on võimalik kahju, mis tuleneb inimeste, protsesside või infosüsteemide vigadest. Igapäevaselt kasutatakse tehingute teostamisel võimalike kahjude minimeerimiseks tehingulimiitide ja pädevuste süsteeme ning Grupi tööprotseduurides rakendatakse duaalsuse printsiipi, mille järgi peab tehingu või protseduuri teostamiseks olema vähemalt kahe töötaja või üksuse kinnitus.

Operatsiooniriskide jälgimisest saadav info abistab Gruppi sisemise kapitali adekvaatsuse tagamiseks vajaliku alginfo kogumist ja kapitalinormide hindamist. Andmebaasi kogutud juhtumite analüüsi tulemusena on võimalik vaadata üle protseduurireeglite kitsaskohad, vältida vigade tekkimist tulevikus ja maandada võimalikud riskid või määratleda nende aktsepteerimise tingimused. Operatsiooniriski andmebaasi info kogumise eest vastutab LHV Panga riskikontrolli juht.

Operatsiooniriskide hindamisel, jälgimisel ja maandamisel on oluline roll vastavuskontrollil ning siseauditil. Vastavuskontrolli teostaja peamiseks ülesandeks on krediidiasutuste seadusest ja väärtipaberituru seadusest tulenevalt määratleda Grupi tegevuse õigusaktidele, Finantsinspeksiooni soovituslikele juhenditele ja Grupi sise-eeskirjadele mittevastavuse riskid, arvestades äritegevuse iseloomu, ulatust ja keerukust ning osutatavate teenuste iseloomu, ning korraldada nende riskide maandamine või ka vältimine. Siseaudit on sõltumatu ja objektiivne, kindlustandev ning konsulteeriv tegevus, mis on suunatud Grupi tegevuse täiustamiseks ja väärtuse lisamiseks. Siseaudit aitab kaasa Grupi eesmärkide saavutamisele, kasutades süsteemset ja distsiplineeritud lähenemist hindamaks ja täiustamaks riskide juhtimise, kontrolli ja organisatsiooni haldamise efektiivsust.

LISA 4 Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Vastavalt IFRS-le tuginevad mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad rangelt raamatupidamislikele juhtkonnapoolsetele eeldustele ja hinnangutele, mis omavad mõju bilansikuupäeva seisuga raamatupidamise aruandes esitatud varade ja kohustuste väärtustele ning aruandes avaldatud tingimuslikele varadele ja kohustustele, samuti järgnevate majandusaastate aruandeperioodide tuludele ja kuludele. Kuigi need hinnangud põhinevad juhtkonna parimal teadmisel ning järeldustel käimasolevatest sündmustest, ei pruugi tegelik tulemus nendega lõpuks kokku langeda ja võib märkimisväärselt neist hinnangutest erineda. Juhtkonna hinnanguid on rakendatud laenude, nõuete ja investeeringute väärtuse hindamisel (lisa 3.2, 10, 11, 12, 13 ja 14).

Vastavalt IAS 39 klassifitseeris Grupp osa võlakirjaportfelli lunastustähtajani hoitavaks portfelli. 2013. aasta alguses on panga juhtkond hinnanud, et ei kavatse investeeringuid lõpuni hoida ning lunastustähtajani hoitav portfelli klassifitseeriti ümber müügivalmis portfelli (vt. lisaks Lisa 11). Portfelli ümberklassifitseerimise tulemusel suurenes Grupi omakapital 2,2 miljoni euro võrra, kuna portfelli turuväärtus oli suurem bilansilisest korrigeeritud soetusmaksumusest. Portfelli bilansilise jääkmaksumuse ja õiglase väärtuse vahe kajastati esmalt muu koondkasumiaruande osana ning pärast suurema osa portfelli müüki klassifitseeriti ümber kasumiaruandesse. Vastavalt IAS 39-le ei saa Grupp võlakirju klassifitseerida lunastustähtajani hoitavasse kategooriasse järgmisel kahel aastal IAS 39-s sätestatud lunastamistähtaja kriteeriumi rikkumise tõttu.

Hinnangud ja otsused vaadatakse pidevalt üle lähtudes mineviku kogemustest ja teistest faktoritest, kaasa arvatud ootustest tuleviku sündmustele, mis hetke asjaolusid arvestades tunduvad põhjendatud. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse koondkasumiaruandes edasiulatuvalt.

LISA 5 Tütarettevõtted ja sidusettevõtted, firmaväärtus

Seisuga 31.12.2013 on Grupi tütarettevõtted ning käesolevas aruandes konsolideeritud:

- AS LHV Pank (Eesti, osalus 100%)
- AS LHV Varahaldus (Eesti, osalus 100%)
- LHV Finance OY (Soome, osalus 100%)
- UAB Mokilizingas (Leedu, osalus 50%+1 osa)

2013. aasta alguses asutas AS LHV Pank tütarettevõtte AS LHV Finance, milles 65% osaluse eest tasus Pank rahalise sissemaksega summas 325 tuhat eurot ning mittekontrolliv osalus 35% osaluse eest rahalise sissemaksega summas 175 tuhat eurot. Nimetatud mittekontrolliva osaluse sissemakse on kajastatud konsolideeritud omakapitali aruandes real "Tütarettevõtete soetamine".

Seisuga 31.12.2013 on Grupi sidusettevõtted:

- AS LHV Capital (Eesti, osalus 40%)
- OÜ Sviipe (Eesti, osalus 33%, omandatud 2013)
- SIA Euveca Livonia Partners (Läti, osalus 10%, omandatud in 2013)

Sidusettevõtete bilansiline väärtus seisuga 31.12.2013 on 131 tuhat eurot (31.12.2012: 69 tuhat eurot). 2013. aastal teostati uus investering Sviipe OÜ-sse summas 50 tuhat eurot. Samuti teostati uus investering Euveca Livonia Partners SIA-sse summas 2 tuhat eurot.

AS LHV Group konsolideeritud bilansis oli seisuga 31.12.2013 kajastatud firmaväärtusena 1 044 tuhat eurot:

- AS LHV Varahaldus osaluste omandamisel tekkinud positiivne firmaväärtus summas 482 tuhat eurot;
- 2009. aastal sõlmitud ostulepingu järgselt tekkinud positiivne firmaväärtus summas 562 tuhat eurot.

Seisuga 31.12.2013 ning 31.12.2012 viidi läbi firmaväärtuse väärtuse languse test. Firmaväärtuse raha genereerivaks üksuseks on AS LHV Varahaldus. Kasutusväärtuse arvestus põhineb järgnevatel eeldustel:

- Valitsetavate fondide varade mahu kasv 29% aastas (2012:25%)
- Fondivalitseja tulude kasv keskmiselt of 21% aastas (2012: 25%);
- Tulenevalt majanduskeskkonnast eeldatakse kaudsete kulude kasvu 14% aastas (2012: 4%);
- Rahavoogude diskontomäärana on kasutatud 11% (2012: 13%)

Põhieelduste väärtuste kasutamisel tugines juhatus eelnevate perioodide kogemustele ja oma parimale hinnangule tõenäoliste ootuste osas. Kasutusväärtuse testi tulemusena ületab nii 31.12.2013 kui ka 31.12.2012 seisuga firmaväärtuse kaetav väärtus tema bilansilist väärtust, mistõttu ei ole tehtud allahindlusi.

07.08.2013 omandas AS LHV Group 50% + 1osa UAB „Snoro Lizingas“ osakapitalist. Tingituna varasemast negatiivsest imagost muudeti ettevõtte ärinimeks Mokilizingas. UAB Mokilizingas pakub järeelmaksu mitmesugustele tarbekaupadele ja teenustele ning tarbimislaenu ja samuti liisingut ettevõtetele.

AS LHV Group kajastas UAB Mokilizingas omandamist vastavalt IFRS 3 nõuetele viies läbi ostuanalüüsi. Ostuanalüüsi käigus hinnati UAB Mokilizingas konsolideerimisgrupi varade väärtust ning varad kajastati õiglasest väärtuses. Varade õiglase väärtuse hinnang teostati seisuga 30.06.2013. Omandamise kuupäeva (7.08.2013) ning ostuanalüüsi läbiviimise aluseks oleva finantsinformatsiooni kuupäeva (30.06.2013), mis on omandamisele lähimaks usaldusväärsete andmetega finantsinformatsiooniks, vahelisel perioodil ei toimunud ühtegi tehingut või sündmust, mis oluliselt mõjutasid omandatud netovarasid.

UAB Mokilizingas omandamisel ei kajastatud varana kaubamärki. Pärast tehingut vana ärinimi "Snoro Lizingas" muudeti koheselt ümber, kuna see seostus pankrotistunud emaettevõtte "Snoras Pank"-ga.

(Tuhandetes eurodes)		Soetamisel kajastatud õiglased väärtused
Raha ja raha ekvivalendid		1 404
Lühiajaline osa liisingu ja tarbimislaenude nõuetest		15 342
Edasimüügiks hoitavad põhivarad		82
Muud nõuded		457
Ettemaksud		1 108
Muud käibevarad		101
Varud		1
Käibevarad		18 495
Pikaajaline osa liisingu ja tarbimislaenude nõuetest		5 944
Immateriaalne põhivara		8
Materiaalne põhivara		92
Edasilükkunud tulumaksu vara		45
Põhivarad		6 089
Varad kokku		24 584
Võlad hankijatele		738
Saadud liisingu ja tarbimislaenude ettemaksed		485
Maksukohustused		347
Palga- ja sotsiaalkindlustuskohustus		46
Muud lühiajalised kohustused		936
Lühiajalised kohustused		2 552
Saadud laenud		19 208
Pikaajalised kohustused		19 208
Identifitseeritud netovara kokku		2 824
Osaluse eest tasutud raha		2 200
Negatiivne firmaväärtus		624
Grupi poolt tasutud raha		1 100
Grupi poolt omandatud negatiivne firmaväärtus		312
Mitte-kontrolliv osalus		1 412

Soetusega seotud kulusid 30 tuhande euro väärtuses on kajastatud 31.12.2013 lõppenud aasta konsolideeritud kasumiaruandes kui administratiivkulud.

Tarbimisaenude ning liisingunõuete ja muude nõuete õiglane väärtus kokku on 21 140 tuhat eurot ning sisaldab laenuõudeid õiglases väärtuses 20 796 tuhat eurot. Nende nõuete bruto lepinguline summa on 21 742 tuhat eurot, millest 602 tuhat eurot oodatakse olevat lootusetud.

UAB Mokilizingas'e, noteerimata ettevõtte, mitte-kontrolliva osa õiglast väärtust hinnati kasutades ostuanalüüsi käigus tuvastatud netovarade õiglase väärtuse proportsionaalset osa, mis ulatus 1 412 tuhande euroni.

Alates 1. juulist 2013 on UAB Mokilizingas'e kaudu konsolideeritud koondkasumiaruandesse lisatud intressi-, teenustasu ja komisjonitasu tulu 3 604 tuhat eurot. UAB Mokilizingas'est lisandus sama perioodi jooksul emaettevõtte omanikele kasumit 206 tuhat eurot.

LISA 6 Neto intressitulu

Intressitulu	2013	2012
Nõuded krediitiasutustele ja investeerimisühingutele	24	113
Nõuded keskpangale	45	96
Võlakirjad	1 105	3 032
sh. lunastustähtajani hoitavad võlakirjad	0	1 763
sh. müügivalmis võlakirjad	601	0
sh. õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud	504	1 269
Liising	441	28
Võimenduse laenud ja väärtpaberite laenamine	833	968
Tarbimislaenud	4 177	2 282
Ettevõtluslaenud	6 622	0
Järelmaks ja muud laenud	1 663	4 461
Kokku	14 910	10 980
Intressikulu		
Klientide hoiused ja saadud laenud	-3 072	- 4 923
sh. laenud seotud osapoolte vahel (lisa 26)	-1	0
Kokku	-3 072	- 4 923
Neto intressitulu	11 838	6 057

Laenude intressitulud kliendi asukoha järgi**(ei sisalda intressitulusid pankadelt ja võlakirjadelt):**

	2013	2012
Eesti	8 229	5 285
Soome	3 404	2 282
Läti	42	51
Leedu	2 062	121
Kokku	13 737	7 739

LISA 7 Neto komisjoni- ja teenustasutulu

Komisjoni- ja teenustasutulu	2013	2012
Finantsalane nõustamine	0	5
Väärtpaberivahendus- ja komisjonitasud	2 066	2 138
sh. seotud osapooled (lisa 26)	3	1
Varahaldus- ja sarnased tasud	6 429	4 353
sh. seotud osapooled (lisa 26)	5 675	3 704
Valuutavahetuse tulud	350	230
Tasud kaartidelt ja maksetelt	399	166
Tasud võlgade sissenõudmisest	341	282
Komisjonitasu Snorase portfelli haldamise eest *	515	0
Muud komisjoni- ja teenustasutulud	340	103
Kokku	10 440	7 277
Komisjoni- ja teenustasukulu		
Makstud väärtpaberivahendus- ja komisjonitasud	-504	-528
Sissenõudemenetlusega seotud kulud	-510	-361
Kokku	-1 014	-889
Neto komisjoni- ja teenustasutulu	9 426	6 388

* Mokilizingas pakub portfelli haldamise teenust Snoras Pangale, kellele portfelli müüdi 2011. aastal.

Teenustasutulud kliendi asukoha järgi:	2013	2012
Eesti	8 889	6 526
Soome	341	283
Läti	120	145
Leedu	885	318
Rootsi	204	4
Muud	1	1
Kokku	10 440	7 277

LISA 8 Kasum/kahjum finantsvaradelt

	2013	2012
Valuutakursi ümberhindluse kasum/kahjum	-23	-2
Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses kajastatavatelt kauplemisportfelli väärtpaberitelt	2 259	479
sh. võlakirjade ümberhindlus	2 266	822
sh. intressiswapide ümberhindlus	-7	-343
Kasum õiglases väärtuses kajastatavatelt investeerimisportfelli väärtpaberitelt	157	316
sh. fondiosakute ümberhindlus	157	316
Muud finantstulud	312	0
Neto kasum/kahjum finantsvaradelt	2 705	793

LISA 9 Tegevuskulud

Tööjõukulud	Lisa	2013	2012
Palk ja boonused		5 047	3 772
Sotsiaal- ja muud maksud		1 615	1 245
Kokku		6 662	5 017
IT kulud		939	873
Infoteenused ja pangateenused		523	530
Turunduskulud		3 543	3 551
Kontorikulud		392	362
Transpordi- ja sidekulud		159	152
Töötajate koolitus- ja lähetuskulud		198	175
Muud sisseostetud teenused		1 805	1 206
Muud administratiivkulud		873	769
Põhivara kulum	17	588	545
Kasutusrendimaksud	23	864	784
Muud tegevuskulud		197	84
Tegevuskulud kokku		16 744	14 048

Keskmine töötajate arv 2013. aastal oli 211 (2012: 160).

LISA 10 Nõuded keskpangale, krediidasutustele ja investeerimisühingutele

	31.12.2013	31.12.2012
Nõudmiseni hoiused *	18 470	12 445
Üle 3-kuulise tähtajaga tähtajaline hoius	0	0
Kohustuslik reservkapital keskpangas	3 397	2 551
Muud nõuded keskpangale	130 442	75 414
Tekkepõhine intress	0	2
Kokku	152 309	90 412
* Raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes	148 912	87 859

Nõuete jaotus riikide lõikes on esitatud lisas 3.5. Nõudmiseni hoiuste hulgas kajastuvad nõuded investeerimisühingutele kogusummas 1 466 tuhat eurot (2012: 1 547 tuhat eurot). Kõik ülejäänud nõudmiseni ja tähtajalised hoiused on krediidasutustes ja keskpangas. Kohustusliku reservkapitali nõue seisuga 31.12.2013 oli 1% (2012: 1%) kõigist finantseerimisallikatest (kliientide hoiused ja saadud laenud). Reservi nõuet täidetakse kuu keskmisena eurodes või keskpanga poolt aktsepteeritud välisfinantsvarades.

LISA 11 Müügivalmis finantsvarad

Grupil on seisuga 31.12.2013 müügivalmis võlakirjaportfell summas 11 903 tuhat eurot, mis tuleneb lunastamistähtajani hoitud portfelli ümberklassifitseerimisest. Ümberklassifitseerimise tulemusena kajastati realiseerimata kasum summas 2 233 tuhat eurot muu koondkasumiaruande osana. Pärast suurema osa portfelli müüki klassifitseeriti ümber finantskasum summas 2 278 tuhat eurot muu koondkasumi hulga kasumiaruandesse. Omakapitalis koosseisus on kajastatud muu koondkahjum on summas 27 tuhat eurot, mis sisaldab järelejäänud portfelli ümberhindamist aruandeperioodil.

LISA 12 Finantsvarad ja -kohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Kauplemiseesmärgil hoitavad:	31.12.2013	31.12.2012
Aktsiad ja fondiosakud	460	17
Võlakirjad	32 026	45 837
Esmasel arvele võtmisel klassifitseeritud õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kajastatud:		
Fondiosakud	4 216	3 045
sh. investeringud valitsetavatesse pensionifondidesse	4 006	2 883
sh. investeringud valitsetavatesse investeerimisfondidesse	210	162
Finantsvarad kokku	36 702	48 899
Intressiswapid	433	656
Finantskohustused kokku	433	656

Investeeringute õiglaseks väärtuseks on noteeritud väärtipaberite puhul nende ostunoteering. Nende finantsvarade ümberhindluse kasumi/kahjumi kohta on info esitatud lisas 8. Võlakirjadelt arvestatud intressitulud on koondkasumiaruandes kajastatud intressituluna.

LISA 13 Lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud

2011. aastal moodustas Grupp lunastustähtajani hoitava võlakirjaportfelli, mida hinnati bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Portfelli maht seisuga 31.12.2012 oli 67 965 tuhat eurot. 2013. aastal klassifitseeriti portfell ümber müügivalmis portfelli ning müüdi enamuse portfelli, vt ka Lisa 11.

LISA 14 Antud laenud

	31.12.2013	31.12.2012
Laenud juriidilistele isikutele	151 945	85 162
sh. ettevõtluslaenud	128 819	78 597
sh. arvelduskrediit	3 918	0
sh. finantsvõimenduslaenud	4 218	4 658
sh. kapitalirent	14 900	1 862
sh. krediitkaardilaenud	47	0
sh. hüpoteeklaenud	43	44
Laenud eraisikutele	60 344	22 012
sh. tarbimislaenud	23 792	13 144
sh. järelmaks	23 102	0
sh. finantsvõimenduslaenud	5 739	6 504
sh. kapitalirent	3 468	815
sh. krediitkaardilaenud	2 251	1 428
sh. hüpoteeklaenud	1 948	121
sh. arvelduskrediit	29	0
sh. muud laenud	15	0
Kokku	212 288	107 174
Allahindlus	-5 520	-1 107
KOKKU	206 768	106 067

Eraisikutele väljastatud uute tarbimislaenude keskmine sisemine intressimäär jäi 2013. aastal vahemikku 28-40% (2012: 20-28%). Keskmine sisemine intressimäär oli järeelmaksul 24%, krediitkaartidel 13% ja liisingul 4%. Eraisikutele väljastatud võimenduslaenude lepinguline intressimäär on üldjuhul võrdne nende sisemise intressimääraga, kuna muid olulisi tasusid ei ole nende laenude väljastamisel saadud.

Ettemakstud tulude võrdlusandmetes seisuga 31.12.2012 sisalduvad laenude teenustasud summas 590 tuhat eurot, mida periodiseeritakse intressituludesse laenu perioodi vältel ning millest lühiajaline osa moodustab 251 tuhat eurot ja pikaajaline osa 339 tuhat eurot. 2013. aastal on ettemakstud tulud kajastatud bilansis varade all, laenuportfelli osana.

	Ettevõtete laenud	Tarbimis- laenud	Krediit- kaardid	Järelmaks	Liising	Võimendus- laenud	Kokku
Muutused allahindlustes 2013							
Seisuga 1. jaanuar	-26	-1 029	-34	0	0	-18	-1 107
Omandatud tütaretevõtte allahindlus omandamiskuupäeval	0	-1 024	0	-1 650	-241	0	-2 915
Aasta jooksul moodustatud allahindlused	-858	-1 679	-49	-169	-116	0	-2 871
Aasta jooksul bilansist välja kantud	14	957	0	402	0	0	1 494
Seisuga 31 detsember	-870	-2 775	-83	-1 417	-357	-18	-5 520

	Ettevõtete laenud	Tarbimis- laenud	Krediit- kaardid	Järelmaks	Liising	Võimendus- laenud	Kokku
Muutused allahindlustes 2012							
Seisuga 1. jaanuar	0	-3 042	0	0	0	0	-3 042
Aasta jooksul moodustatud allahindlused	-26	-996	-34	0	0	-18	-1 074
Aasta jooksul bilansist välja kantud	0	3 009	0	0	0	0	3 009
Seisuga 31 detsember	-26	-1 029	-34	0	0	-18	-1 107

Kapitalirendi neto- ja brutoinvesteeringud

	31.12.2013	31.12.2012
Netoinvesteering tähtaegade lõikes		
kuni 1 aasta	6 018	512
1-5 aastat	12 145	2 064
Üle 5 aasta	72	18
Kokku netoinvesteering	18 235	2 594
Tulevaste perioodide intressitulu jaotus tähtaegade lõikes		
kuni 1 aasta	422	79
1-5 aastat	836	156
Üle 5 aasta	120	1
Kokku tulevaste perioodide intressitulu	1 378	236
Brutoinvesteering tähtaegade lõikes		
kuni 1 aasta	6 440	591
1 kuni 5 aastat	12 981	2 220
Üle 5 aasta	192	19
Kokku brutoinvesteering	19 613	2 830

Intressitulud antud laenudelt vt lisa 6.

Krediidiriskile avatud positsioonide ning laenude tagatiste kohta on info lisas 3.2.

Antud laenude jaotus valuutade lõikes on ära toodud lisas 3.3.

Laenude jaotus tähtaegade lõikes on esitatud lisas 3.4.

Laenude regionaalne jaotus on esitatud lisas 3.5.

LISA 15 Nõuded klientide vastu

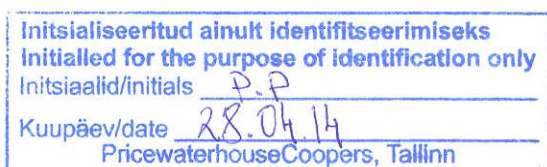
	31.12.2013	31.12.2012
Komisjonitasud väärtipaberite vahendajatelt	0	29
Varahaldustasud klientidelt	594	418
sh. seotud osapooled (lisa 26)	549	372
Muud tasud klientidele teenuste osutamise eest	687	94
Maksed teel	1	65
Muud sissenõudemenetlusega seotud nõuded	12	35
Muud nõuded	213	0
Kokku	1 507	641

Kõik tasud, v.a.uued sissenõudemenetlusega seotud nõuded, laekuvad 12 kuu jooksul bilansikuupäevast ja on seetõttu arvel käibevarana.

LISA 16 Muud varad

	31.12.2013	31.12.2012
Balti börside garantiideposiidid	8	9
MasterCard tagatisdeposiit	642	704
Ettemaksed Finantsinspeksioonile	144	85
Maksude ettemaksed	114	0
Ülevõetud varad	15	0
Ettemaksed kaupmeestele registreeritud kliendilepingute eest	2 629	0
Muud ettemaksed *	339	285
Kokku	3 892	1 083

* Ettemaksed kontoriruumide rendi, kindlustuse, infoteenuste, ajakirjandusväljaannete, koolituste eest.

Ettemaksed laekuvad tagasi või kasutatakse ära 12 kuu jooksul arvates bilansipäevast ja seetõttu on arvele võetud käibevarana. Balti börside garantiideposiidid on Tallinna, Riia ja Vilniuse börsidel tehtavate väärtpaberitehingute tagamiseks ning MasterCard deposiit krediitkaartidehingute tagamiseks, mistõttu käsitletakse mõlemad pikaajalise varana.

LISA 17 Materiaalne ja immateriaalne põhivara

	Materiaalne põhivara	Immateriaalne põhivara	Kokku
Saldo 31.12.2011			
Soetusmaksumus	1 698	647	2 345
Akumuleeritud kulum	-823	-119	-942
Jääkmaksumus	875	528	1 403
2012 toimunud muutused:			
Soetatud põhivara	77	179	256
Mahakandmine	-69	-25	-94
Amortisatsioonikulu	-317	-228	-545
Saldo 31.12.2012			
Soetusmaksumus	1 706	801	2 507
Akumuleeritud kulum	-1 071	-322	-1 393
Jääkmaksumus	635	479	1 114
2013 toimunud muutused:			
Soetatud põhivara	64	422	486
Tütarettevõtte omandamisel saadud põhivara	92	8	100
Amortisatsioonikulu	-300	-288	-588
Saldo 31.12.2013			
Soetusmaksumus	1 862	1 231	3 093
Akumuleeritud kulum	-1 371	-610	-1 981
Jääkmaksumus	491	621	1 112

Materiaalne põhivara sisaldab arvuteid ja kontoritehnikat, mööblit, kontori renoveerimiseks tehtud kapitaliseeritud kulusid. Immateriaalne vara sisaldab litsentse ja arenduskulusid. 2013. ega 2012. aastal ei ole ilmnenu mark materaalse või immateriaalse põhivara kasutusväärtuse langusest.

LISA 18 Klientide hoiused ja saadud laenud

	Eraisikud	Juriidilised isikud	Avalik sektor	31.12.2013 Kokku	Eraisikud	Juriidilised isikud	Avalik sektor	31.12.2012 Kokku
Nõudmiseni hoiused	49 187	105 720	5 790	160 697	34 951	39 615	220	74 786
Tähtajalised hoiused	80 857	86 505	24 226	191 588	106 493	87 112	10 112	203 717
Saadud laenud	0	107	3 422	3 529	0	0	4 141	4 141
Tekkepõhine intressikohustus	322	202	43	567	1 075	401	30	1 506
Kokku	130 366	192 534	33 481	356 381	142 519	127 128	14 503	284 150
sh. seotud osapooled (lisa 26)	563	1 726	0	2 289	24	1	0	25

Saadud laenud avalikult sektorilt on Maaelu Edendamise Sihtasutuselt eesmärgiga finantseerida väikeettevõtete laene maapiirkondades.

Klientide hoiuste ja saadud laenude jaotus valuutade lõikes on ära toodud lisa 3.3.

Klientide hoiuste ja saadud laenude jaotus tähtaegade lõikes on esitatud lisa 3.4.

Klientide hoiuste ja saadud laenude regionaalne jaotus on esitatud lisa 3.5.

Enamuse klientide hoiuste ja saadud laenude nominaalne intressimäär on võrdne nende sisemise intressimääraga, kuna muid olulisi tasusid ei ole makstud.

LISA 19 Viitvõlad ja muud kohustused

	31.12.2013	31.12.2012
Finantskohustused		
Võlgnevused hankijatele	1 503	550
Võlgnevused kaupmeestele	2 873	0
Muud lühiajalised võlgnevused	1 062	483
Maksed teel	158	264
Väljastatud finantsgarantiid	191	89
Vahesumma	5 786	1 386
Mitte-finantskohustused		
Maksuvõlad	371	284
Võlgnevused töövõtjatele	734	499
Vahesumma	1 105	783
Kokku	6 891	2 169

Võlgnevused töövõtjatele koosnevad aruandeperioodil maksmata töötasudest, boonuse- ja puhkusereservi kohustusest ning võlgnevuste suurenemine on tulenenud töötajate lisandumisest aasta jooksul. Maksed teel koosnevad väljuvatest välismaksetest ning väärtipaberitehingute vahendamisest tekkinud võlgnevustest klientidele. Kõik kohustused, v.a. finantsgarantiid, kuuluvad tasumisele 12 kuu jooksul ja kajastatakse seetõttu lühiajaliste kohustustena.

LISA 20 Eraldised

Seisuga 31.12.2012 on finantsseisundi aruandes moodustatud eraldis summas 13 tuhat eurot, mille kulu oli kajastatud tegevuskulude koosseisus. 2013. aastal pöörati eraldis tagasi seoses potentsiaalse nõude aegumise tõttu.

LISA 21 Allutatud kohustused

8. märtsil 2013 lunastas grupp investorite poolt märgitud võlakirju koguväärtuses 3 miljonit eurot ja samas suurendasid investorid grupi aktsiakapitali 3 miljoni euro võrra (millest 1,2 miljonit eurot moodustas nominaalväärtus ja 1,8 miljonit eurot ülekurs).

Allutatud kohustuste koosseisus kajastuvad emiteeritud võlakirjad seisuga 31.12.2013 summas 18 635 (31.12.2012: 7 268) tuhat eurot.

Detsembris 2012 emiteeris grupp allutatud võlakirju 4,5 miljoni euro eest. Võlakirjade alusvaluutaks on euro. Võlakirjade tähtaeg on 20.12.2020 ning intressimäär esimesel kolmel aastal 7% ja järgnevatel aastatel 7% + 3-kuu euribor. Emitendil on õigus võlakirjad lunastada pärast 3 aasta möödumist. Investorid omavad õigust 3 aasta jooksul vahetada võlakirjad Grupi aktsiate vastu osaledes aktsiate emissioonis.

2013 aasta jooksul emiteeriti allutatud võlakirju kahel korral – juunis ja detsembris, vastavalt 5 400 ja 10 050 tuhande euro väärtuses. Intressimäär mõlemal juhul on esimesel kolmel aastal 7% ning järgnevatel aastatel 7% + 3-kuu euribor. Võlakirjade tähtaeg on vastavalt 21.06.2021 ja 20.12.2021. Emitendil on õigus võlakirjad lunastada pärast 3 aasta möödumist.

Intressikulud allutatud võlakirjadelt summas 526 tuhat eurot (2012: 261 tuhat eurot) kajastuvad kasumiaruandes intressikulude koosseisus. Seisuga 31.12.2013 oli allutatud võlakirjade intressikohustus 48 (31.12.2012: 264) tuhat eurot. Intressikohustused on bilansis arvele võetud kasutades sisemist intressimäära.

LISA 22 Omakapital aktsiaseltsis

Olulist mõju AS-s LHV Group omavad 34,5% hääleõigusega Rain Lõhmus ja 10,3% hääleõigusega Andres Viisemann.

	31.12.2013	31.12.2012
Aktiikapital (tuhandetes eurodes)	19 202	17 382
Aktsiate arv (tk)	19 202 669	17 381 638
Aktsiate nimiväärtus	1 EUR	1 EUR

AS LHV Group põhikirja järgi on minimaalne aktiikapital on 10 miljonit eurot ja maksimaalne aktiikapital on 40 miljonit eurot. Aktiikapital on täies ulatuses sissemakstud rahas.

8. märtsil 2013 lunastas grupp investorite poolt märgitud võlakirju koguväärtuses 3 miljonit eurot ja samas suurendasid investorid grupi aktiikapitali 3 miljoni euro võrra, millest 1,2 miljonit eurot moodustas nominaalväärtus ja 1,8 miljonit eurot ülekurs.

Juunis 2013 suurendati läbi aktsia emissiooni grupi aktiikapitali 621 tuhande euro võrra. Aktiikapital maksti täies ulatuses sisse rahas ja aktsiad märgiti ülekursiga: 1-eurose nominaaliga aktsia hinnaks oli 3 eurot.

Seisuga 31.12.2013 moodustas Grupi jaotamata kahjum 11 032 tuhat eurot (31.12.2012: kahjum 15 581 tuhat eurot). Sellest tulenevalt pole võimalik dividendide väljamaksmine omanikele.

LISA 23 Kapitali- ja kasutusrent

Grupp rendib kasutusrendi tingimustel kontoriruumi ja sõiduautosid. Kõik rendilepingud on katkestatavad poolte kokkuleppel. Tulevaste rendimaksete miinimumsumma vastavalt ühepoolselt mittekatkestatavatele rendimaksetele järgmistel perioodidel on 1 200 tuhat eurot (2012: 1 643 tuhat eurot), millest lühiajaline osa moodustab 567 tuhat eurot (2012: 769 tuhat eurot) ja pikaajaline osa 633 tuhat eurot (2012: 874 tuhat eurot). 2013. aastal on tegevuskuludes kajastatud kasutusrendimakseid kontoriruumidelt 781 tuhat eurot (2012: 769 tuhat eurot) ja sõiduautodelt 13 tuhat eurot (2012: 15 tuhat eurot).

LISA 24 Varahaldusteenusega seotud klientide valitsetavad varad

Grupp, tegutsedes klientide kontohaldurina, hoiab enda käes vastutaval hoiul või vahendab järgmisi klientide varasid:

	31.12.2013	31.12.2012
Klientide rahalised vahendid	5 620	6 234
Klientide väärtpaberid	317 989	212 493
<i>sh. juhatuse ja nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted</i>	<i>17 708</i>	<i>11 647</i>
Kokku	323 609	218 727

Varahaldustasud nende varade haldamise eest on vahemikus 0,015 - 0,025 % (vt vastavat tulu lisa 7).

Bilansivälisena on kajastatud nende klientide rahalised vahendid, kes kasutavad LHV Panga poolt pakutavat aktiivse väärtpaberikaupleja platvormi ehk kauplemissüsteemi LHV Trader. Süsteemi eripärast tulenevalt on LHV Pank need vahendid hoiustanud klientide isikustatud kontodel välispartneri juures ja kuna need klientide rahalised vahendid ei ole LHV Panga poolt majandustegevuses kasutatavad (neid ei ole võimalik teistele klientidele välja laenata või tagatisena kasutada), siis arvestatakse neid rahalisi vahendeid bilansivälisena. LHV Pank teenib nimetatud kontode tehingute vahendamise eest teenustasu- ja intressitulusid sarnaselt Grupi bilansi arvatud klientide kontodele. LHV Pank on andnud LHV Trader kontode osas partnerile lepingulise garantii, millega ta tagab vajadusel partnerile enda poolt vahendatud klientide tehingute finantseerimisest (võimendamisest) saadavad kahjud, sealjuures esmane tagatis on kliendi võimenduse tagatiseks olevad varad. Senises praktikas sellised kahjud, mille puhul LHV Panga poolt antud garantii rakenduks, puuduvad ja LHV Pank ei ole garantiist tulenevalt kompensatsioonikulu kandnud.

LISA 25 Tingimuslikud kohustused

Bilansivälised kohustused	Valmisolekulaenu	Finantsgarantiid	Kokku
Kohustus lepingulises summas 31.12.2013	32 629	6 556	39 185
Kohustus lepingulises summas 31.12.2012	13 578	2 553	16 131

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamiselt määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Maksuhaldur ei ole aastatel 2012 - 2013 Grupis maksurevisjoni läbi viinud. Grupi juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Grupile olulise täiendava maksusumma.

Grupil on Soome filiaali varasemate perioodide kahjumitest tulenevalt potentsiaalne tingimuslik tulumaksuvara 750 tuhat eurot. Juhtkond on hinnanud, et tulevaste perioodide tulumaksukohustuse vähendamise tõenäosus tingimusliku tulumaksu vara arvelt ei ole piisavalt usaldusväärselt hinnatav ning on otsustanud tulumaksuvara kajastada bilansivälisena.

LISA 26 Tehingud seotud osapooltega

Grupi konsolideeritud aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikud (emaettevõtte ning emaettevõtte omanikud);
- konsolideerimisgrupi ettevõtted (sh. emaettevõtte teised tütar- ja sidusettevõtted);
- juhatuse liikmed, siseauditi üksuse juht ning nende poolt kontrollitavad äriühingud;
- eespool loetletud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Tehingud	Lisa	2013	2012
Teenustasutulud kokku	7	5 676	3 705
Sh valitsetavad fondid		5 675	3 704
Sh juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted		3	1
Intressikulud seotud osapooltele	6	1	0
Sh juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted		1	0
Saldod	Lisa	31.12.2013	31.12.2012
Nõuded aasta lõpu seisuga		549	372
Sh valitsetavad fondid	15	549	372
Võlgnevused aasta lõpu seisuga		2 289	25
Sh juhatuse liikmed ja nendega seotud ettevõtted	18	2 289	25

Nõuded on tekkinud teenuse osutamisest, need ei kanna intressi ja on aruande koostamise ajaks laekunud.

2013. aastal on makstud emaettevõtte AS LHV Group ja tema tütaretevõtete juhtkonnale palka ja muid kompensatsioone kogusummas 743 tuhat eurot (2012: 450 tuhat eurot), sisaldades kõiki makse. Seisuga 31.12.2013 on kohustusena juhtkonna ees kajastatud detsembri töötasu ja puhkusekohustus summas 75 tuhat eurot (31.12.2012: 69 tuhat eurot) (lisa 19). Grupil ei eksisteeri seisuga 31.12.2013 ega 31.12.2012 juhatuse ega nõukogu liikmetega seotud pikaajalisi kohustusi (pensionikindlustusi, lahkumishüvitisi jne). 2013. aastal maksti tütaretevõtete nõukogu liikmetele tasusid summas 23 tuhat eurot (2012. aastal 27 tuhat eurot).

Grupp on sõlminud juhatuse liikmetega lepingud, milles ei ole lepingute lõpetamisel määratud lahkumishüvitisi. Lepingus reguleerimata valdkondade vaidluste korral on osapooled kokku leppinud lähtuda Eesti Vabariigi kehtestatud seadustest.

Kontohaldurina hoitavate seotud osapoolte varade kohta on informatsioon toodud lisa 24.

LISA 27 Konsolideerimata emaettevõtte finantsaruanded

Vastavalt Eesti raamatupidamisseadusele on esitatud konsolideerimisgrupi emaettevõtte finantsaruanded raamatupidamise aastaaruande lisades.

Emaettevõtte koondkasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2013	2012
Intressitulu	462	186
Intressikulu	-525	-261
Neto intressitulu	-63	-75
Netokasum õiglasel väärtusel kajastatud finantsvaradest	-4	0
Muud finantstulud	112	0
Neto finantstulud	108	0
Tegevuskulud	-131	-95
Aruandeaasta kahjum	-86	-170
Aruandeaasta koondkahjum	-86	-170

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	31.12.2012
Varad		
Nõuded teistele pankadele ja investeerimisühingutele	3 596	2 027
Antud laenud	10 579	7 365
Investeeringud tütarettevõttesse	42 290	31 390
Investeeringud sidusettevõttesse	62	10
Varad kokku	56 527	40 792
Kohustused		
Viitvõlad ja muud kohustused	23	0
Muud finantskohustused	0	1
Allutatud kohustused	18 683	7 532
Kohustused kokku	18 706	7 533
Omakapital		
Aktsiakapital	19 202	17 382
Ülekurss	21 871	18 827
Aktsiaoptsioonid	15	232
Reservid	223	223
Jaotamata kahjum	-3 490	-3 404
Tagasiostetud omaaktsiad	0	-1
Omakapital kokku	37 821	33 259
Omakapital ja kohustused kokku	56 527	40 792

Emaettevõtte rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2013	2012
Rahavood äritegevusest		
Saadud intressid	462	186
Makstud intressid	-525	-261
Muud saadud finantstulud	112	0
Muude nõuete muutus	336	-184
Tegevus- ja muud kulud	-135	-95
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust	250	-354
Äritegevusega seotud kohustuste neto muutus:		
Muutus muudes kohustustes	-194	111
Neto rahavood äritegevusest	56	-243
Rahavood investeerimistegevusest		
Antud laenud	-3 550	-4 000
Tütar- ja sidusettevõtete soetus	-10 952	-6 950
Neto rahavood investeerimistegevusest	-14 502	-10 950
Rahavood finantseerimistegevusest		
Aktsiakapitali sissemakse	4 864	8 951
Omaaktsiate ost või müük	1	-2
Saadud allutatud laenude tagasimaksed	-4 300	0
Saadud allutatud laenud	15 450	4 500
Neto rahavood finantseerimistegevusest	16 015	13 089
Raha ja raha ekvivalentide muutus	2 027	1 896
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	1 569	131
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	3 596	2 027

Omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Aktia- kapital	Üle- kurs	Aktia- optsoonid	Reser- vid	Muud reservid	Jaotamata kahjum	Oma- aktiad	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2012	14 200	13 419	210	223	0	-13 824	0	14 228
Aktiakapitali sissevõetud	3 182	5 409	0	0	0	0	0	8 591
Aktiaoptsoonid	0	0	22	0	0	0	0	22
Omaaktia ost	0	-1	0	0	0	0	-1	-2
2012. a. koondkahjum	0	0	0	0	0	-170	0	-170
Saldo seisuga 31.12.2012	17 382	18 827	232	223	0	-3 404	-1	33 259
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	0	0	-31 390	0	-31 390
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	0	0	19 213	0	19 213
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2012	17 382	18 827	232	223	0	-15 581	-1	21 082
Saldo seisuga 01.01.2013	17 382	18 827	232	223	0	-3 404	-1	33 259
Aktiakapitali sissevõetud	1 820	3 044	0	0	0	0	0	4 864
Aktiaoptsoonid	0	0	-217	0	0	0	0	-217
Omaaktia müük	0	0	0	0	0	0	1	1
2013. a. koondkahjum	0	0	0	0	0	-86	0	-86
Saldo seisuga 31.12.2013	19 202	21 871	15	223	0	-3 490	37 821	37 821
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	0	0	-41 459	0	-41 459
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	0	-27	33 918	0	33 890
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2013	19 202	21 871	15	223	-27	-11 032	0	30 252

Juhatuse allkirjad konsolideeritud aastaaruandele

Juhatus on koostanud AS LHV Group tegevusaruande ning konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2013 lõppenud majandusaasta kohta. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Grupi finantsseisundit, majandustulemusi ja rahavoogusid.

28.04.2014**Rain Lõhmus****Erkki Raasuke**

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS LHV Group aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat AS LHV Group ja selle tütarettevõtete konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2013, konsolideeritud koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning lisasid, mis sisaldavad aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat informatsiooni.

Juhatuses kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ning sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt AS LHV Group ja selle tütarettevõtete finantsseisundit seisuga 31. detsember 2013 ning nende sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

AS PricewaterhouseCoopers

Ago Vilu
Vandeaudiitor, litsents nr 325

Verner Uibo
Vandeaudiitor, litsents nr 568

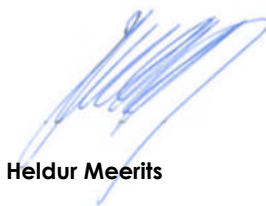
28. aprill 2014

Kasumi jaotamise ettepanek

AS LHV Group juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku lisada aruandeperioodi emaettevõtte aktsionäridele omistatav kasum summas 4 237 tuhat eurot eelmiste perioodide jaotamata kahjumile.

Nõukogu allkirjad konsolideeritud aastaaruandele

Nõukogu on juhatuse poolt koostatud aastaaruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, sõltumatu vandeaudiitori aruande ning kahjumi katmise ettepaneku läbi vaadanud ja aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

30.04.2014**Andres Viisemann****Tiina Möis****Hannes Tamjärv****Heldur Meerits****Raivo Hein****Tauno Tats**

Tulude jaotus vastavalt EMTAK

EMTAK	Tegevusala	2013	2012
66121	Väärtpaberite ja kaubalepingute maaklerlus	3 435	3 468
64191	Krediitiasutused (pangad) (laenuandmine)	15 664	10 952
66301	Fondide valitsemine	5 810	3 804
66191	Finantsnõustamine	0	5
64911	Kapitalirent	441	28
Tulud kokku		25 350	18 257